

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

BYDGOSKO-TORUŃSKI
OBSZAR METROPOLITALNY
W LICZBACH
W 2007 R.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Przewodniczący

Piotr Stolarczyk

Redaktor główny

Wioletta Żwara

Członkowie

*Katarzyna Klamrowska, Justyna Nowakowska, Barbara Ptaszyńska,
Irena Rybaniec, Dominik Śliwicki, Anna Wilska*

Sekretarz

Małgorzata Rybak

Opracowanie publikacji

*Ośrodek Obsługi Statystycznej Administracji Lokalnej
Ośrodek Statystyki Rynku Pracy
Wydział Rejestrów
Wydział Opracowań Statystycznych i Udostępniania Informacji*

Redakcja techniczna, korekta, skład, grafika komputerowa

*Wydział Opracowań Statystycznych i Udostępniania Informacji
pod kierunkiem Małgorzaty Rybak*

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

ISBN 978-83-926428-8-6

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy ul. Konarskiego 1-3, 85-066 Bydgoszcz,
tel. 052 3669-390, fax 052 3669-356; internet <http://www.stat.gov.pl/bydgosz>
e-mail: SekretariatUSBDG@stat.gov.pl

Druk:

Urząd Statystyczny w Olsztynie Wydział Poligraficzny; ul. Kościuszki 78/82, 10-950 Olsztyn
Nakład: 220 egz. Format B5 Zam. 38/WP/2009 Cena 20,00 zł

PRZEDMOWA

Mam przyjemność przekazać na Państwa ręce publikację zatytułowaną „Bydgosko-Toruński Obszar Metropolitalny w liczbach w 2007 r.”, będącą zbiorem najważniejszych danych i wskaźników statystycznych opisujących sytuację społeczno-gospodarczą na tym obszarze. Niniejsze opracowanie stanowi kompendium informacji statystycznych zarówno dla inwestorów, jednostek samorządu terytorialnego, jak i dla mieszkańców B-TOM. Próbując wskazać zależności funkcjonalno-przestrzenne w ramach B-TOM, podkreślono jego rolę i wpływ na rozwój województwa kujawsko-pomorskiego. Funkcjonowanie blisko siebie dwóch największych miast województwa Bydgoszczy i Torunia oraz wynikająca z ich położenia bipolarna współpraca, koncentruje w znacznym stopniu życie kulturalne i gospodarcze podregionu bydgosko-toruńskiego oraz województwa jako całości.

Sąsiadujące i współpracujące jednostki samorządowe Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjęły trud wspólnego rozwiązywania problemów związanych z dynamicznym rozwojem B-TOM. Bydgosko-Toruński Obszar Metropolitalny, który powstał w efekcie porozumienia o współpracy Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Prezydentów Miast Bydgoszczy i Torunia, Starostów Powiatu Bydgoskiego i Toruńskiego oraz burmistrzów i wójtów 19 gmin z tego terenu, terytorialnie pokrywa się z obszarem podregionu bydgosko-toruńskiego odpowiadającemu poziomowi 3 Nomenklatury Terytorialnej do Celów Statystycznych (NTS) obowiązującej od początku 2008 r.

Statystyczny obraz Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego zaprezentowano w następującym układzie: część tabelaryczną rozpoczynają tablice charakteryzujące przykładowe metropolie w Polsce, następnie zamieszczono część tematyczną, w której przedstawiono podregion bydgosko-toruński na tle województwa, zaś ostatnią część stanowią tablice dzielące obszar podregionu na niższe poziomy podziału terytorialnego, tj. powiaty i gminy. Publikację rozpoczynają uwagi metodyczne i synteza, a kończą mapy i wykresy, będące wizualizacją wybranych zjawisk społeczno-gospodarczych w B-TOM w 2007 r.

Liczę, że lektura przekazanej na Państwa ręce publikacji, przyczyni się do dalszych intensywnych działań samorządów tworzących B-TOM na rzecz zintensyfikowanego rozwoju. Wyrażam nadzieję, iż niniejsza publikacja, dostępna również w wersji elektronicznej, stanowić będzie interesujące źródło danych statystycznych o Bydgosko-Toruńskim Obszarze Metropolitalnym.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

Piotr Stolarczyk

PREFACE

I am pleased to present on your hands the publication entitled "Bydgosko-Toruński Metropolitan Area in numbers in 2007", a collection of major data and indicators describing the socio-economic situation in this area. This elaboration is a compendium of statistical information, both for investors, local self-government units and for residents of B-TMA. Trying to identify functional and spatial dependencies in the B-TMA, there are presented role and impact of B-TMA on the development of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship. Operation close together the two largest cities of voivodship (Bydgoszcz and Toruń) and due to their location bipolar co-operation concentrate to a large extent cultural and economic life of bydgosko-toruński subregion as well as voivodship as a whole.

Adjacent and co-operating local self-government units of Kujawsko-Pomorskie Voivodship take a common effort to resolve problems related to the dynamic development of B-TMA. Bydgosko-Toruński Metropolitan Area, which was created as a result of a co-operation agreement Marshal of Kujawsko-Pomorski Voivodship, President of Cities Bydgoszcz and Toruń, Bydgoszcz and Toruń Powiats Staroste and 19 Mayors of gminas from this area, territorially cover with area of the bydgosko-toruński subregion, i.e. Level 3 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NUTS) applicable as of the beginning of 2008.

Statistical picture of Bydgosko-Toruński Metropolitan Area was presented in the following layout: tabular part starts of characteristic of the sample metropolis in Poland, then can be found part of theme in which the bydgosko-toruński subregion was presented against the background of the voivodship, the last part of publication consists of tables with data on lower levels of the territorial division, i.e. powiats and gminas. The publication begins methodological notes and synthesis. At the end have been included maps and charts, as a visualization of selected socio-economic phenomena in the B-TMA in 2007.

I expect reading the hand over publication will contribute to further intensive activities in favour of increased development of local self-government units made up B-TMA. I hope this publication, also available in numeric version, will be constituted interesting source of statistical data relating to Bydgosko-Toruński Metropolitan Area.

Director
of the Statistical Office in Bydgoszcz

Piotr Stolarczyk

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Tabl. Table	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	X	3
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	X	10
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	<i>Symbols. Major Abbreviations</i>	X	30
Synteza	<i>Synthetic</i>	X	31
I. TABLICE PRZEGLĄDOWE	I. REVIEW TABLES		
Bydgosko-Toruński Obszar Metropolitalny na tle wybranych metropolii w 2007 r.	<i>Bydgosko-Toruński Metropolitan Area on the background of selected metropolises in 2007 ...</i>	I	36
Ważniejsze dane o Bydgosko-Toruńskim Obszarze Metropolitalnym.....	<i>Major data by Bydgosko-Toruński Metropolitan Area</i>	II	38
II. BYDGOSKO-TORUŃSKI OBSZAR METROPOLITALNY NA TLE WOJEWÓDZTWA	II. BYDGOSKO-TORUŃSKI METROPOLITAN AREA ON THE BACKGROUND OF THE VOIVODSHIP		
DZIAŁ I STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER I ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni w 2008 r.	<i>Geodesic status and use land in 2008</i>	1	44
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water consumption for needs of the national economy and population</i>	2	45
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling-up fish ponds</i>	3	45
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground</i>	4	45
Oczyszczalnie ścieków	<i>Waste water treatment plants</i>	5	46
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants</i>	6	46
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas</i>	7	48
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona i pomniki przyrody	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value and nature monuments</i>	8	49
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management</i>	9	49
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management</i>	10	50
DZIAŁ II BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	CHAPTER II PUBLIC SAFETY		
Zarejestrowana działalność państwowej straży pożarnej.....	<i>Registered activity of the State Fire Department</i>	1(11)	51
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według wybranych rodzajów przestępstw	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by selected type of crimes</i>	2(12)	51
DZIAŁ III LUDNOŚĆ. RUCH NATURALNY	CHAPTER III POPULATION. VITAL STATISTICS		
Ludność	<i>Population</i>	1(13)	52
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	<i>Working and non-working age population</i>	2(14)	52
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i>	3(15)	53
Zgony według wybranych przyczyn	<i>Deaths by selected causes</i>	4(16)	53
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały	<i>Internal and international migration of population for permanent residence</i>	5(17)	54

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ IV RYNEK PRACY	CHAPTER IV LABOUR MARKET	
Pracujący i przeciętne zatrudnienie.....	<i>Employed persons and average employment</i>	1(18) 55
Wynagrodzenia	<i>Wages and salaries</i>	2(19) 55
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers</i>	3(20) 56
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority</i>	4(21) 56
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls</i>	5(22) 57
Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	<i>Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market</i>	6(23) 57
Poszkodowani w wypadkach przy pracy	<i>Persons injured in accidents at work</i>	7(24) 58
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	<i>Persons working in hazardous conditions</i>	8(25) 58
Wolne i nowo utworzone miejsca pracy w 2007 r.	<i>Job vacancies and newly created job in 2007</i>	9(26) 58
DZIAŁ V INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER V MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	
Wodociągi i kanalizacja	<i>Water-line and sewerage systems</i>	1(27) 59
Odbiory oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	<i>Consumers and consumption of electricity in households</i>	2(28) 60
Sieć gazowa oraz odbiory i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	<i>Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households</i>	3(29) 60
Ogrzewnictwo	<i>House-heating</i>	4(30) 61
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej	<i>Population using water-line, sewerage and gas-line systems</i>	5(31) 61
Zbrane odpady komunalne zmieszane i nieczystości ciekłe	<i>Municipal waste collected and liquid waste</i>	6(32) 61
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej	<i>Generally accessible and estate urban area green belts</i>	7(33) 62
Zasoby mieszkaniowe	<i>Dwelling stocks</i>	8(34) 62
Mieszkania według stosunków własnościowych	<i>Dwellings by type of ownership</i>	9(35) 62
Mieszkania wyposażone w instalacje	<i>Dwellings fitted with installations</i>	10(36) 63
Mieszkania oddane do użytkowania	<i>Dwellings completed</i>	11(37) 63
Budynki oddane do użytkowania	<i>Buildings completed</i>	12(38) 64
DZIAŁ VI EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER VI EDUCATION	
Edukacja według szczebli kształcenia	<i>Education by level</i>	1(39) 65
Szkoły według organów prowadzących	<i>Schools by school governing authority</i>	2(40) 67
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w roku szkolnym 2007/08	<i>Education for people with special educational needs in the 2007/08 school year</i>	3(41) 69
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze	<i>Special educational centres, rehabilitation-education centres and youth education centres</i>	4(42) 69
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży	<i>Level art schools for children and youth</i>	5(43) 70
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2007/08	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools in the 2007/08 school year</i>	6(44) 70
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	<i>Primary schools for children and youth</i>	7(45) 72
Gimnazja dla dzieci i młodzieży	<i>Lower secondary schools for children and youth</i>	8(46) 72
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży	<i>Basic vocational schools for youth</i>	9(47) 72
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	<i>General secondary schools for youth</i>	10(48) 73
Licea profilowane dla młodzieży	<i>Specialized secondary schools for youth</i>	11(49) 73
Technika dla młodzieży	<i>Technical secondary for youth</i>	12(50) 73
Szkoły policealne	<i>Post-secondary schools</i>	13(51) 73
Wychowanie przedszkolne	<i>Pre-primary education</i>	14(52) 74

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ VII OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER VII HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE		
Pracownicy medyczni	Medical personnel	1(53)	75
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	Out-patient health care	2(54)	75
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne.....	Public pharmacies and pharmaceutical outlets	3(55)	75
Żłobki	Nurseries	4(56)	76
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej	Social welfare stationary facilities	5(57)	76
DZIAŁ VIII KULTURA. TURYSTYKA	CHAPTER VIII CULTURE. TOURISM		
Biblioteki publiczne	Public libraries	1(58)	77
Muzea	Museums	2(59)	77
Kina stałe	Fixed cinemas	3(60)	78
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice	Cultural centres and establishments, clubs, community centres	4(61)	78
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania	Collective tourist accommodation establishments	5(62)	79
DZIAŁ IX LEŚNICTWO	CHAPTER IX FORESTRY		
Powierzchnia gruntów leśnych	Forest land	1(63)	80
DZIAŁ X TRANSPORT	CHAPTER X TRANSPORT		
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	Hard surface public roads	1(64)	81
Wypadki drogowe	Road traffic accidents	2(65)	81
Pojazdy samochodowe	Registered road vehicles	3(66)	81
DZIAŁ XI HANDEL	CHAPTER XI TRADE		
Targowiska	Marketplaces	1(67)	82
DZIAŁ XII INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XII INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach	Investment outlays in enterprises	1(68)	82
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych	Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities	2(69)	83
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach	Gross value of fixed assets in enterprises.....	3(70)	83
DZIAŁ XIII RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XIII REGIONAL ACCOUNTS		
Produkt krajowy brutto i wartość dodana brutto	Gross domestic product and gross value added	1(71)	84
DZIAŁ XIV PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XIV ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	Entities of the national economy registered in the REGON register	1(72)	84
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD	Entities of the national economy registered in the REGON register by NACE sections	2(73)	86
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD	Natural persons conducting economic activity by NACE sections	3(74)	86
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji PKD	Commercial companies by legal status and NACE sections	4(75)	87

		Tabl. Table	Str. Page
III. WAŻNIEJSZE DANE O GMINACH I POWIATACH B-TOM W 2007 R.	III. MAJOR DATA ON GMINAS AND POWIATS OF B-TOM IN 2007		
Powierzchnia, sieć osadnicza oraz ludność	Area, settlement system and population	1(76)	88
Radni rad gmin, powiatów i miast na prawach powiatów	Councillors of gminas, powiats and cities with powiat status	2(77)	88
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni	Geodesic status and use of land	3(78)	89
Ludność	Population	4(79)	90
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age population	5(80)	91
Ruch naturalny ludności	Vital statistics	6(81)	91
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały	Internal and international migration of population for permanent residence	7(82)	92
Pracujący	Employed persons	8(83)	92
Pracujący według rodzajów działalności, zatrudnienie oraz przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	Employed persons by kind of activities, employment as well as average monthly gross wages and salaries	9(84)	93
Bezrobotni zarejestrowani i oferty pracy	Registered unemployed persons and job offers ..	10(85)	93
Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market	11(86)	94
Bezrobotni zarejestrowani według wieku	Registered unemployed persons by age	12(87)	94
Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia	Registered unemployed persons by educational level	13(88)	95
Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy	Registered unemployed persons by duration of unemployment	14(89)	95
Wodociągi i kanalizacja	Water-line and sewerage systems	15(90)	96
Sieć gazowa oraz energia elektryczna	Gas-line system and electricity	16(91)	96
Zasoby mieszkaniowe	Dwelling stocks	17(92)	97
Mieszkania oddane do użytkowania	Dwellings completed	18(93)	97
Mieszkania według wybranych form własności ...	Dwellings by selected type of ownership	19(94)	98
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2007/08	Primary schools for children and youth in the 2007/08 school year	20(95)	98
Gimnazja dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2007/08	Lower secondary schools for children and youth in the 2007/08 school year	21(96)	99
Szkoły ponadgimnazjalne dla dzieci i młodzieży, policealne oraz szkoły dla dorosłych w roku szkolnym 2007/08	Upper secondary for children and youth post-secondary schools and schools for adults in the 2007/08 school year	22(97)	99
Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2007/08	Pre-primary education in the 2007/08 school year	23(98)	100
Komputeryzacja w szkołach podstawowych i gimnazjach	Computerization in primary and lower secondary schools	24(99)	100
Szpital ogólny, ambulatoryjna opieka zdrowotna i apteki	General hospitals, out-patient health care and pharmacies	25(100)	101
Biblioteki publiczne	Public libraries	26(101)	101
Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice	Cultural centres and establishments, clubs and community centres	27(102)	102
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania	Collective tourist accommodation establishments	28(103)	102
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej	Outlays on fixed assets in environmental protection and water management	29(104)	103
Powierzchnia lasów	Forest areas	30(105)	103
Dochody budżetów gmin według rodzajów	Revenue of gminas budgets by type	31(106)	104

	Tabl. Table	Str. Page
Dochody budżetów powiatów i miast na prawach powiatu według rodzajów	<i>Revenue of powiats and cities with powiat status budgets by type .....</i>	32(107) 104
Wydatki budżetów gmin według rodzajów	<i>Expenditure of gminas budgets by type .....</i>	33(108) 105
Wydatki budżetów powiatów i miast na prawach powiatu według rodzajów	<i>Expenditure of powiats and cities with powiat status budgets by type .....</i>	34(109) 105
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register .....</i>	35(110) 106
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według wybranych sekcji PKD	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register by selected NACE sections ...</i>	36(111) 107
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wybranych sekcji PKD	<i>Natural persons conducting economic activity by selected NACE sections .....</i>	37(112) 108

SPIS MAP I WYKRESÓW**LIST OF MAPS AND CHARTS**

		Str. Page
Bydgosko-Toruński Obszar Metropolitalny.....	<i>Bydgosko-Toruński Metropolitan Area .....</i>	109
Województwo kujawko-pomorskie	<i>Kujawsko-Pomorskie Voivodship .....</i>	109
Gęstość zaludnienia w 2007 r.	<i>Population density in 2007 .....</i>	110
Ogólne saldo migracji w 2007 r.	<i>Total net migration in 2007.....</i>	110
Przyrost naturalny w 2007 r.	<i>Natural increase in 2007 .....</i>	110
Współczynnik obciążenia ekonomicznego w 2007 r.	<i>Age dependency ratio in 2007 .....</i>	111
Bezrobotni długotrwale zarejestrowani w 2007 r.	<i>Registered long term unemployed persons in 2007 .....</i>	111
Pracujący w 2007 r.	<i>Employed persons in 2007 .....</i>	111
Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w roku szkolnym 2007/08	<i>Gross enrolment rate in primary schools in 2007/08 school year .....</i>	112
Współczynnik skolaryzacji brutto dla gimnazjów w roku szkolnym 2007/08	<i>Gross enrolment rate in lower secondary schools in 2007/08 school year .....</i>	112
Edukacja w roku szkolnym 2007/08	<i>Education in the 2007/08 school year .....</i>	112
Mieszkania oddane do użytkowania w 2007 r.	<i>Dwellings completed in 2007 .....</i>	113
Lesistość w 2007 r.	<i>Forest cover in 2007 .....</i>	113
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w 2007 r.	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register in 2007 .....</i>	113
Dochody budżetów gmin w 2007 r.	<i>Revenue of gminas budgets in 2007 .....</i>	114
Wydatki budżetów gmin w 2007 r.	<i>Expenditure of gminas budgets in 2007 .....</i>	114
Produkt krajowy brutto w 2006 r.	<i>Gross domestic product in 2006 .....</i>	114
Wartość dodana brutto w B-TOM w 2006 r.	<i>Gross value added in B-TOM in 2006 .....</i>	114

UWAGI METODYCZNE

I. Zakres podmiotowy

1. Metropolizacja będąca elementem globalizacji, jest jednym z najbardziej dynamicznych procesów gospodarczych i społecznych XXI wieku i polega m. in. na przejmowaniu przez niektóre miasta funkcji kierowniczych w sferze gospodarczej oraz politycznej i/lub funkcji wzorcotwórczych w kulturze¹. Metropolia nie doznała się precyzyjnej prawnej i/lub statystycznej definicji. Przyjmuje się, że aby miasto mogło stać się metropolią, musi spełniać następujące warunki: mieć co najmniej 500 tys. mieszkańców, charakteryzować się doskonałością i wszechstronnością usług, instytucji i wyposażenia, potencjałem innowacyjnym w zakresie technicznym, ekonomicznym, społecznym, politycznym i kulturalnym oraz wyjątkowością i specyfiką miejsca². Inna definicja mówi, że **obszar metropolitalny** jest to obszar wielkiego miasta oraz powiązane z nim funkcjonalnie bezpośredniego otoczenia, ustalony w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, zgodnie z zasadniczym podziałem terytorialnym państwa na powiaty, stanowiący kompleks osiedleńczy zamieszkały przez ponad 500 tys. osób, skupiający instytucje współpracy międzynarodowej.

Prawną podstawą powyższej definicji są art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717) oraz art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz.U. Nr 48, poz. 550, z późn. zm.), a także statut Stowarzyszenia METREX (The Network of European Metropolitan Regions and Areas)³.

2. Bydgosko-Toruński Obszar Metropolitalny (B-TOM) obejmuje miasta Bydgoszcz i Toruń wraz z otaczającymi je powiatami ziemskimi: bydgoskim i toruńskim.

Dyskusja na temat potrzeby opracowania planu zagospodarowania przestrzennego Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego, pojawiła się przy okazji uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Uchwałą Sejmiku Nr XI/135/2003 z 26 czerwca 2003 r. Z racji tego, iż Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nałożyła na samorządy województw obowiązek uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego jako części planu zagospodarowania województwa, rozpoczęto więc prace nad opracowaniem tego dokumentu. Opracowanie Planu wymaga przeprowadzenia szeregu szczegółowych analiz.

Istotne znaczenie w dążeniach do integracji obszaru metropolitalnego miały zabiegi samorządu województwa zakończone Porozumieniem Partnerskim podpisanym przez Marszałka Województwa, prezydentów Bydgoszczy i Torunia oraz starostów powiatów bydgoskiego i toruńskiego w dniu 20 kwietnia 2005 r. w Toruniu. Zawarte porozumienie powołuje Kolegium B-TOM oraz wpływa na zacieśnienie współpracy między samorządami, kierunkuje wspólne działania samorządów na rzecz metropolii.

27 czerwca 2008 r. zostało podpisane porozumienie partnerskie w sprawie Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego przez: Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Prezydenta Miasta Bydgoszczy, Prezydenta Miasta Torunia, Starostę Bydgoskiego, Starostę Toruńskiego oraz Burmistrza Miasta Chełmża, Burmistrza Miasta i Gminy Koronowo, Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski, a także Wójtów Gmin: Białe Błota, Chełmża, Czernikowo, Dąbrowa Chełmińska, Dobrcz, Lubicz, Łubianka, Łysomice, Nowa Wieś Wielka, Obrowo, Osielsko, Sicienko, Wielka Nieszawka, Zawiesz Wielka, którzy postanowili: dążyć do ustanowienia Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego, w celu stworzenia płaszczyzny współdziałania dla wykonywania zadań publicznych o charakterze ponadlokalnym, promowania wspólnych projektów metropolitalnych Rządu Polskiego i Komisji Europejskiej zmierzające do podniesienia konkurencyjności Polski w Europie, a w szczególności działania na rzecz:

1. ukonstytuowania bydgosko-toruńskiego związku metropolitalnego koordynującego i wykonującego zadania dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców obszaru metropolitalnego,
2. kształtowania zintegrowanego planu transportu publicznego na obszarze metropolitalnym, w tym realizacji projektu – BiT City – Szybka Kolej Metropolitalna,
3. kształtowania i prowadzenia metropolitalnej polityki ochrony krajobrazu i środowiska,
4. wypracowania wspólnej koncepcji planu zagospodarowania przestrzennego Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego, jako elementu koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,

¹ M. Bassand, 1997, *Métropolisation et inégalité sociales*. Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, s. 45.

² B. Jałowiecki, 2007, *Metropolie – nowy etap rozwoju miast*, (w:) G. Gorzelak, A. Tucholska (red.), *Rozwój, region, przestrzeń*, Warszawa, EUROREG, s. 125.

³ Strona internetowa Unii Metropolii Polskich: <http://www.selfgor.gov.pl/atlas/index.html>.

5. integracji służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe w Bydgosko-Toruńskim Obszarze Metropolitalnym,
6. wspólnej promocji Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego w kraju i Europie oraz wypracowania wspólnych przedsięwzięć, podnoszących konkurencyjność Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego w Unii Europejskiej.

W celu realizacji powyższych projektów powołano Kolegium Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego, w którego skład powołano Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz przedstawicieli wyżej wymienionych jednostek samorządu terytorialnego

Do prac Kolegium, jako stałych obserwatorów, zaproszono ministrów właściwych w sprawach gospodarki oraz rozwoju regionalnego.

Postanowiono ponadto, iż:

- prace Kolegium organizować będzie Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego przy pomocy powołanego przez siebie Sekretarza w Urzędzie Marszałkowskim,
- spotkania Kolegium odbywać się będą co najmniej cztery razy w roku, a decyzje podejmowane będą w drodze głosowania,
- Kolegium zapropnuje stałe uczestnictwo w organizowanych przez siebie konferencjach, debatach i konsultacjach partnerom społeczno-gospodarczym działającym w Bydgosko-Toruńskim Obszarze Metropolitalnym,
- porozumienie partnerskie ma charakter inicjujący współpracę i nie pociąga bezpośrednio zobowiązań prawnych, natomiast wszelkie umowy lub porozumienia komunalne w sprawie jego realizacji, zwłaszcza zawierające zobowiązania majątkowe, w zależności od bieżących potrzeb, dokonywane będą zgodnie z właściwymi przepisami prawnymi.

3. Na potrzeby niniejszego opracowania zebrano dane statystyczne dla planowanych (proponowanych) do utworzenia obszarów metropolitalnych w Polsce. Należą do nich:

Obszar metropolitalny	Zasięg terytorialny
bydgosko-toruński ¹	<i>gminy miejskie:</i> Chełmża, <i>gminy miejsko-wiejskie:</i> Koronowo, Solec Kujawski, <i>gminy wiejskie:</i> Białe Błota, Chełmża, Czernikowo, Dąbrowa Chełmińska, Dobrcz, Lubicz, Łubianka, Łysomice, Nowa Wieś Wielka, Obrowo, Osielsko, Sicienko, Wielka Nieszawka, Zławieś Wielka, <i>miasta na prawach powiatu:</i> Bydgoszcz, Toruń;
gdański ²	<i>gminy miejskie:</i> Pruszcz Gdański, Reda, Rumia, Wejherowo, <i>gminy miejsko-wiejskie:</i> Żukowo, <i>gminy wiejskie:</i> Kolbudy, Kosakowo, Wejherowo, <i>miasta na prawach powiatu:</i> Gdańsk, Gdynia, Sopot;
śląski ³	<i>gminy miejskie:</i> Będzin, Czeladź, Knurów, <i>miasta na prawach powiatu:</i> Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze;
krakowski ⁴	<i>gminy miejskie:</i> Bochnia, <i>gminy miejsko-wiejskie:</i> Dobczyce, Kalwaria Zebrzydowska, Krzeszowice, Myślenice, Niepołomice, Nowy Wiśnicz, Proszowice, Skąta, Skawina, Słomniki, Sułkowice, Świątniki Górne, Wadowice, Wieliczka, <i>gminy wiejskie:</i> Biskupice, Bochnia, Brzeźnica, Czernichów, Drwinia, Gdów, Gołcza, Igołomia-Wawrzeńczyce, Iwanowice, Jerzmanowice-Przegonia, Kłaj, Kocmyrów-Luborzycza, Koniusza, Koszyce, Lanckorona, Liszki, Lubień, Łapanów, Michałowice, Mogilany, Nowe Brzesko, Pcim, Raciechowice, Rzezawa, Siepraw, Stryszów, Sułoszowa, Tokarnia, Trzciana, Trzyciąż, Wielka Wieś, Wiśniowa, Zabierzów, Zielonki, Żegocina, <i>miasto na prawach powiatu:</i> Kraków;

¹ bydgosko-toruński – porozumienie partnerskie Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego, www.kujawsko-pomorskie.pl.

² gdański – opracowanie „Atlas Metropolii Gdańskiej” Centrum Obsługi Biznesu, Wydział Polityki Gospodarczej, Urząd Miejski w Gdańsku, Gdańsk 2007.

³ śląski – „Aglomeracja śląska w liczbach”, Urząd Statystyczny w Katowicach (wstęp, aglomeracja 17 miast deklarujących przystąpienie do związku).

⁴ krakowski – „Rocznik Statystyczny Krakowa 2007”, Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2007.

Obszar metropolitalny	Zasięg terytorialny (dok.)
łódzki ¹	<p><i>gminy miejskie:</i> Brzeziny, Głowno, Konstantynów Łódzki, Ozorków, Pabianice, Zgierz, <i>gminy miejsko-wiejskie:</i> Aleksandrów Łódzki, Koluszki, Rzgów, Tuszyn, <i>gminy wiejskie:</i> Andrespol, Brójce, Brzeziny, Dłutów, Dmosin, Dobroń, Głowno, Jeżów, Ksawerów, Lutomiernik, Nowosolna, Ozorków, Pabianice, Parzęczew, Rogów, Stryków, Zgierz, <i>miasto na prawach powiatu:</i> Łódź;</p>
poznański ²	<p><i>gminy miejskie:</i> Gniezno, Kościan, Luboń, Puszczykowo, Wągrowiec, <i>gminy miejsko-wiejskie:</i> Buk, Czemiń, Czarniejewo, Grodzisk Wielkopolski, Kostrzyn, Kórnik, Mosina, Murowana Goślina, Nekla, Nowy Tomyśl, Oborniki, Opalenica, Pobiedziska, Rogoźno, Skoki, Stęszew, Swarzędz, Szamotyły, Śrem, Środa Wielkopolska, Września, <i>gminy wiejskie:</i> Brodnica, Czerwonak, Dominowo, Dopiewo, Duszniki, Gniezno, Granowo, Kaźmierz, Kiszkowo, Kleszczewo, Komornik, Kościan, Łubowo, Rokietnica, Suchy Las, Tarnowo Podgórne, Wągrowiec, Zaniemyśl, <i>miasto na prawach powiatu:</i> Poznań;</p>
warszawski ³	<p><i>gminy miejskie:</i> Józefów, Kobyłka, Legionowo, Marki, Milanówek, Mińsk Mazowiecki, Nowy Dwór Mazowiecki, Otwock, Piastów, Podkowa Leśna, Pruszków, Sochaczew, Sulejówek, Ząbki, Zielonka, Żyrardów, <i>gminy miejsko-wiejskie:</i> Błonie, Brwinów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Grójec, Halinów, Karczew, Konstancin-Jeziorna, Łomianki, Mszczonów, Ożarów Mazowiecki, Piaseczno, Radzymin, Serock, Tarczyn, Tłuszcz, Wołomin, Wyszków, Zakroczym, <i>gminy wiejskie:</i> Baranów, Brochów, Celestynów, Chynów, Czosnów, Dąbrówka, Dębe Wielkie, Izabelin, Jabłonna, Jaktorów, Kampinos, Klembów, Kołbiel, Leoncin, Leszno, Lesznówola, Michałowice, Mińsk Mazowiecki, Nadarzyn, Nieporęt, Nowa Sucha, Pniewy, Pomiechówek, Prażmów, Puszcza Mariańska, Radziejowice, Raszyn, Sochaczew, Somianka, Stare Babice, Teresin, Wiązowna, Wieliszew, Wiskitki, Zabrodzie, Żabia Wola, <i>miasto na prawach powiatu:</i> Warszawa;</p>
wrocławski ⁴	<p><i>gminy miejskie:</i> Oleśnica, Oława, <i>gminy miejsko-wiejskie:</i> Bierutów, Brzeg Dolny, Jelcz-Laskowice, Kąty Wrocławskie, Międzybórz, Milicz, Oborniki Śląskie, Prusice, Sobótka, Strzelin, Syców, Środa Śląska, Święta Katarzyna, Trzebnica, Twardogóra, Wązów, Wołów, Żmigród, <i>gminy wiejskie:</i> Borów, Cieszków, Czernica, Długotłęka, Dobroszyce, Dominiów, Dziadowa Kłoda, Jordanów Śląski, Kobierzyce, Kondratowice, Kostomłoty, Krośnice, Malczyce, Mietków, Miękinia, Oleśnica, Oława, Przeworno, Udanin, Wińsko, Wisznia Mała, Zawonia, Żórawina, <i>miasto na prawach powiatu:</i> Wrocław.</p>

II. Zakres danych oraz podstawowe pojęcia i definicje

1. Dane prezentowane są w układzie **Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)**, która została opracowana na podstawie *Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)*, obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 V 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 VI 2003 r., z późniejszymi zmianami).

¹ łódzki – opracowanie „Próba delimitacji obszaru metropolitalnego Łodzi na podstawie ruchu wędrowskiego ludności w latach 1989-2007”, Urząd Statystyczny w Łodzi, Łódź 2008.

² poznański – „Delimitacja Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego” – Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego – www.wbpp.poznan.pl.

³ warszawski – „Obszar Metropolitalny Warszawy”, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 2008.

⁴ wrocławski – „Miejsce konkurencyjności i innowacyjności w rozwoju regionalnym. Wzrost konkurencyjności wrocławskiego obszaru metropolitalnego”, Iwona Potoczna, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Wrocław 2007.

Dane prezentowane dla podregionów i powiatów odpowiadają poziomowi 3 i 4 *Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)*, opracowanej na podstawie *Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)* obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685, z późniejszymi zmianami).

Podregiony (poziom 3 – 66 jednostek) – grupują jednostki szczebla powiatowego zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów statystycznych (NTS).

Począwszy od dnia 1 stycznia 2008 r. utworzony został podregion bydgosko-toruński (NTS 3), który terytorialnie pokrywa się z Bydgosko-Toruńskim Obszarem Metropolitalnym. Na potrzeby niniejszego opracowania określenia „podregion bydgosko-toruński”, „Bydgosko-Toruński Obszar Metropolitalny” oraz skrót „B-TOM” stosowane są zamiennie.

2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)**, opracowanej na podstawie wydawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT – „Nomenclature des Activités de Communauté Européenne – NACE rev. 1.1”. PKD wprowadzona została z dniem 1 V 2004 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 I 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289).

W stosunku do PKD zastosowano dodatkowo grupowanie, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

3. Dane prezentowane w podziale:

według sektorów własności:

- sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- sektor prywatny – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego;

według rodzajów działalności:

- sektor rolniczy (obejmujący sekcje: „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, „Rybnictwo”),
- sektor przemysłowy (obejmujący: „Przemysł” i „Budownictwo”),
- usługach rynkowych dotyczą sekcji: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”, „Hotele i restauracje”, „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości, wynajem usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała”, oraz „Organizacje i zespoły eksterytorialne”,
- usługach nierynkowych – sekcji: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne”, „Edukacja” oraz „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”.

4. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą całej **gospodarki narodowej**.

5. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych i administracji.

6. Dane według sekcji PKD oraz w podziale administracyjnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej obejmują podmioty zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (**REGON**), tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, z wyłączeniem osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp.

Do wyceny produkcji przyjęto kategorię **ceny bazowej** zastępując stosowaną poprzednio kategorię ceny producenta.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

9. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w publikacji.

10. **Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczeniach danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 VI.

11. Dane o liczbie **ludności** opracowano na podstawie:

1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządzane są dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu:

- a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
- b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;

2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);

3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;

4) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach;

5) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 V 2002 r.

12. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat, oraz **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

13. **Współczynnik obciążenia ekonomicznego** jest to liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

14. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano: małżeństwa — według miejsca zameldowania męża przed ślubem, a jeśli mąż mieszkał na stałe za granicą — według miejsca zameldowania żony w Polsce przed zawarciem związku małżeńskiego; rozwody i separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo; urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka; zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

15. Dane o **migracjach** ludności opracowano na podstawie informacji o zameldowaniach na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

Napływ ludności obejmuje nowe zameldowania na pobyt stały, odpływ – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

16. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

17. Liczbę ludności na 1 km² w przekroju jednostek podziału terytorialnego obliczono, w celu uzyskania dokładniejszego wyniku, na podstawie danych o powierzchni wyrażonej w hektarach.

18. Przyrost rzeczywisty ludności jest sumą przyrostu naturalnego ludności oraz salda migracji wewnętrznych i zagranicznych (stałych i czasowych) w danym okresie.

Stopę przyrostu rzeczywistego obliczono jako iloraz liczby ludności według stanu na koniec badanego okresu do liczby ludności według stanu na koniec poprzedniego okresu pomniejszony o 1, stosunek ten wyrażony jest w procentach.

19. Kadencja rad gmin, rad miast na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

20. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za 2007 r. aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 12 XI 2006 r.

21. Informacje o stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni podregionu bydgosko-toruńskiego ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła zmiany, polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

22. Informacje o poborze wody dotyczą:

1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;

2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;

3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

23. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki organizacyjne wnoszące opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków, a także wszystkie jednostki nadzorujące pracę sieci wodociągowej.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Większa ilość ścieków miejskich i wiejskich oczyszczanych od odprowadzonych siecią kanalizacyjną może występować w następujących przypadkach:

— oczyszczalnia otrzymuje ścieki oddzielnym kolektorem z zakładu lub do kolektora zakładowego odprowadzone są ścieki socjalno-bytowe z miast/wsi,

- kolektor zakładowy pełni rolę sieci kanalizacyjnej, lecz nie został przejęty przez jednostki prowadzące działalność wodociągowo-kanalizacyjną,
- ścieki są dowożone do oczyszczalni,
- stosowania metody określania ścieków komunalnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną opartej głównie na odczytach wodomierzy, przyjmując ilość ścieków równą ilości dostarczanej wody i informacjach o ryczałtowych ilościach odprowadzonych ścieków.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi. W przypadku, gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

24. Dane o emisji pyłów dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, pyłów krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o **emisji pyłów i gazów** obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną (wykazaną przez większość jednostek sprawozdawczych) w zasadzie określoną tylko z procesów technologicznych.

25. Informacje o odpadach opracowane zostały na podstawie katalogu odpadów (wprowadzonego w życie 1 I 2002 r.), opartego o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o ilości i rodzajach odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

26. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

27. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

28. Podziału nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektów rzeczowych według powiatów i gmin dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

Dane o nakładach na środki trwale służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrażanego przez Unię Europejską.

29. Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach.

Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) i Kodeksu karnego skarbo-

wego (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami; jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765) lub innych ustaw szczególnych.

Ze względu na niedostępność informacji według gmin, dane zestawiono według zasięgu działania komend rejonowych policji (rejonów).

30. Przepięstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przepięstwo kwalifikowane — zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) — jest to zbrodnia lub występęk ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występęk skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

31. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

32. Pożary są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

33. Dane o pracujących zaprezentowane w publikacji podano przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania osób w głównym miejscu pracy. Dane dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Prezentowane dane nie obejmują pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Do pracujących według faktycznego miejsca pracy zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
  - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych,
  - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce), podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządów gospodarczych i zawodowych,
  - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych).

34. Dane o pracujących prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy i faktycznego rodzaju działalności.

35. Dane o pracujących podano bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

36. Źródłem informacji o wolnych i nowo utworzonych miejscach pracy jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z-05). Od 2007 r. badanie jest prowadzone metodą reprezentacyjną z częstotliwością kwartalną, objęte są nim jednostki lokalne osób prawnych, jednostek organizacyjnych nie mających osobowości

prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba zatrudnionych wynosi 1 lub więcej osób.

37. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto przypadających na 1 zatrudnionego obejmują zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 I 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

38. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

39. Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę lub po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, nie pobiera świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych; nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 5) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 6) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 7) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 8) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;
- 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 10) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

40. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów.

41. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie powodujące uraz u osoby poszkodowanej, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika: zwykłych czynności, poleceń przełożonych, czynności wykonywanych w interesie zakładu pracy, również bez polecenia, a także w czasie pozostawania w dyspozycji zakładu pracy, w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
- w związku z odbywaniem służby w zakładowych i resortowych formacjach samoobrony albo w związku z przynależnością do obowiązkowej lub ochotniczej straży pożarnej działającej w zakładzie pracy,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje, np. związkowe.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

42. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

43. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

44. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz gospodarki łowieckiej, hodowli i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową), rybactwo (bez rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (w zakresie wynajmu maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczenia artykułów użytku osobistego i domowego, informatyki oraz prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych), edukacja (w zakresie szkolnictwa wyższego), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (bez opieki wychowawczej i społecznej), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami, pozostałych usług sanitarnych i pokrewnych);

2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

45. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

46. Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych i prezentowane są według lokalizacji obiektów.

47. Informacje o sieci wodociągowej i kanalizacyjnej obejmują sieć obsługującą gospodarstwa domowe i innych użytkowników.

Informacje o długości sieci rozdzielczej wodociągowej dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów.

Dane o długości sieci kanalizacyjnej, oprócz przewodów ulicznych uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez połączenia wodociągowe i kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

48. Dane o korzystających z wodociągu i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródle podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

49. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej do 2004 r. nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

50. Informacje z zakresu ogrzewnictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejnego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 (27) na str. 57 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

51. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

52. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Nie obejmują one lokali zbiorowego zamieszkania (np. hoteli pracowniczych, domów studenckich, internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (np. pomieszczenia inwentarskie, barakowozy, statki, wagony).

Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

53. Mieszkanie jest to lokal składający się z kilku lub jednej izby, łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielo-

ny (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami sięgającymi od podłogi do sufitu, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię - jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji. Nie uznaje się za izby - bez względu na wielkość powierzchni i sposób oświetlenia - przedpokojów, holi, łazienek, ubikacji, spiżarni, werand, ganków, schowków, itp.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania. Do powierzchni użytkowej mieszkań nie zalicza się powierzchni: balkonów, tarasów, loggi, antresoli, pralni, suszarni, wózków, strychów, piwnic i komórek przeznaczonych na przechowywanie opału, a także garaży, hydroforni i kotłowni.

54. Dane o zasobach mieszkaniowych podano na podstawie:

- wyników spisów powszechnych oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r.;
- bilansu zasobów mieszkaniowych — według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

55. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych (do 2001 r. dotyczyły mieszkań zamieszkałych).

56. Dane o liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) uwzględniają modernizację mieszkań spółdzielni mieszkaniowych, gmin, zakładów pracy, wspólnot mieszkaniowych i budownictwa społecznego czynszowego oraz szacunek przyrostu mieszkań, które zostały wyposażone w instalacje w budynkach indywidualnych w wyniku ich modernizacji.

57. Mieszkania na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych sklasyfikowano według następujących form własności:

1) **spółdzielni mieszkaniowych** — mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);

2) **gmin** (komunalne) — mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;

3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);

4) **Skarbu Państwa** — mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;

5) **osób fizycznych** — mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:

— może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,

— może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 XII 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie wspólnoty mieszkaniowej odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

6) **towarzystw budownictwa społecznego**;

7) **pozostałych podmiotów** — mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku — przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, partii, związków zawodowych itp.

58. Informacje o instalacjach techniczno-sanitarnych w mieszkaniach dotyczą urządzeń czynnych, jak i chwilowo nieczynnych, a także takich, które zainstalowano w mieszkaniu, ale nie podłączono do sieci.

59. Za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na mieszkanie i na izbę przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

60. System **edukacji** w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

61. Prezentowane dane z zakresu edukacji i wychowania dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych), policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych (podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych).

62. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

63. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepublicznej. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej. Szkoły wyższe publiczne i niepubliczne (do roku szkolnego 2004/05 określane jako szkoły państwowe i niepaństwowe) od roku szkolnego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365). Uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

64. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

1) szkoły podstawowe, spośród których wyróżnia się:

- a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
- b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
- c) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), ogólnokształcące nie dające uprawnień zawodowych,
- d) szkoły specjalne.

Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi); do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego;

2) gimnazja, spośród których wyróżnia się:

- a) gimnazja sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
- b) gimnazja z oddziałami przysposabiającymi do pracy,
- c) szkoły specjalne;

3) zasadnicze szkoły zawodowe,

4) licea ogólnokształcące,

5) uzupełniające licea ogólnokształcące (od roku szkolnego 2004/05),

6) licea profilowane,

7) technika,

8) technika uzupełniająca (od roku szkolnego 2004/05),

9) szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczone do ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych),

10) szkoły ponadgimnazjalne specjalne przysposabiające do pracy (od roku szkolnego 2004/05).

65. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej — obejmują:

1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;

2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich,

3) kolegia pracowników służb społecznych (3- letnie) — w roku szkolnym 2005/06.

66. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
  - 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
  - 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.
- Studentów i absolwentów wykazano według rzeczywistej lokalizacji uczelni/jednostek zamiejscowych. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

67. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych,
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych,
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych (od roku szkolnego 2004/05),
- 6) licea profilowane dla dorosłych,
- 7) technika dla dorosłych,
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych (od roku szkolnego 2004/05).

68. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

69. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, w wieku od 3 lat wymagających stosowania specjalnej organizacji wychowania, nauki i metod pracy z nimi.

70. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

71. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zespołowych zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

72. Współczynnik skolaryzacji brutto — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania, tj. dla szkół podstawowych – 7-12 lat, dla gimnazjów – 13-15 lat.

73. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.

74. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach dla dorosłych.

75. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku

szkolnego (np. dla roku szkolnego 2005/06 absolwenci z roku szkolnego 1 X 2004—30 IX 2005); do roku szkolnego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

76. Prezentowane dane w zakresie **ochrony zdrowia** dotyczą ochrony zdrowia (bez resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego — do 28 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa).

77. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.

Zakładem opieki zdrowotnej jest m. in.:

- szpital, zakład opiekuńczo-leczniczy, zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, hospicjum, sanatorium, prewenterium i inny zakład udzielający całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych,
- przychodnia, ośrodek zdrowia, poradnia,
- pogotowie ratunkowe,
- medyczne laboratorium diagnostyczne,
- pracownia protetyki stomatologicznej i ortodoncji,
- zakład rehabilitacji leczniczej,
- żłobek;

- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst, Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;

- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. 1997 Nr 28, poz. 152) z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności. Po zarejestrowaniu praktyki lekarz może leczyć pacjentów w ramach środków:

- publicznych, tj. podpisując kontrakt, praktyka lekarska—Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ)" lub "praktyka lekarska—zakład opieki zdrowotnej" (publiczny lub niepubliczny, jeśli ma on zawarty kontrakt z NFZ) i świadczyć dla niego określone usługi,
- niepublicznych, tj. pacjenci płacą prywatnie za świadczone usługi albo koszty leczenia pokrywane są z ubezpieczeń dobrowolnych, przez inne podmioty niż NFZ;

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135) z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

78. Dane o osobach **posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego** podaje się na podstawie rejestrów: lekarskich, pielęgniarek i położnych.

Dane o **pracownikach medycznych** obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz. Lekarzy oraz pielęgniarki i położne wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną — również położnego.

79. Dane o **zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Udzielone porady podaje się w zakresie ww. zakładów.

Rodzaje poradni w zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 238, poz. 2402) z późniejszymi zmianami.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi, od 1991 r. również z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

80. Dane o **łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych obejmują również łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego – do 2002 r., natomiast nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych.

81. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

82. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

83. Apteki ogólnodostępne nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

84. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. 2008 Nr 115, poz. 728).

85. Do księgozbioru bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za czytelnika uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

86. Informacje o kinach dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

87. Informacje o działalności domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

88. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. obejmuje obiekty hotelowe (hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe) i pozostałe obiekty; nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

89. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

90. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

91. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych – wyrażony w procentach – wynika z porównania faktycznie udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych (suma miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu).

92. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wczasy przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),

- b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
- osób fizycznych,
  - wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
  - spółdzielni produkcji rolniczej i kółek rolniczych oraz oddane im w zarząd i bezpłatne użytkowanie,
  - innych osób prawnych.

93. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

94. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

95. Ogólne dane o długości dróg publicznych obejmują dane o drogach miejskich i zamiejskich o nawierzchni twardej i gruntowej.

Drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się, na podstawie znowelizowanych przepisów ustawy o drogach publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2001 r. Nr 106, poz. 668), na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do dróg powiatowych zalicza się drogi (poza krajowymi i wojewódzkimi) stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym, stanowiące uzupełniającą sieć dróg (poza krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi) służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

96. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Ze względu na niedostępność informacji według gmin, dane zestawiono według zasięgu działania komend policji.

97. Za śmiertelną ofiarę wypadku drogowego uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

98. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

99. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty nabywające w 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR wprowadzone od 1 I 2005 r.).

Podziału nakładów inwestycyjnych według powiatów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

100. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

101. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII 1995 r. od 1995 r. należy rozumieć w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

- przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia; a w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) wprowadza od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Podziału środków trwałych według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności w układzie powiatów dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

102. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

103. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

104. Ogólne zasady finansów publicznych, gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, sprawozdawczości budżetowej oraz klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych regulują m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 VIII 2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 170, poz. 1426),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 IX 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132, z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 VI 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 z późniejszymi zmianami).

105. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

106. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Prezentowane w dziale dane w podziale według rozdziałów i paragrafów opracowano zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych, obowiązującą na mocy rozporządzenia Ministra Finansów: do 2002 r. – z dnia 18 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 59, poz. 688) z późniejszymi zmianami, w latach 2003 i 2004 – z dnia 25 III 2003 r. (Dz. U. Nr 68, poz. 634) z późniejszymi zmianami, a w 2005 r. – z dnia 20 IX 2004 r. (Dz. U. Nr 209, poz. 2132, z późniejszymi zmianami).

107. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

108. Na dochody **budżetów jednostek samorządu terytorialnego** składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj.: podatek rolny, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek leśny,
- c) wpływy z opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, np.: z opłaty skarbowej, eksploatacyjnej, targowej, podatku od czynności cywilno-prawnych,
- d) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego,
- e) pozostałe dochody jednostek samorządu terytorialnego, np. opłaty administracyjne, opłaty miejscowe, odsetki od środków gromadzonych na rachunkach bankowych, odsetki za nieterminowo wnoszone opłaty;

2) dotacje celowe z budżetu państwa:

- a) na zadania z zakresu administracji rządowej,
- b) na zadania własne,
- c) na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej;

3) dotacje otrzymane z funduszy celowych;

4) dotacje celowe otrzymane na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;

5) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;

6) subwencje ogólne z budżetu państwa przekazywane wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego dla uzupełnienia ich własnych dochodów (w tym część oświatowa).

109. Na **wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego** składają się m.in.:

1) dotacje, w tym dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego;

2) świadczenia na rzecz osób fizycznych;

3) wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym:

- a) wynagrodzenia,
- b) składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy,
- c) zakup materiałów i usług;

4) wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne.

110. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

111. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

112. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

113. Grupowanie danych według podregionu w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

114. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD)

skrót	pełna nazwa
sekcje	
Handel i naprawy	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
Obsługa nieruchomości i firm	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne

115. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

116. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

117. Jednym ze źródeł informacji niniejszego opracowania był Bank Danych Regionalnych (www.stat.gov.pl/bdr).

118. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5.
(0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
- Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach metodycznych, ust. 114 na str. 29.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

SKRÓTY

tys.	= tysiąc	cm ³	= centymetr sześcienny
mln	= milion	m ³	= metr sześcienny
zł	= złoty	dam ³	= dekametr sześcienny
egz	= egzemplarz	hm ³	= hektometr sześcienny
wol.	= wolumin	t	= tona
m ²	= metr kwadratowy	kW·h	= kilowatogodzina
km	= kilometr	GW·h	= gigawatogodzina
km ²	= kilometr kwadratowy	ust.	= ustęp
TJ	= teradžul	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
d	= doba	Dz. Urz.	= Dziennik Urzędowy
r.	= rok	m.in.	= między innymi
t/r	= ton rocznie	np.	= na przykład
m ³ /d	= metrów sześciennych na dobę	tj.	= to jest
art.	= artykuł	tzn	= to znaczy
cd.	= ciąg dalszy	PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności
dok.	= dokończenie	NACE	= „ <i>Nomenclature des Activites Communae Europeenne</i> ”
Lp.	= liczba porządkowa	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych
Kk	= Kodeks karny	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
kl.	= klasa	EKG	= Europejska Komisja Gospodarcza
/m/	= gmina miejska	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich
nr (Nr)	= numer	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczonych
poz.	= pozycja	UE	= Unia Europejska
pkt	= punkt	B-TOM	= Bydgosko-Toruński Obszar Metropolitalny
tabl.	= tablica	B-TMA	= Bydgosko-Toruński Metropolitan Area
ha	= hektar	NFZ	= Narodowy Fundusz Zdrowia

SYNTEZA

Bydgosko-Toruński Obszar Metropolitalny (B-TOM), zgodnie z porozumieniem partnerskim z dnia 27 czerwca 2007 r. podpisanym przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Piotra Całbeckiego, przedstawicieli miast Bydgoszczy i Torunia, powiatów bydgoskiego i toruńskiego oraz gmin funkcjonujących w ramach tych powiatów, terytorialnie pokrywa się z podregionem bydgosko-toruńskim (zgodnie z NTS 3 obowiązującym od 1 stycznia 2008 r.). W granicach B-TOM wyróżniamy 2 miasta na prawach powiatu i 2 powiaty, w których funkcjonuje 19 gmin, 5 miast, 410 miejscowości wiejskich oraz 255 sołectw. Powierzchnia B-TOM zajmuje 16,2 % obszaru województwa kujawsko-pomorskiego, a ludność (według stanu na koniec 2007 r.) stanowiła 36,7 % wszystkich osób zamieszkałych w Kujawsko-Pomorskim.

BYDGOSKO-TORUŃSKI OBSZAR METROPOLITALNY — SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA W 2007 R.

Według stanu na koniec 2007 r. podregion bydgosko-toruński **zamieszkiwało** 759,2 tys. osób (w całym Kujawsko-Pomorskim 2066,1 tys. osób), z czego ludność miejska stanowiła 80,2 % (wobec 61,1 % w województwie). Przeciętnie na 1 km² powierzchni przypadало 260 osób (w województwie 115 osób). Średnio na 100 mężczyzn przypadало 111 kobiet (w województwie było to 107). Powyżej poziomu wojewódzkiego ukształtował się odsetek osób w wieku produkcyjnym i wyniósł 65,7 % (w Kujawsko-Pomorskim – 64,6 %). Średnio na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadaly 52 osoby w wieku nieprodukcyjnym (wobec 55). Według danych z 2007 r. mieszkańcy B-TOM przeciętnie żyją: mężczyźni 72 lata, a kobiety – 80 lat (w województwie odpowiednio: 71 lat i 79 lat).

Wśród osób zamieszkujących teren Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego współczynnik **przyrostu naturalnego** (w przeliczeniu na 1000 ludności) wyniósł w 2007 r. plus 0,8 (w województwie kujawsko-pomorskim było to plus 0,7), a przeciętnie na 1000 żywych urodzeń odnotowano 5,4 zgonów niemowląt (wobec 6,1). **Saldo migracji** wewnętrznej i zagranicznej w przeliczeniu na 1000 ludności w 2007 r. ukształtowało się na poziomie plus 0,4 (w województwie minus 1,1).

W 2007 r. na **rynku pracy** w B-TOM zauważalna była poprawa sytuacji, przejawiająca się m.in. wzrostem liczby pracujących w gospodarce narodowej (bez podmiotów gospodarki narodowej) do 9 osób pracujących, z rolnikami indywidualnymi) do poziomu 227,2 tys. osób (41,6 % wszystkich pracujących w województwie). Na terenie Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto było o 8,0 % wyższe od poziomu wojewódzkiego, ale nadal niższe niż w Polsce (o 8,0 %) i osiągnęło poziom 2637,83 zł. Najwyższe miesięczne wynagrodzenia otrzymywały osoby zatrudnione w firmach mających siedzibę w Toruniu (2753,44 zł).

W 2007 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się do poziomu 24,9 tys. osób (20,2 % wszystkich osób pozostających bez pracy w województwie kujawsko-pomorskim). Najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili: pozostający bez pracy powyżej 1 roku – 40,6 % ogółu bezrobotnych (wobec 45,2 % w województwie), osoby w wieku 25-34 lata – 27,1 % (wobec 28,3 %), osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niższym – 32,9 % (wobec 36,3 %), a także osoby ze stażem pracy 1-5 lat – 19,5 %

(wobec 21,5 %). Na koniec 2007 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 7,7 % (w województwie kujawsko-pomorskim 14,9 %).

W 2007 r. utworzono 14,8 tys. nowych miejsc pracy (niemal połowę wszystkich nowo utworzonych miejsc pracy w całym województwie), natomiast w końcu 2007 r. nadal było wolnych 4,8 tys. miejsc pracy (63,4 % wszystkich wolnych miejsc w Kujawsko-Pomorskim).

W 2007 r. na terenie Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego zawartość rejestru podmiotów gospodarki narodowej **REGON** zwiększyła się o 0,7 tys. podmiotów, tj. do 85,7 tys. jednostek (podmiotów nowopowstałych było 6,7 tys.). Podmioty gospodarcze z siedzibą na terenie B-TOM stanowiły 45,5 % zawartości rejestru wojewódzkiego. Przeciętnie na 10 tys. mieszkańców Obszaru przypadało 1129 podmiotów gospodarczych (wobec 912 w województwie). Najczęściej były to podmioty do 9 osób pracujących – 95,4 % zawartości rejestru. Przeważającą formą prawną zarejestrowanych podmiotów były osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 76,6 % wszystkich podmiotów.

Największa koncentracja podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON widoczna była w Bydgoszczy i w Toruniu – w przeliczeniu na 10 tys. osób w Bydgoszczy przypadało 1239 podmiotów, a w Toruniu – 1226. W tych miastach zlokalizowanych było 48,9 % podmiotów zajmujących się obsługą nieruchomości i firm w województwie (13,0 tys. podmiotów), firmy zajmujące się pośrednictwem finansowym miały 45,2 % udziału (3,3 tys.), a ochroną zdrowia i pomocą społeczną – 40,9 % udziału w województwie (4,1 tys. podmiotów). W Bydgoszczy i Toruniu widoczna była również koncentracja podmiotów z sekcji transport, gospodarka magazynowa i łączność (38,9 % wszystkich podmiotów gospodarczych z tej sekcji znajdujących się w rejestrze wojewódzkim) oraz działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (38,6 % udziału).

Do **szkół** dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych) zlokalizowanych na opisywanym obszarze w roku szkolnym 2007/08 uczęszczało: do szkół podstawowych i gimnazjów – po 32,5 % uczniów tych szkół ogółem w województwie, do zasadniczych szkół zawodowych – 26,2 % uczniów, do liceów ogólnokształcących – 44,6 %, do liceów profilowanych – 20,1 %, a do techników – 37,6 % uczniów techników. Prawie połowę wszystkich uczniów szkół policealnych w województwie (41,6 % udziału) stanowili uczniowie uczęszczający do nich na terenie B-TOM; zdecydowana większość studentów (89,7 % udziału) uczęszczała do szkół wyższych zlokalizowanych w B-TOM (najwyższa koncentracja usług w zakresie szkolnictwa wyższego). W podregionie bydgosko-toruńskim zlokalizowanych było 208 placówek wychowania przedszkolnego, do których uczęszczało 40,0 % dzieci z województwa kujawsko-pomorskiego. Na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat przypadało 512 dzieci w tej grupie wiekowej uczęszczających do przedszkoli (wobec 404 w województwie).

W infrastrukturze służby zdrowia na terenie B-TOM sytuacja kształtowała się korzystniej niż w całym województwie – przeciętnie przypadało tu: 181 osób na 1 łóżko w **szpitalach ogólnych** (wobec 236 w Kujawsko-Pomorskim), 3330 osób na 1 **aptekę** ogólnodostępną (wobec 3913), zaś 3344 osoby na 1 podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (wobec 3393 osób). W podregionie zlokalizowanych było 20 domów i zakładów opieki społecznej z 1632 miejscami (w województwie 74 placówki z 5390 miejscami).

B-TOM funkcjonuje również jako **ośrodek kulturalny**, ze zlokalizowanymi: 3 teatrami, 3 instytucjami muzycznymi, 8 muzeami, 6 kinami, 67 instytucjami takimi jak domy i ośrodki kultury, świetlice, kluby,

9 galeriami i salonami sztuki, 155 bibliotekami i punktami bibliotecznymi, 75 pracownikami specjalistycznymi oraz 339 zespołami artystycznymi. Liczba widzów w kinach w przeliczeniu na 1 obiekt w 2007 r. wyniosła 216,8 tys. osób (wobec 78,8 tys. w województwie); przy czym na 1 miejsce przypadało średnio 222 osób (wobec 148). Miejsca w salach kinowych zlokalizowanych na terenie B-TOM stanowiły 55,7 % wszystkich miejsc w województwie kujawsko-pomorskim. W całym 2007 r. wyświetlono 45,7 tys. seansów (80,0 % seansów wyświetlonych w całym województwie), na które przyszło 1,3 mln osób (82,6 % widzów z terenu całego województwa). W 2007 r. na 1 placówkę biblioteczną przypadało 4898 ludności podregionu (wobec 3301). Nieco niższy niż średnio w województwie był wskaźnik wypożyczeń przypadających na 1 czytelnika – 18,2 wolumina (wobec 18,6).

W ramach rozwoju turystyki, pomimo zmniejszenia się w skali roku liczby **turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania** (86 obiektów, w tym hotelowych 56) i miejsc noclegowych (6481 miejsc), zwiększyła się o 10,8 % liczba udzielonych noclegów. Na obszarze B-TOM przeciętnie na 1000 ludności udzielono 0,9 tys. noclegów (z czego 0,2 tys. – turystom zagranicznym). W 2007 r. korzystający z noclegów (361,6 tys. osób, w tym 64,7 tys. turystów zagranicznych) stanowili 47,8 % wszystkich korzystających z noclegów w obiektach turystycznych zlokalizowanych na terenie całego województwa kujawsko-pomorskiego (77,2 % w przypadku turystów z zagranicy). Najwyższy stopień wykorzystania pokoi odnotowano w Toruniu (54,1 %) oraz w Bydgoszczy (41,9 %).

Na terenie B-TOM zarejestrowanych było 43,7 % wszystkich podmiotów gospodarczych w województwie z sekcji hotele i restauracje (2,1 tys. podmiotów).

Pod koniec 2007 r. w zasobach **mieszaniowych** na terenie B-TOM znajdowało się 269,9 tys. mieszkań, co w przeliczeniu na 1000 ludności wynosiło 355,6 mieszkań (w województwie 328,4 mieszkania). Przeciętnie w 1 mieszkaniu mieszkało 2,8 osób (wobec 3,0). W całym 2007 r. przekazano do użytkowania 2982 nowe mieszkania (53,5 % wszystkich lokali przekazanych do użytkowania w województwie), z czego najwięcej (46,9 %) było mieszkań będących własnością osób fizycznych. Przeciętnie na 1000 mieszkańców podregionu bydgosko-toruńskiego przypadało 3,9 nowych mieszkań (wobec 2,7). Korzystnie wygląda również sytuacja w **infrastrukturze** komunalnej – odsetek ludności korzystającej z kanalizacji do liczby ludności ogółem wzrósł do poziomu 77,0 %, a wodociągów – do 93,1 %, przewyższając tym samym przeciętny poziom wojewódzki (gdzie odsetek wyniósł odpowiednio: 62,5 % i 90,2 %).

Nowego spojrzenia wymaga **układ komunikacyjny** Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego, szczególnie w północno-wschodniej części obszaru. Dla zapewnienia spójności przestrzennej, poza rozwojem komunikacyjnym Bydgoszczy i Torunia, niezbędne jest powiązanie komunikacyjne terenu całego podregionu z planowaną autostradą A-1. Według danych statystycznych w 2007 r. poprawiła się dostępność komunikacyjna województwa, czego miernikiem może być wzrost gęstości dróg publicznych (powiatowych i gminnych) o twardej nawierzchni do 60,1 km (na 100 km²). Drogi powiatowe o twardej nawierzchni w B-TOM stanowiły 12,1 %, a gminne – 19,1 % dróg w województwie. Odnotowano również zwiększenie zainteresowania transportem lotniczym, wobec czego wzrosła liczba pasażerów w porcie lotniczym do poziomu 157,7 tys. pasażerów rocznie.

Pomimo większej liczby zarejestrowanych pojazdów samochodowych (361,3 tys. pojazdów, co oznacza 476 pojazdów na 1000 ludności, wobec 477 w województwie) poprawił się stan **bezpieczeństwa** na drogach, co widoczne było w mniejszej liczbie wypadków drogowych (887). Przeciętnie na 10 tys. zarejestrowanych pojazdów samochodowych odnotowano 24,5 wypadków (wobec 20,6 w województwie). Więcej niż przeciętnie w Kujawsko-Pomorskim odnotowano przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych – w przeliczeniu na 10 tys. ludności przypadało 374 przestępstwa (przy wskaźniku wykrywalności 59,3 %), zaś w województwie średnio 296 przestępstw (przy wskaźniku – 65,4 %).

Znacznie wyższy od przeciętnego w województwie był poziom produkcji sprzedanej **przemysłu** – średnio na 1 mieszkańca podregionu przypadało 21735 zł (w województwie było to 18937 zł). W podregionie bydgosko-toruńskim poniesiono również wyższe od poziomu wojewódzkiego **nakłady inwestycyjne** w przedsiębiorstwach powyżej 9 osób pracujących w przeliczeniu na 1 mieszkańca – w 2007 r. osiągnęły poziom 3716 zł (kiedy w tym samym czasie w województwie wypracowano 2446 zł). Wartość brutto środków trwałych w przeliczeniu na 1 mieszkańca B-TOM osiągnęła poziom 29763 zł i była wyższa niż w województwie kujawsko-pomorskim (20956 zł).

W 2006 r. **Produkt Krajowy Brutto** w podregionie bydgosko-toruńskim ukształtował się na poziomie 23,8 mld zł, co stanowi 47,4 % PKB w Kujawsko-Pomorskim. Przeciętnie na 1 mieszkańca podregionu bydgosko-toruńskiego przypadało 31422 zł PKB (wobec 24301 zł w województwie); wynik ten był o 29,3 % wyższy niż w całym województwie i o 13,0 % wyższy niż w Polsce.

Wartość Dodana Brutto została wypracowana na poziomie 20,9 mld zł. Przeciętnie na 1 pracującego w 2006 r. przypadało 74240 zł (w województwie – 65685 zł), z czego najwięcej, bo 68,6 %, pochodziło z sektora usług (wobec 63,5 % w Kujawsko-Pomorskim). Wartość Dodana Brutto liczona na 1 pracującego była o 13,0 % wyższa niż średnio w województwie i o 5,0 % wyższa niż w Polsce.

WARUNKI ŚRODOWISKOWE BYDGOSKO-TORUŃSKIEGO OBSZARU TERYTORIALNEGO

Powierzchnia Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego wynosiła 2916 km², z czego najwięcej było użytków rolnych (48,8 % powierzchni B-TOM, w tym gruntów ornych – 40,0 %) oraz gruntów leśnych oraz zadrzewionych (38,2 %). Obszary zabudowane i zurbanizowane stanowiły 7,5 % powierzchni B-TOM, w tym tereny komunikacyjne zajmowały 44,0 %, mieszkaniowe – 25,1 %, a przemysłowe – 9,7 %.

Grunty leśne zajmowały powierzchnię 1090 km² i stanowiły 37,4 % powierzchni ogólnej B-TOM. Obszar charakteryzował się wysoką **lesistością** wynoszącą 36,4 % (wobec 23,2 % w całym województwie kujawsko-pomorskim). Znaczący dla całego Obszaru był udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej (1074,1 km²), zajmował bowiem 36,8 % powierzchni B-TOM.

Koncentruje się tu sieć rzek stanowiących węzeł wodny, a największe z nich to: Wisła, Brda, Drwęca, Noteć oraz Kanał Bydgoski. Na terenie obszaru metropolitalnego **gruntów pod wodami** było 7,7 km², tj. 2,6 % powierzchni całego Obszaru, a większość z nich (85,1 %) stanowiły tereny pod wodami płynącymi.

W granicach Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego koncentrowało się najwięcej terenów: przemysłowych (37,1 % powierzchni tego typu w Kujawsko-Pomorskim), mieszkaniowych (36,9 %) oraz rekreacji i wypoczynku (36,6 %).

Ochrona zasobów **środowiska naturalnego** odgrywa na terenie B-TOM ważną rolę, tym bardziej, że na jego obszarze zlokalizowanych było 36 zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (30 z nich było wyposażonych w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń). Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza w przeliczeniu na 1 km² w B-TOM w 2007 r. wyniosła 0,7 t/rok, czyli ponad dwukrotnie więcej niż w województwie. Podobnie kształtowała się sytuacja w przypadku emisji gazowych zanieczyszczeń powietrza – zakłady wyemitowały w ciągu roku 6,7 tony gazów (bez CO₂) w przeliczeniu na 1 km², tj. o 81,1 % więcej niż w województwie. Widoczna była jednak poprawa sytuacji odnośnie emisji zanieczyszczeń powietrza. Emisja pyłowych zanieczyszczeń powietrza zmniejszyła się z 2,4 tys. ton w 2006 r. do 2,1 tys. ton w 2007 r., zaś gazowych – z 21,0 tys. ton do 19,7 tys. ton.

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 km² był dużo wyższy niż w Kujawsko-Pomorskim, tj. o 9,2 pkt procentowego wyższy od poziomu wojewódzkiego i wyniósł 22,8 dam³. W 2007 r. łączna ilość ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi wyniosła 35,9 hm³, z czego 99,4 % stanowiły ścieki wymagające oczyszczenia. Ścieki były oczyszczane w 17 oczyszczalniach ścieków przemysłowych oraz 24 oczyszczalniach ścieków komunalnych.

W 2007 r. na terenie Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego w przeliczeniu na 1 km² wytworzono 228,2 ton odpadów (z wyłączeniem komunalnych); w województwie było to 143,8 ton/km². Stosunek odpadów poddanych odzyskowi do wytworzonych w ciągu roku był mniej korzystny w B-TOM (53,2 %) niż w województwie (82,0 %). Ilość odpadów wytworzonych w ciągu roku w przeliczeniu na 1 km² powierzchni zwiększyła się w skali roku z 162,8 ton do 228,2 ton w 2007 r.

Na terenie B-TOM w 2007 r. na 1 mieszkańca przypadało 192 zł nakładów na ochronę środowiska (o 30,6 % więcej niż średnio w województwie) z czego 67 zł przeznaczono na gospodarkę wodną (o 26,4 % wyższe). Najwięcej środków przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód oraz budowę ujęć i doprowadzenia wody.

I. TABLICE PRZEGLĄDOWE

TABL. I. BYDGOSKO-TORUŃSKI OBSZAR METROPOLITALNY NA TLE WYBRANYCH METROPOLII W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obszary metropolitalne							
	bydgosko-toruński	gdański	śląski	krakowski	łódzki	poznański	warszawski	wrocławski
Powierzchnia ^a w km ²	2916	1007	1306	4065	2499	6202	6206	6725
Ludność ^a ogółem	759190	948406	2110639	1454408	1129267	1348160	2964360	1170067
w wieku w %:								
przedprodukcyjnym	18,6	17,7	16,6	18,7	15,5	18,9	17,0	17,3
produkcyjnym	65,7	65,3	66,4	64,7	65,1	66,3	65,0	66,3
poprodukcyjnym	15,7	17,0	17,0	16,5	19,4	14,8	18,0	16,4
na 1 km ²	260	942	1616	358	452	217	478	174
w miastach w % ogółu ludności	80,2	93,5	100,0	63,3	88,1	73,2	82,2	72,4
Liczba ludności wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	52,3	53,2	50,6	54,5	53,6	50,9	53,9	50,9
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,16	10,36	9,11	10,04	8,39	11,18	10,61	9,65
Zgony na 1000 ludności	9,40	9,42	10,76	9,48	13,71	9,07	9,87	10,07
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,76	0,93	-1,65	0,55	-5,32	2,11	0,74	-0,43
Małżeństwa na 1000 ludności	6,53	6,57	6,34	6,25	5,42	6,75	5,79	6,51
Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności	0,39	1,26	-4,38	2,96	0,17	3,52	6,83	2,57
Stopa przyrostu rzeczywistego w %	0,1	0,0	-0,6	0,3	-0,5	0,5	0,7	0,2
Liczba ludności z wykształceniem wyższym ^b w % ogółem	10,6	14,0	8,6	11,9	10,8	11,5	16,3	12,2
Pracujący ^c ogółem	213661	254262	601293	369585	288159	423702	1033831	320223
na 1000 ludności	281,4	268,1	284,9	254,1	255,2	314,3	348,8	273,7
Bezrobotni zarejestrowani ^c ogółem	24862	14610	77782	33082	47913	29666	68932	34599
w tym kobiety w % ogółem	60,3	66,1	62,4	59,7	51,1	65,1	51,9	59,0
Udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	5,0	2,4	5,5	3,5	6,5	3,3	3,6	4,5
Zasoby mieszkaniowe ^{ad}								
w tys.	269,9	361,8	831,0	510,7	477,8	463,8	1222,7	420,8
na 1000 ludności	355,6	381,5	393,7	351,1	423,1	344,1	412,5	359,7
Mieszkania oddane do użytkowania ogółem	2982	7076	2568	8064	2621	9153	24133	5829
w tym indywidualne	1398	1625	986	3291	1427	4116	6981	1837
na 1000 ludności	3,9	7,5	1,2	5,5	2,3	6,8	8,1	5,0

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, stan w dniu 20 V 2002 r. ^c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz bez rolników indywidualnych. ^d Na podstawie bilansów.

TABL. I. BYDGOSKO-TORUŃSKI OBSZAR METROPOLITALNY NA TLE WYBRANYCH METROPOLII W 2007 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obszary metropolitalne							
	bydgosko-toruński	gdański	śląski	krakowski	łódzki	poznański	warszawski	wrocławski
Szkoły podstawowe ^a :								
szkoły	154	167	336	500	205	328	585	284
uczniowie	43148	51346	105670	85200	53168	79262	154940	61375
absolwenci ^b	8362	9590	20766	17402	10247	14384	27844	11847
Gimnazja ^a :								
szkoły	114	108	232	244	122	189	378	139
uczniowie	26408	30117	65206	49662	32578	46002	86240	36767
absolwenci ^b	8920	10785	23055	17788	11086	16048	29093	13185
Liczba ludności na 1 aptekę i punkt apteczny ^c	3177	2733	3796	3128	2515	2826	4478	1303
Księgozbiór bibliotek publicznych ^c na 1000 ludności	3297	2158	3684	2647	2919	3077	2975	2839
Widzowie w kinach na 1000 ludności	1716	2698	1407	1879	1474	1947	2546	1692
Liczba turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania ^d	86	167	83	246	72	162	173	119
w tym obiekty hotelowe	56	75	62	151	47	92	115	62
Udzielone noclegi na 1000 ludności	898	2138	478	2338	719	1015	1416	1433
Korzystający z noclegów na 1000 ludności	477	780	219	1164	360	541	754	721
Miejsca noclegowe ^d	6481	18246	782	24636	6247	13756	25781	10998
Dochody budżetów gmin i miast na prawach powiatu w mln zł	2217,3	3417,5	6537,5	4410,1	3095,1	4014,9	13031,2	3964,4
Dochody budżetów gmin i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł	2923,98	3607,90	3087,82	3038,63	2733,13	2984,77	4412,49	3391,84
Wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu w mln zł	2238,8	3252,5	6215,8	4554,3	3150,6	3904,8	12300,5	3905,9
Wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł	2952,39	3433,65	2935,86	3137,97	2782,14	2902,98	4165,06	3341,84
Podmioty gospodarki narodowej ^e zarejestrowane w rejestrze REGON	85726	119803	206564	162277	134028	183439	465633	139059
na 10 tys. ludności	1129	1263	979	1116	1187	1361	1571	1188

^a Dla dzieci i młodzieży bez specjalnych. ^b Z poprzedniego roku szkolnego. ^c Stan w dniu 31 XII. ^d Stan w dniu 31 VII.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O BYDGOSKO-TORUŃSKIM OBSZARZE METROPOLITALNYM

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Powierzchnia ^{ab} w km ²	2915	2915	2915	2915	2915	2915	2916	2916
Jednostki podziału terytorialnego ^a :								
powiaty	2	2	2	2	2	2	2	2
miasta na prawach powiatu	2	2	2	2	2	2	2	2
gminy	19	19	19	19	19	19	19	19
Miasta ^a	5	5	5	5	5	5	5	5
Miejscowości wiejskie ^a	420	421	421	421	399	399	399	410
Sołectwa ^a	255	255	255	254	254	255	255	255
Ludność ^a ogółem	753654	755866	755639	755318	756450	757695	758145	759190
w wieku w %:								
przedprodukcyjnym	22,9	22,0	21,2	20,4	19,8	19,4	19,0	18,6
produkcyjnym	63,1	63,8	64,4	65,0	65,4	65,7	65,7	65,7
poprodukcyjnym	14,0	14,2	14,4	14,6	14,8	14,9	15,3	15,7
na 1 km ²	259	259	259	259	260	260	260	260
w miastach w % ogółu ludności	83,1	82,9	82,5	82,1	81,6	81,2	80,7	80,2
Kobiety na 100 mężczyzn ^a	111	111	111	111	111	111	111	111
Urodzenia żywe	6941	7048	6713	6747	6813	7063	7290	7619
na 1000 ludności	9,32	9,45	9,00	9,04	9,11	9,44	9,73	10,16
Zgony ogółem	6678	6524	6586	6753	6674	6690	6764	7051
na 1000 ludności	8,97	8,75	8,83	9,04	8,93	8,94	9,03	9,40
w tym niemowląt	50	56	47	51	46	39	35	41
na 1000 urodzeń żywych	7,20	7,95	7,00	7,56	6,75	5,52	4,80	5,38
Przyrost naturalny	263	524	127	-6	139	373	526	568
na 1000 ludności	0,35	0,70	0,17	-0,01	0,19	0,50	0,70	0,76
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały:								
napływ	8157	7862	8730	9909	9953	9851	10671	10980
odpływ	6894	6945	7960	8849	9294	8902	9962	10303
saldo migracji	1263	917	770	1060	659	949	709	677
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały:								
imigracja	23	24	90	53	57	53	187	256
emigracja	455	414	382	262	220	288	834	644
saldo migracji	-432	-390	-292	-209	-163	-235	-647	-388
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	1,12	0,71	0,64	1,14	0,66	0,95	0,08	0,39
Stopa przyrostu rzeczywistego w %	-0,2	0,3	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Według ewidencji geodezyjnej; obszar łądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O BYDGOSKO-TORUŃSKIM OBSZARZE METROPOLITALNYM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	28,0	26,0	25,1	25,3	23,9	23,6	24,4	22,8
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia ^d	57,8	88,2	99,6	97,0	x	x	x	x
Ludność korzystająca ^b z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	38,6	73,0	74,4	74,8	76,4	77,4	80,8	81,9
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton:								
pyłowych	4,4	4,2	4,0	3,6	3,2	3,3	2,4	2,1
gazowych	2276,7	2396,0	2439,1	2884,3	2666,1	2541,3	2298,9	2111,2
Odpady (z wyłączeniem komunalnych) wytworzone na 1 km ² w tonach	203,8	161,8	162,1	196,2	202,2	221,9	162,8	228,2
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł:								
służące ochronie środowiska	270	145	110	90	160	175	186	192
służące gospodarce wodnej	16	23	28	39	65	42	86	67
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c	35740	36515	37498	39623	38161	32554	30931	28359
na 10 tys. ludności	472,9	484,2	495,9	524,3	505,2	430,1	408,3	374,0
w tym o charakterze:								
kryminalnym	31469	29437	29742	31770	29507	23872	21782	19145
gospodarczym	3207	4087	4220	5407	6168	5844	5565	6269
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ^c w %	46,1	50,0	50,1	50,1	52,8	54,8	56,3	59,3
Pracujący ^{d,e} ogółem	211097	204765	196013	192137	193833	195432	202329	213661
sektor produkcyjny	91095	84123	78903	74813	75891	74323	77865	83000
usługi rynkowe	69040	69481	66896	68690	66558	69598	72754	78069
usługi nierynkowe	50962	51161	50214	48634	51384	51511	51710	52592
Bezrobotni ^d zarejestrowani ogółem w tys.	41,7	49,4	51,4	52,7	46,2	43,4	35,2	24,9
w tym kobiety	24,5	27,3	27,4	28,0	25,3	24,1	20,5	15,0
z liczby ogółem w %:								
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	38,0	43,0	45,6	47,8	47,2	45,1	45,2	40,6
w wieku do 25 lat	30,3	29,7	28,3	26,3	24,4	20,7	19,8	19,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^d w %	.	.	.	.	14,6	13,8	11,1	7,7
Przeciętne miesięczne ^f wynagrodzenia brutto w zł	.	.	2068,58	2117,82	2215,95	2308,20	2440,26	2637,83
Polska=100	x	x	92,4	91,5	92,0	92,1	92,5	92,0

^a Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^b Dane szacunkowe. ^c Dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy. ^d Stan w dniu 31 XII. ^e Według faktycznego miejsca pracy i od 2004 r. według faktycznego rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez rolników indywidualnych. ^f Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O BYDGOSKO-TORUŃSKIM OBSZARZE METROPOLITALNYM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sieć rozdzielcza ^a wodociągowa w km	3167,0	3248,6	3299,5	3311,5	3388,6	3458,6	3525,4	3650,7
na 100 km ²	108,6	111,4	113,2	113,6	116,3	118,7	120,9	125,2
Sieć rozdzielcza ^{ab} kanalizacyjna w km	921,4	1028,3	1117,2	1205,2	1274,3	1327,9	1433,5	1494,8
na 100 km ²	31,6	35,3	38,3	41,3	43,7	45,6	49,2	51,3
Sieć gazowa ^d rozdzielcza w km	1010,0	.	.	968,9	997,7	1015,3	1071,6	1119,5
na 100 km ²	34,6	x	x	33,2	34,2	34,8	36,7	38,4
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^d :								
wodociągowe	50846	52589	54771	56194	57853	59136	59536	60932
kanalizacyjne	22083	25190	27842	28733	30348	31147	33566	34564
gazowe ^c	25418	25566	25973	26378	26950	27555	27649	28403
Zużycie w gospodarstwach domowych:								
wody z wodociągów w hm ³	32,6	31,3	30,1	28,5	27,6	27,6	27,9	27,0
gazu ^d z sieci w hm ³	68,1	71,8	67,6	67,4	70,1	71,0	69,8	68,3
energii elektrycznej o niskim napięciu (w miastach) w GW-h	374,1	375,8	378,4	384,9	369,4	394,2	404,9	406,3
Zasoby mieszkaniowe ^{ae} w tys.	243,2	246,5	246,9	261,5	263,3	265,1	267,6	269,9
na 1000 ludności	322,6	326,2	326,8	346,2	348,1	349,9	353,0	355,6
izby w tys.	838,4	850,3	875,6	923,9	931,9	939,5	949,8	959,5
powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	13721,3	13968,0	14985,7	15970,8	16152,8	16323,4	16549,0	16760,5
przeciętna:								
liczba izb w mieszkaniu	3,45	3,45	3,55	3,53	3,54	3,54	3,55	3,55
liczba osób na: 1 mieszkanie	3,10	3,07	3,06	2,89	2,87	2,86	2,83	2,81
1 izbę	0,90	0,89	0,86	0,82	0,81	0,81	0,80	0,79
powierzchnia użytkowa w m ² :								
1 mieszkania	56,4	56,7	60,7	61,1	61,3	61,6	61,8	62,1
na 1 osobę	18,2	18,5	19,8	21,1	21,4	21,5	21,8	22,1
Mieszkania oddane do użytkowania	1681	3497	2174	3564	2114	2331	2735	2982
na 1000 ludności	2,2	4,6	2,9	4,7	2,8	3,1	3,6	3,9
z liczby ogółem:								
spółdzielcze	454	1536	360	936	328	512	286	399
indywidualne	590	716	903	1939	1196	1108	1070	1398
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	463	895	506	446	529	447	830	970
izby ogółem	6442	12279	9008	15712	9521	10152	11305	12770
na 1000 ludności	8,5	16,3	11,9	20,8	12,6	13,4	14,9	16,8

a Stan w dniu 31 XII. b Łącznie z kolektorami. c Łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych. d W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. e Na podstawie bilansów; dane do 2001 r. dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkałych, od 2002 r. – zamieszkałych i niezamieszkałych).

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O BYDGOSKO-TORUŃSKIM OBSZARZE METROPOLITALNYM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Mieszkania oddane do użytkowania (dok.) z liczby ogółem – izby w budynkach:								
spółdzielni mieszkaniowych	1440	4569	1161	2626	990	1594	848	1135
indywidualnych	3159	4003	5060	10932	6665	6439	6132	7947
przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem	1343	2778	1641	1368	1664	1367	2604	3047
powierzchnia użytkowa mieszkań ogółem w tys. m ²	146,0	253,7	209,9	368,5	219,0	230,0	249,6	289,7
w tym w budynkach:								
spółdzielni mieszkaniowych	27,8	78,3	20,1	46,4	17,4	28,5	16,7	21,1
indywidualnych	83,5	106,1	137,7	284,7	171,1	164,6	158,0	203,4
przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem	25,1	50,6	31,2	24,4	27,5	23,3	46,6	55,0
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^a w wieku 6 lat	8601	8160	7897	7441	7378	6979	6935	6774
Szkoły dla dzieci i młodzieży ^b :								
podstawowe:								
szkoły	193	184	178	172	161	156	155	154
uczniowie	57906	56342	54655	52363	49957	47855	45552	43148
gimnazja:								
szkoły	114	116	114	114	111	112	113	114
uczniowie	21275	31068	30181	30015	29575	28927	27530	26408
zasadnicze zawodowe:								
szkoły	37	35	38	32	30	29	28	28
uczniowie	11417	7200	5133	3601	3863	3790	3708	3879
licea ogólnokształcące:								
szkoły	40	40	43	45	45	43	46	46
uczniowie	22247	17376	17823	17943	17806	17101	16771	16001
licea profilowane:								
szkoły	.	.	19	23	21	19	15	12
uczniowie	.	.	837	1496	1827	1567	1277	930
technika ^c :								
szkoły	89	88	86	72	72	68	62	60
uczniowie	17826	14461	14024	13826	12550	12334	12282	12294
Szkoły policealne ^b :								
szkoły	99	83	85	99	123	129	126	101
uczniowie	7204	7676	8644	9943	10870	11145	11974	10850
Szkoły wyższe ^d :								
szkoły	.	.	.	.	12	14	13	13
studenci	.	.	.	.	77926	79788	77580	76729

^a Przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych. ^b Bez specjalnych. ^c Łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe kształcące wyłącznie w zakresie artystycznym i ogólnokształcące, a od 2007/2008 r. tylko ogólnokształcące. ^d Bez filii i oddziałów zamiejscowych.

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O BYDGOSKO-TORUŃSKIM OBSZARZE METROPOLITALNYM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Łóżka w szpitalach ogólnych ^{ab} na 10 tys. ludności	.	55,3	55,4	56,7	.	56,2	55,9	55,4
Liczba ludności ^d na 1 aptekę ogólnodostępną	3768	3451	3243	3201	3219	3131	3212	3330
Domy i zakłady pomocy społecznej:								
placówki (bez filii)	20	19	19	23	23	21	20	20
miejsca ^e	1828	1770	1694	1789	1856	1817	1741	1632
Biblioteki publiczne ^e na 1000 ludności:								
księgozbiór ^a w wol.	3297	3274	3282	3277	3268	3290	3284	3297
czytelniczy ^d	159	164	170	169	164	155	147	135
Kina stałe na 1000 ludności:								
miejsca na widowni ^d	3,5	4,2	7,7	5,9	5,0	7,7	7,7	7,7
widzowie	615	900	1100	1195	1455	1168	1672	1716
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania:								
obiekty ^e	99	94	85	95	90	94	88	86
w tym hotelowe	30	27	30	37	46	52	55	56
miejsca noclegowe ^e w tys.	8,2	7,5	6,1	6,9	6,4	7,1	6,7	6,5
w tym w obiektach hotelowych	2,5	2,4	2,4	2,8	3,2	3,8	4,1	4,2
udzielone noclegi w tys.	527,5	527,5	456,3	497,4	536,5	562,4	614,6	680,8
w tym w obiektach hotelowych	302,2	306,2	274,1	297,3	371,5	409,8	464,8	558,2
korzystający z noclegów w tys.	280,4	283,6	254,5	266,4	300,4	317,4	332,7	361,6
z liczby ogółem:								
w obiektach hotelowych	188,4	194,0	178,1	185,6	234,6	255,8	276,7	311,3
turyści zagraniczni	52,8	57,6	50,1	54,0	61,2	67,0	66,3	64,7
Powierzchnia gruntów leśnych ^d w tys. ha	101,7	102,1	108,6	108,9	109,0	108,7	109,0	109,0
lasy	98,8	99,1	105,7	106,0	106,2	105,9	106,1	106,2
publiczne	92,7	.	99,5	99,7	99,9	99,6	99,7	99,7
prywatne	6,1	.	6,2	6,2	6,3	6,2	6,4	6,5
grunty związane z gospodarką leśną	2,9	3,0	3,0	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8
Lesistość ^d w %	33,9	34,0	36,2	36,4	36,4	36,3	36,4	36,4
Zalesienia ^f w ha	94,5	92,5	111,9	164,4	147,0	84,1	85,5	41,7
Produkcja sprzedana przemysłu ^g (ceny bieżące) w mln zł.....	10237,9	9871,7	10184,1	11875,1	13572,4	12746,5	12950,4	16482,0
na 1 mieszkańca w zł	13546	13089	13469	15713	17969	16840	17094	21735
Drogi publiczne o twardej nawierzchni ^d w km								
powiatowe	800	815,0	813,2	815,5	816,0	812,2	804,0	802,7
gminne	792	838,4	1035,4	735,2	774,0	857,5	871,8	951,2

a Stan w dniu 31 XII. b Od 2004 r. dane pochodzą z Ministerstwa Zdrowia. c Łącznie z filiami. d Łącznie z punktami bibliotecznymi.
e Stan w dniu 31 VII. f Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego.
g Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O BYDGOSKO-TORUŃSKIM OBSZARZE METROPOLITALNYM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Targowiska ^a :								
stałe	30	30	29	31	32	31	30	30
sezonowe ^b	5	2	5	4	5	7	10	10
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c według lokalizacji inwestycji (ceny bieżące) w mln zł	.	.	1517,5	1347,8	1498,4	1610,5	1906,5	2817,6
na 1 mieszkańca w zł	.	.	2008	1322	1981	1561	2515	3716
w % ogółem:								
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	x	x	1,1	2,1	0,5	3,1	0,6	0,6
przemysł i budownictwo	x	x	52,5	59,6	52,4	58,0	56,6	51,0
usługi rynkowe	x	x	41,8	32,3	40,2	32,5	34,6	42,0
usługi nierynkowe	x	x	4,6	6,0	6,9	6,4	8,2	6,4
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach ^{de} (bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł	.	.	18417,4	19100,3	19937,7	19702,7	20483,7	22596,1
na 1 mieszkańca w zł	.	.	24680	25579	26518	26321	27345	29763
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	17766	18390	18901	19241	20558	21907	23806	.
na 1 mieszkańca:								
w zł	23506	24383	24997	25460	27217	28941	31422	.
Polska = 100 ^d	120,8	119,6	118,2	115,3	112,4	112,3	113,0	x
województwo = 100	132,0	130,6	129,7	128,7	125,9	128,8	129,3	x
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) w mln zł	15805	16401	16715	16987	18270	19301	20912	.
według rodzajów działalności:								
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	281	311	303	268	400	336	332	.
przemysł i budownictwo	4759	4930	4698	4833	5275	5619	6228	.
usługi	10765	11160	11713	11886	12595	13345	14352	.
na 1 pracującego:								
w zł	51801	55080	59320	60792	66135	69268	74240	.
Polska = 100 ^d	117,5	118,2	108,0	105,8	103,9	104,1	105,0	x
województwo = 100	119,0	119,1	112,5	111,8	109,3	112,1	113,0	x
Podmioty gospodarki narodowej ^{ae} zarejestrowane w rejestrze REGON	78161	80787	85000	87792	84726	86236	84987	85726
na 10 tys. ludności	1037	1069	1125	1162	1120	1138	1121	1129
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	16234	16694	17479	17962	18337	18817	19464	20083
na 10 tys. ludności	215	221	231	238	242	248	257	265
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	61927	64184	67521	69830	66389	67419	65523	65643
na 10 tys. ludności	822	849	894	925	878	890	864	865

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^d Relacja do średniej krajowej. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

II. BYDGOSKO-TORUŃSKI OBSZAR METROPOLITALNY NA TLE WOJEWÓDZTWA

DZIAŁ I STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

TABL. 1. STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI W 2008 R.
Stan w dniu 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo	B-TOM	
		ogółem	województwo=100
	w ha		
Powierzchnia ogólna^a	1797169	291624	16,2
Użytki rolne	1183003	142412	12,0
grunty orne	996817	116790	11,7
sady	16673	2804	16,8
łąki trwałe	86007	12222	14,2
pastwiska trwałe	48952	6259	12,8
grunty:			
rolne zabudowane	23448	2969	12,7
pod stawami	1782	117	6,6
pod rowami	9324	1251	13,4
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	434706	111367	25,6
lasy	424677	109028	25,7
grunty zadrzewione i zakrzewione	10029	2339	23,3
Grunty pod wodami	46831	7726	16,5
powierzchniowymi płynącymi	41439	6578	15,9
powierzchniowymi stojącymi	5392	1148	21,3
Grunty zabudowane i zurbanizowane	79865	21946	27,5
tereny: mieszkaniowe	14942	5512	36,9
przemysłowe	5749	2134	37,1
inne zabudowane	5170	2024	39,1
zurbanizowane niezabudowane	2446	1405	57,4
rekreacji i wypoczynku	3192	1169	36,6
tereny komunikacyjne:			
drogi	41098	8018	19,5
kolejowe	6370	1518	23,8
inne	425	114	26,8
użytki kopalne	473	52	11,0
Użytki ekologiczne	4972	1106	22,2
Nieużytki	42484	4573	10,8
Tereny różne	5308	2494	47,0

^a Obszar łądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

TABL. 2. ZUŻYCIENIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
		w hm ³			
OGÓŁEM	213,7	58,2	55,0	94,5	25,7
Przemysł	68,0	10,8	10,0	92,6	14,7
Rolnictwo i leśnictwo ^a	56,1	7,8	8,1	103,2	14,4
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	89,6	39,5	36,9	93,3	41,2

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

TABL. 3. POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENIA W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	2718	496	496
A	107,3	104,2	100,0
B	x	19,6	18,2
Powierzchnia napełnianych stawów rybnych ^b w ha	975	144	144
A	100,0	99,3	100,0
B	x	14,8	14,8
Pobór wody ^c w dam ³	56117	7849	8097
A	110,0	105,7	103,2
B	x	15,4	14,4
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych w dam ³	13875	2750	2321
A	150,8	118,3	84,4
B	x	29,9	16,7
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych w dam ³	42242	5099	5776
A	101,0	100,0	113,3
B	x	12,2	13,7

^a Powierzchnia od 20 ha. ^b Powierzchnia od 10 ha. ^c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

TABL. 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
		w hm ³			
OGÓŁEM	117,9	37,1	35,9	96,8	30,4
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	51,6	4,2	3,5	85,0	6,9
odprowadzone siecią kanalizacyjną	66,3	32,9	32,3	48,8	48,8
W tym ścieki wymagające oczyszczania	112,6	37,0	35,7	96,5	31,7
oczyszczane	113,4 ^b	40,9 ^b	40,5 ^b	99,0	35,7
mechanicznie	19,8	0,3	0,0	14,8	0,2
chemicznie ^c	0,9	0,1	0,1	100,0	7,2
biologicznie	37,2	3,0	3,1	102,3	8,3
z podwyższonym usuwaniem biogenów	55,4	37,5	37,3	99,4	67,3

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Patrz „Uwagi metodyczne”. ^c Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

TABL. 5. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych:			
Liczba	56	19	17
A	96,6	90,5	89,5
B	x	32,8	30,4
Przepustowość w m ³ /d	409210	43839	26491
A	96,2	84,5	60,4
B	x	10,3	6,5
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a:			
Liczba	132	25	24
A	100,0	108,7	96,0
B	x	18,9	18,2
Przepustowość w m ³ /d	443916	212794	213187
A	98,8	100,4	100,2
B	x	47,4	48,0
Ludność korzystająca ^b z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	67,3	80,8	81,9

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; bez oczyszczalni chemicznych. ^b Na podstawie szacunków.

TABL. 6. EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza^a (stan w dniu 31 XII)	90	38	36
A	98,9	97,4	94,7
B	x	41,8	40,0
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:			
pyłowych	66	26	25
A	98,5	89,7	96,2
B	x	38,8	37,9
gazowych	12	5	5
A	92,3	62,5	100,0
B	x	38,5	41,7
nieposiadające wyników pomiarów:			
emisji:			
pyłów	27	12	11
A	100,0	120,0	91,7
B	x	44,4	40,7
gazów	22	10	9
A	100,0	142,9	90,0
B	x	45,5	40,9
emisji	69	28	27
A	103,0	100,0	96,4
B	x	41,8	39,1

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

TABL. 6. EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Emisja zanieczyszczeń:			
w tys. t:			
pyłowych	5,3	2,4	2,1
A	96,8	73,2	86,4
B	x	43,6	38,9
w tym pyły ze spalania paliw	3,7	2,3	2,0
A	89,2	72,4	86,0
B	x	55,5	53,6
gazowych (bez dwutlenku węgla)	67,3	21,0	19,7
A	104,3	98,5	93,9
B	x	32,5	29,3
w tym: dwutlenek siarki	28,3	13,7	12,8
A	89,5	111,0	93,6
B	x	43,4	45,4
tlenek węgla	16,9	2,3	2,0
A	99,7	58,7	88,4
B	x	13,4	11,9
tlenki azotu	14,9	4,4	4,3
A	110,0	99,4	98,6
B	x	32,4	29,0
na 1 km ² powierzchni ogólnej w t/r:			
pyłowych	0,3	0,8	0,7
gazowych	3,7	7,2	6,7
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:			
w tys. t:			
pyłowe	512,8	124,5	133,1
A	113,7	98,2	106,9
B	x	27,6	26,0
gazowe (bez dwutlenku węgla)	27,8	10,7	6,8
A	133,9	66,4	63,3
B	x	51,8	24,5
w % zanieczyszczeń wytworzonych:			
pyłowych	99,0	98,1	98,5
gazowych	29,2	33,9	25,7

TABL. 7. ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	75	31	36
A	107,1	100,0	116,1
B	x	44,3	48,0
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	2584,4	474,9	665,5
A	123,7	73,4	140,1
B	x	22,7	25,8
poddane odzyskowi	2118,3	322,0	354,3
A	132,5	68,6	110,0
B	x	20,1	16,7
unieszkodliwione	275,5	111,4	171,2
A	70,6	72,2	153,7
B	x	28,5	62,1
w tym składowane ^b	200,7	70,1	130,0
A	61,1	61,9	185,4
B	x	21,4	64,8
magazynowane czasowo	190,6	41,5	140,0
A	191,0	179,7	337,3
B	x	41,5	73,5
W % wytworzonych:			
poddane odzyskowi	82,0	67,8	53,2
unieszkodliwione	10,7	23,5	25,7
w tym składowane ^b	7,8	14,8	19,5
magazynowane czasowo	7,4	8,7	21,0
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) w tys. t	20238,4	2096,4	2011,8
A	92,5	93,6	96,0
B	x	9,6	9,9

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^c Na składowiskach własnych.

TABL. 8. **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA I POMNIKI PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona^a w ha	581615,6	107407,6	107407,6
A	100,0	100,0	100,0
B	x	18,5	18,5
Rezerwy przyrody ^b	17788,6	585,7	585,7
A	100,2	100,0	100,0
B	x	3,3	3,3
Parki krajobrazowe ^{bc}	215043,0	9214,5	9214,5
A	100,0	100,0	100,0
B	x	4,3	4,3
Obszary chronionego krajobrazu ^c	333732,4	96730,2	96200,3
A	99,8	100,0	99,5
B	x	28,9	28,8
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	7483,0	3,7	3,7
A	100,0	x	100,0
B	x	0,0	0,0
Użytki ekologiczne	7475,1	873,5	1403,4
A	107,6	102,4	160,7
B	x	12,6	18,8
Pomniki przyrody	2188	385	401
A	103,7	103,2	104,2
B	x	18,3	18,3
w tym utworzone na mocy uchwał rad gmin	480	18	34
A	119,7	300,0	188,9
B	x	4,5	7,1

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. ^b Bez utożliwy. ^c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

TABL. 9. **NAKLADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
		w tys. zł			
Ochrona środowiska	303420,9	141103,6	145948,4	103,4	48,1
w tym:					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	36734,9	20527,9	20255,4	98,7	55,1
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	7387,3	5391,7	3220,2	59,7	43,6
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	230415,4	103145,1	104863,7	101,7	45,5
w tym wydatki na sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	174915,4	95473,8	97954,0	102,6	56,0
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	22674,3	8001,3	15349,9	191,8	67,7
w tym wydatki na:					
zbieranie odpadów ^b i ich transport	10020,8	5685,5	6976,5	122,7	69,6
w tym selektywne zbieranie odpadów ^b	3154,8	341,5	1290,5	377,9	40,9
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	7909,8	–	4370,3	x	55,3
Zmniejszanie hałasu i wibracji	998,8	2204,1	604,0	27,4	60,5
Gospodarka wodna	108490,2	64983,5	50741,8	78,1	46,8
w tym wydatki na:					
Ujęcia i doprowadzenia wody	66025,6	26995,4	41737,3	154,6	63,2
Stacje uzdatniania wody	23395,3	36547,4	8669,7	23,7	37,1

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Przemysłowych i komunalnych.

TABL. 10. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu:			
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r.:			
pyłowych	509	371	444
A	137,2	x	119,7
B	x	100,0	87,2
gazowych	1959	–	542
A	3918,0	x	x
B	x	x	27,7
Gospodarka ściekowa i ochrona wód:			
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:			
ścieki	276,0	94,4	103,7
A	83,9	206,6	109,9
B	x	28,7	37,6
wody opadowe	24,5	2,5	6,4
A	75,9	75,8	256,0
B	x	7,7	26,1
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):			
obiekty	970	–	292
A	118,6	x	x
B	x	x	30,1
przepustowość w m ³ /d	1294	–	397
A	121,8	x	x
B	x	x	30,7
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:			
obiekty	1	1	1
A	33,3	x	100,0
B	x	33,3	100,0
przepustowość w m ³ /d	10	169	10
A	1,1	x	5,9
B	x	18,4	100,0
Gospodarka wodna:			
Sieć wodociągowa w km			
A	341,4	70,4	66,1
B	71,1	60,9	93,9
	x	14,7	19,4
Wydajność ujęć wodnych ^a w m ³ /d			
	8348	196	–
Uzdatnianie wody w m ³ /d			
A	5289	3068	186
B	98,0	x	6,1
	x	56,9	3,5

^a Bez ujęć w energetyce zawodowej.

DZIAŁ II BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

TABL. 1 (11). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
Pożary	7454	3034	2885	95,1	38,7
Miejskowe zagrożenie	16278	4268	4174	97,8	25,6
Wyjazdy do fałszywych alarmów	723	265	223	84,2	30,8
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych:					
pożary	48557	17891	17601	98,4	36,2
miejskowe zagrożenia	79261	19815	21864	110,3	27,6
Wypadki z ludźmi:					
ofiary śmiertelne	296	60	81	135,0	27,4
ranni i poparzeni	2890	653	978	149,8	33,8

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu.

TABL. 2 (12). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW PRZESTĘPSTW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
O G Ó Ł E M	61183	30933	28359	91,7	46,4
o charakterze kryminalnym	39629	21782	19145	87,9	48,3
w tym:					
zabójstwo	34	18	13	72,2	38,2
uszczerbek na zdrowiu	727	257	248	96,5	34,1
udział w bójce lub pobiciu	723	241	211	87,6	29,2
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	1245	946	712	75,3	57,2
kradzież z włamaniem	8692	5537	4875	88,0	56,1
kradzież samochodu	1089	1083	653	60,3	60,0
kradzież rzeczy	11549	7265	5890	81,1	51,0
o charakterze gospodarczym	11441	5565	6269	112,7	54,8
drogowe	7852	2556	2107	82,4	26,8
inne	2261	1030	838	81,4	37,1
W tym czyny karalne popełnione przez nieletnich ogółem	3254	1126	1215	107,9	37,3
o charakterze kryminalnym	3117	1039	1172	112,8	37,6
w tym					
zabójstwo	–	–	–	x	x
uszczerbek na zdrowiu	244	84	89	106,0	36,5
udział w bójce lub pobiciu	189	43	54	125,6	28,6
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	362	164	175	106,7	48,3
kradzież z włamaniem	451	109	223	204,6	49,4
kradzież samochodu	7	4	3	75,0	42,9
kradzież rzeczy	473	183	166	90,7	35,1
o charakterze gospodarczym	40	49	19	38,8	47,5
drogowe	39	5	13	260,0	33,3
inne	58	33	11	33,3	19,0
Wskaźnik wykrywalności w %	65,4	56,3	59,3	x	x

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

DZIAŁ III LUDNOŚĆ. RUCH NATURALNY

TABL. 1 (13). LUDNOŚĆ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
STAN W DNIU 30 VI					
O G Ó Ł E M	2065540	757612	758317	100,1	36,7
mężczyźni	996682	358636	358821	100,1	36,0
kobiety	1068858	398976	399496	100,1	37,4
Miasta	1264673	613451	610356	99,5	48,3
Wieś	800867	144161	147961	102,6	18,5
STAN W DNIU 31 XII					
O G Ó Ł E M	2066136	758145	759190	100,1	36,7
mężczyźni	996661	358814	359115	100,1	36,0
kobiety	1069475	399331	400075	100,2	37,4
Miasta	1262577	611884	609126	99,5	48,2
Wieś	803559	146261	150064	102,6	18,7

TABL. 2 (14). LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
O G Ó Ł E M	2066136	758145	759190	100,1	36,7
W wieku przedprodukcyjnym	421767	143807	141464	98,4	33,5
mężczyźni	215850	73551	72309	98,3	33,5
kobiety	205917	70256	69155	98,4	33,6
Miasta	231847	107978	105355	97,6	45,4
mężczyźni	118579	55248	53908	97,6	45,5
kobiety	113268	52730	51447	97,6	45,4
Wieś	189920	35829	36109	100,8	19,0
mężczyźni	97271	18303	18401	100,5	18,9
kobiety	92649	17526	17708	101,0	19,1
W wieku produkcyjnym	1334274	498170	498446	100,1	37,4
w tym w wieku mobilnym	828604	309328	310098	100,2	37,4
mężczyźni	683149	248403	249450	100,4	36,5
w tym w wieku mobilnym	417484	152593	152959	100,2	36,6
kobiety	651125	249767	248996	99,7	38,2
w tym w wieku mobilnym	411120	156735	157139	100,3	38,2
Miasta	829402	404356	401604	99,3	48,4
mężczyźni	414818	199739	199106	99,7	48,0
kobiety	414584	204617	202498	99,0	48,8
Wieś	504872	93814	96842	103,2	19,2
mężczyźni	268331	48664	50344	103,5	18,8
kobiety	236541	45150	46498	103,0	19,7
W wieku poprodukcyjnym	310095	116168	119280	102,7	38,5
mężczyźni	97662	36860	37356	101,3	38,3
kobiety	212433	79308	81924	103,3	38,6
Miasta	201328	99550	102167	102,6	50,7
mężczyźni	61758	31261	31664	101,3	51,3
kobiety	139570	68289	70503	103,2	50,5
Wieś	108767	16618	17113	103,0	15,7
mężczyźni	35904	5599	5692	101,7	15,9
kobiety	72863	11019	11421	103,6	15,7
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	55	52	52	x	x
Mężczyźni	46	44	44	x	x
Kobiety	64	60	61	x	x

TABL. 3 (15). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
A. W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
Małżeństwa	14126	4549	4894	107,6	34,6
w tym wyznaniowe ^a	9707	2881	3122	108,4	32,2
Separacje	326	185	115	62,2	35,3
Rozwody	3978	1911	1831	95,8	46,0
Urodzenia żywe	21814	7290	7619	104,5	34,9
Zgony	20327	6764	7051	104,2	34,7
w tym niemowląt	133	35	41	117,1	30,8
Przyrost naturalny	1487	526	568	108,0	38,2

B. NA 1000 LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
		w %			
Małżeństwa	6,84	6,07	6,53	107,6	95,5
w tym wyznaniowe ^a	4,70	3,85	4,16	108,1	88,5
Separacje	1,58 ^b	2,47 ^b	1,53 ^b	61,9	96,8
Rozwody	1,93	2,55	2,44	95,7	126,4
Urodzenia żywe	10,56	9,73	10,16	104,4	96,2
Zgony	9,84	9,03	9,40	104,1	95,5
w tym niemowląt	6,10 ^c	4,80 ^c	5,38 ^c	112,1	88,2
Przyrost naturalny	0,72	0,70	0,76	108,6	105,6

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b Na 10 tys. ludności. ^c Na 1000 urodzeń żywych.

TABL. 4 (16). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
		na 100 tys. ludności	
Ogółem	983,7	903,0	940,2
Choroby układu krążenia	434,5	375,3	375,4
Nowotwory	271,2	267,8	287,0
Urazy i zatrucia	62,0	46,2	50,9
Pozostałe przyczyny	216,0	213,7	227,0

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

TABL. 5 (17). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH					
Napływ ^a	29144	10858	11236	103,5	38,6
z miast	16156	7271	7335	100,9	45,4
ze wsi	12336	3400	3645	107,2	29,5
z zagranicy	652	187	256	136,9	39,3
Odpływ ^b	31516	10796	10947	101,4	34,7
do miast	14121	3910	3973	101,6	28,1
na wieś	15835	6052	6330	104,6	40,0
za granicę	1560	834	644	77,2	41,3
Saldo migracji	-2372	62	289	466,1	x
NA 1000 LUDNOŚCI					
Napływ ^a	14,10	14,49	14,98	103,4	106,2
z miast	7,82	9,71	9,78	100,7	125,1
ze wsi	5,97	4,54	4,86	107,0	81,4
z zagranicy	0,31	0,25	0,34	136,0	109,7
Odpływ ^b	15,25	14,41	14,60	101,3	95,7
do miast	6,83	5,22	5,30	101,5	77,6
na wieś	7,66	8,08	8,44	104,5	110,2
za granicę	0,76	1,11	0,86	77,5	113,2
Saldo migracji	-1,15	0,08	0,39	487,5	x

a Zameldowania. b Wymeldowania.

DZIAŁ IV RYNEK PRACY

TABL. 1 (18). PRACUJĄCY I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Pracujący^a ogółem	545732	215904	227236	105,2	41,6
według płci:					
mężczyźni	290643	112805	117498	104,2	40,4
kobiety	255089	103099	109738	106,4	43,0
według sektorów działalności:					
sektor rolniczy	117209	13910	13926	100,1	11,9
sektor przemysłowy	173453	76230	81349	106,7	46,9
usługi rynkowe	139063	74044	79359	107,2	57,1
usługi nierynkowe	116007	51720	52602	101,7	45,3
Przeciętne zatrudnienie^b	372260	182020	189337	104,0	50,9
sektor publiczny	153484	80265	80269	100,0	52,3
sektor prywatny	218776	101755	109068	107,2	49,9
według sektorów działalności:					
sektor rolniczy	6170	1627	1671	102,7	27,1
sektor przemysłowy	155845	72088	76312	105,9	49,0
usługi rynkowe	95186	55257	57954	104,9	60,9
usługi nierynkowe	115059	53048	53400	100,7	46,4

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe); patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

TABL. 2 (19). WYNAGRODZENIA

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
		w zł			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto^a	2443,17	2440,26	2637,83	108,1	108,0
sektor publiczny	2722,22	2762,78	2973,12	107,6	109,2
sektor prywatny	2247,39	2185,85	2391,07	109,4	106,4
według sektorów działalności:					
sektor rolniczy	2456,06	2321,49	2496,23	107,5	101,6
sektor przemysłowy	2350,54	2352,25	2517,27	107,0	107,1
usługi rynkowe	2347,12	2323,94	2563,74	110,3	109,2
usługi nierynkowe	2647,40	2684,67	2894,95	107,8	109,4

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

TABL. 3 (20). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
OGÓŁEM	123243	35185	24862	70,7	20,2
mężczyźni	47176	14698	9879	67,2	20,9
kobiety	76067	20487	14983	73,1	19,7
Udział bezrobotnych zarejestrowanych do ludności w wieku produkcyjnym w %	9,2	7,1	5,0	x	x
mężczyźni	6,9	5,9	4,0	x	x
kobiety	11,7	8,2	6,0	x	x
Oferty pracy ^a	79928	20741	26163	126,1	32,7
w tym: staże	12868	2980	2473	83,0	19,2
prace społecznie użyteczne	7170	1330	1594	119,8	22,2
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	106	124	81	65,3	76,4
Dotychczas niepracujący	24756	5447	3662	67,2	14,8
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1943	1221	765	62,7	39,4
Posiadający prawo do zasiłku	20962	5176	4161	80,4	19,9
Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	55711	15909	10086	63,4	18,1
Stopa bezrobocia ^b rejestrowanego ^b w %	14,9	11,1	7,7	x	x

^a W ciągu roku. ^b Patr. „Uwagi metodyczne”.

**TABL. 4 (21). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA,
CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
OGÓŁEM	123243	35185	24862	70,7	20,2
Według wieku:					
24 lata i mniej	24340	6963	4765	68,4	19,6
25–34	34901	9472	6734	71,1	19,3
35–44	25073	7013	4680	66,7	18,7
45–54	29931	9257	6313	68,2	21,1
55 lat i więcej	8998	2480	2370	95,6	26,3
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	5372	2475	2010	81,2	37,4
Policealne oraz średnie zawodowe	23517	6977	5204	74,6	22,1
Średnie ogólnokształcące	9978	2581	1975	76,5	19,8
Zasadnicze zawodowe	39674	10881	7496	68,9	18,9
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	44702	12271	8177	66,6	18,3
Według czasu pozostawania bez pracy^a:					
3 miesiące i mniej	33501	8851	7381	83,4	22,0
3–6	17346	5116	3798	74,2	21,9
6–12	16685	5309	3597	67,8	21,6
12–24	16593	5369	3071	57,2	18,5
Powyżej 24 miesięcy	39118	10540	7015	66,6	17,9

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

TABL. 4 (21). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Według stażu pracy^a:					
Bez stażu pracy	24756	5447	3662	67,2	14,8
Ze stażem pracy:					
1 rok i mniej	18039	4746	3383	71,3	18,8
1-5	26483	7000	4859	69,4	18,3
5-10	18280	5298	3735	70,5	20,4
10-20	20254	6717	4765	70,9	23,5
20-30	12889	4957	3563	71,9	27,6
powyżej 30 lat	2542	1020	895	87,7	35,2

^a Przedziały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby ze stażem pracy 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat łącznie.

TABL. 5 (22). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Bezrobotni nowo zarejestrowani	172127	49741	42779	86,0	24,9
z liczby bezrobotnych:					
Kobiety	85532	24648	22395	90,9	26,2
Zarejestrowani po raz pierwszy	27541	10956	8513	77,7	30,9
Bezrobotni wyrejestrowani	208945	57943	53102	91,6	25,4
z liczby bezrobotnych:					
Kobiety	103194	28301	27899	98,6	27,0
Z tytułu podjęcia pracy	93604	23728	22092	93,1	23,6

^a W ciągu roku.

TABL. 6 (23). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
OGÓŁEM	123243	35185	24862	70,7	20,2
z liczby ogółem:					
do 25 roku życia	24340	6963	4765	68,4	19,6
do 27 roku życia, którzy ukończyli szkołę wyższą	934	419	310	74,0	33,2
długotrwale bezrobotni	80955	22436	15639	69,7	19,3
powyżej 50 roku życia	24738	7671	6540	85,3	26,4
bez kwalifikacji zawodowych	42853	10026	7386	73,7	17,2
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 7 roku życia	5801	1699	1673	98,5	28,8
niepełnosprawni	3910	1766	1417	80,2	36,2

TABL. 7 (24). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
OGÓŁEM	5130	2863	2694	94,1	52,5
W wypadkach:					
śmiertelnych	23	11	12	109,1	52,2
ciężkich	49	21	24	114,3	49,0
lżejszych	5058	2831	2658	93,9	52,6
Liczba dni niezdolności do pracy w tys.	202,1	123,0	104,9	85,3	51,9
na 1 poszkodowanego	39,4	43,0	38,9	x	x

^a Zgłoszone w danym roku.

TABL. 8 (25). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
OGÓŁEM	27094	13731	13340	97,2	49,2
w tym przez jedną grupę czynników	23803	12155	11531	94,9	48,4
Zagrożenie związane:					
ze środowiskiem pracy	17554	7711	8133	105,5	46,3
w tym przez jedną grupę czynników	15703	7010	7348	104,8	46,8
z uciążliwością pracy	6194	4666	3713	79,6	59,9
w tym przez jedną grupę czynników	5365	4131	3056	74,0	57,0
z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	3346	1354	1494	110,3	44,7
w tym przez jedną grupę czynników	2735	1014	1127	111,1	41,2

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 9 (26). **WOLNE I NOWO UTWORZONE MIEJSCA PRACY W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo	B-TOM	
		ogółem	województwo = 100
Wolne miejsca pracy^a:			
Ogółem	7603	4822	63,4
Liczba zakładów	2402	1329	55,3
Nowo utworzone miejsca pracy^b:			
Ogółem	32958	14825	45,0
Liczba zakładów	7245	2944	40,6

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Zgłoszone w ciągu roku.

DZIAŁ V INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

TABL. 1 (27). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Sieć rozdzielcza w km:			
Wodociągowa	20802,5	3525,4	3650,7
A	102,0	101,9	103,6
B	x	17,3	17,5
Kanalizacyjna ^a	5351,7	1433,5	1494,8
A	105,0	108,0	104,3
B	x	28,1	27,9
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych:			
Wodociągowe ^b	241368	59536	60932
A	100,3	100,7	102,3
B	x	24,7	25,2
miasta	89520	30268	30778
A	98,4	100,4	101,7
B	x	33,3	34,4
wieś	151848	29268	30154
A	101,5	101,0	103,0
B	x	19,6	19,9
Kanalizacyjne	107191	33566	34564
A	104,6	107,8	103,0
B	x	32,8	32,2
miasta	69142	23959	24506
A	102,0	106,1	102,3
B	x	35,4	35,4
wieś	38049	9607	10058
A	109,6	112,2	104,7
B	x	27,7	26,4
Zdroje uliczne	252	62	67
A	98,4	91,2	108,1
B	x	24,2	26,6
Miasta	85	39	46
A	106,3	83,0	117,9
B	x	48,8	54,1
Wieś	167	23	21
A	94,9	100,0	91,3
B	x	13,1	12,6
Zużycie wody z wodociągów w gospodar- stwach domowych (w ciągu roku) w hm³			
	67,9	27,9	27,0
A	98,7	101,0	96,9
B	x	40,5	39,8
Miasta:			
w hm ³	43,4	22,9	22,1
A	96,6	100,0	96,3
B	x	51,0	50,9
na 1 mieszkańca w m ³	34,3	37,4	36,2
Wieś w hm ³	24,5	4,9	4,9
A	102,6	106,0	99,6
B	x	20,8	20,2

^a Łącznie z kolektorami. ^b W 2007 r. liczbę przyłączy wodociągowych zweryfikowano na podstawie inwentaryzacji przyłączy przeprowadzonych przez jednostki sprawozdawcze.

TABL. 2 (28). **ODBIORCY^a ORAZ ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	696,4	270,1	274,2
A	101,3	100,1	x
B	x	39,3	39,4
Miasta	475,6	230,1	233,2
A	101,5	99,7	x
B	x	49,1	49,0
Wieś	220,8	40,0	41,0
A	100,9	102,4	x
B	x	18,3	18,6
Zużycie (w ciągu roku):			
W GW-h	1475,8	529,1	537,6
A	102,1	103,4	101,6
B	x	36,6	36,4
miasta	843,7	404,9	406,3
A	101,0	102,7	100,3
B	x	48,5	48,2
wieś	632,1	124,2	131,3
A	103,4	105,8	105,7
B	x	20,3	20,8
Na 1 odbiorcę^b w kW-h:			
miasta	1773,9	1759,4	1742,2
wieś	2863,4	3106,9	3204,0
Na 1 mieszkańca w wmiastach w kW-h	667,1	660,0	665,7

^a W 2007 r. łącznie z odbiorcami w indywidualnych gospodarstwach rolnych. ^b Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

TABL. 3 (29). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIENIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Sieć gazowa w km	3386,1	1179,5	1227,4
A	103,4	105,0	104,1
B	x	36,0	36,2
w tym rozdzielcza	2257,9	1071,6	1119,4
A	104,0	105,5	104,5
B	x	49,3	49,6
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	55462	27649	28403
A	102,6	100,3	102,7
B	x	51,2	51,2
Odbiorcy gazu z sieci w tys.	339,3	194,5	195,5
A	103,2	100,6	100,5
B	x	59,1	57,6
Zużycie gazu z sieci^a (w ciągu roku) w hm³....	124,8	69,9	68,3
A	96,5	98,8	97,8
B	x	54,0	54,7
na 1 mieszkańca w m³	60,4	92,3	90,1

^a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

TABL. 4 (30). **OGRZEWNICTWO**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Sieć ciepła przesyłowa w km	918,4	471,4	462,9
A	101,6	100,1	98,2
B	x	52,2	50,4
Kotłownie	849	258	276
A	104,2	93,8	107,0
B	x	31,7	32,5
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	10649,6	6359,8	5970,6
A	96,6	98,1	93,9
B	x	57,7	56,1
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	91026	62398	62547
A	99,8	100,6	100,2
B	x	68,4	68,7
w tym budynków mieszkalnych	54843	35498	35695
A	101,3	99,9	100,6
B	x	65,6	65,1

Ź r ó d ł o: dane Agencji Rynku Energii.

TABL. 5 (31). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Ludność w tys. — korzystająca ^a z:					
wodociągu	1863,2	705,0	706,6	100,2	37,9
kanalizacji	1291,8	583,0	584,8	100,3	45,3
gazu	928,5	521,4	518,7	99,5	55,9
Ludność — w % ogółu ludności — korzystająca ^a z:					
wodociągu	90,2	93,0	93,1	x	x
kanalizacji	62,5	76,9	77,0	x	x
gazu	44,9	68,8	68,3	x	x

^a Dane szacunkowe.TABL. 6 (32). **ZEBRANE ODPADY KOMUNALNE ZMIESZANE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Zebrane odpady komunalne zmieszane (w ciągu roku) w t	489860,1	222865,2	240164,3
A	106,2	107,3	107,8
B	x	48,3	49,0
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII)	80	10	9
A	97,6	100,0	90,0
B	x	12,2	11,3
powierzchnia w ha	239,6	43,1	40,2
A	100,8	100,0	93,3
B	x	18,1	16,8
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione (w ciągu roku) w dam ³ do oczyszczalni ścieków	1143,2	250,6	296,2
A	103,7	91,1	118,2
B	x	22,7	25,9

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

TABL. 7 (33). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
	w ha				
OGÓŁEM	3392,4	1686,7	1675,7	99,3	49,4
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej:					
parki spacerowo-wypoczynkowe	1432,7	986,4	974,4	98,8	68,0
zieleńce	480,0	135,4	135,4	100,0	28,2
Tereny zieleni osiedlowej	1479,7	564,9	565,9	100,2	38,2

TABL. 8 (34). **ZASOBY MIESZKANIOWE**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Mieszkania w tys.	678,6	267,6	269,9
A	100,6	100,9	100,9
B	x	39,7	39,8
Izby w tys.	2475,2	949,8	959,5
A	100,7	101,1	101,0
B	x	38,7	38,8
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	44778,5	16549,0	16760,5
A	100,9	101,4	101,3
B	x	37,3	37,4
Przeciętna:			
liczba izb w mieszkaniu	3,65	3,55	3,55
powierzchnia użytkowa w m ² :			
1 mieszkania	66,0	61,8	62,1
na 1 osobę	21,7	21,8	22,1
liczba osób na:			
1 mieszkanie	3,04	2,83	2,81
1 izbę	0,83	0,80	0,79

TABL. 9 (35). **MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

A. MIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Ogółem w tys.	678,6	267,6	269,9	100,9	39,8
w tym własność:					
Spółdzielni mieszkaniowych	174,6	105,1	91,7	87,2	52,5
Gmin (komunalna)	57,1	24,4	23,2	94,9	40,6
Zakładów pracy ^a	19,5	8,4	7,1	84,3	36,2
Osób fizycznych	418,3	124,8	143,6	115,1	34,3

^a łącznie z zasobami Skarbu Państwa.

TABL. 9 (35). **MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

B. POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKAŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			województwo =100
		2006	2007	2006=100	
		w tys. m ²			
Ogółem	44778,5	16549,0	16760,5	101,3	37,4
w tym własność:					
Spółdzielni mieszkaniowych	8647,7	5231,0	4575,8	87,5	52,9
Gmin (komunalna)	2564,5	1108,1	1046,0	94,4	40,8
Zakładów pracy ^a	1043,5	444,9	378,4	85,1	36,3
Osób fizycznych	32000,8	9499,0	10489,6	110,4	32,8

^a Łącznie z zasobami Skarbu Państwa.TABL. 10 (36). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			województwo =100
		2006	2007	2006=100	
		w tys.			
Miasta:					
Wodociąg	455,6	226,3	227,9	100,7	50,0
Ustęp	435,8	218,1	219,7	100,7	50,4
Łazienka	415,5	208,9	210,5	100,8	50,7
Gaz z sieci	335,4	194,4	194,2	99,9	57,9
Centralne ogrzewanie	379,7	195,1	196,7	100,8	51,8
Wieś:					
Wodociąg	201,9	37,5	38,3	102,0	19,0
Ustęp	169,8	33,5	34,2	102,2	20,2
Łazienka	170,7	33,4	34,1	102,2	20,0
Gaz z sieci	5,0	0,7	1,4	215,9	28,8
Centralne ogrzewanie	146,7	30,4	31,2	102,5	21,2

^a Dane szacunkowe.TABL. 11 (37). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**

A. MIESZKANIA I IZBY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			województwo =100
		2006	2007	2006=100	
Mieszkania	5569	2735	2982	109,0	53,5
miasta	3242	1774	1892	106,7	58,4
wieś	2327	961	1090	113,4	46,8
Spółdzielcze	584	286	399	139,5	68,3
Komunalne (gminne)	106	165	45	27,3	42,5
Zakładowe	3	9	2	22,2	66,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1209	830	970	116,9	80,2
Spoleczne czynszowe	348	375	168	44,8	48,3
Indywidualne	3319	1070	1398	130,7	42,1
Izby	25267	11305	12770	113,0	50,5
miasta	12383	6184	6684	108,1	54,0
wieś	12884	5121	6086	118,8	47,2
Spółdzielcze	1659	848	1135	133,8	68,4
Komunalne (gminne)	272	432	138	31,9	50,7
Zakładowe	17	27	11	40,7	64,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3772	2604	3047	117,0	80,8
Spoleczne czynszowe	1037	1262	492	39,0	47,4
Indywidualne	18510	6132	7947	129,6	42,9
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw	394	601	609	x	x

TABL. 11 (37). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)

B. POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKAŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
		w m ²			
Powierzchnia użytkowa mieszkań	578292	249602	289656	116,0	50,1
miasta	263050	125080	135302	108,2	51,4
wieś	315242	124522	154354	124,0	49,0
Spółdzielcze	29939	16701	21056	126,1	70,3
Komunalne (gminne)	5215	6997	2121	30,3	40,7
Zakładowe	268	456	211	46,3	78,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	68333	46561	55008	118,1	80,5
Społeczne czynszowe	16918	20932	7867	37,6	46,5
Indywidualne	457619	157955	203393	128,8	44,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa					
1 mieszkania	103,8	91,3	97,1	x	x
miasta	81,1	70,5	71,5	x	x
wieś	135,5	129,6	141,6	x	x
Spółdzielcze	51,3	58,4	52,8	x	x
Komunalne (gminne)	49,2	42,4	47,1	x	x
Zakładowe	89,3	50,7	105,5	x	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	56,5	56,1	56,7	x	x
Społeczne czynszowe	48,6	55,8	46,8	x	x
Indywidualne	137,9	147,6	145,5	x	x

TABL. 12 (38). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA

A. BUDYNKI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
		Ogółem ^a	8089	1990	2285
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkania i wielomieszkania ^b	3150	1100	1398	127,1	44,4
miasta	1689	595	622	104,5	36,8
wieś	6400	1395	1663	119,2	26,0
W tym budynki indywidualne ^c	7647	1811	2074	114,5	27,1
w tym:					
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkania i wielomieszkania ^b	3046	1025	1336	130,3	43,9
niemieszkalne	4466	773	714	92,4	16,0

B. KUBATURA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
		w dam ³			
Ogółem ^d	7448,9	2783,9	3505,6	125,9	47,1
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkania i wielomieszkania ^b	2804,0	1209,6	1433,5	118,5	51,1
miasta	3418,6	1711,9	1581,4	92,4	46,3
wieś	4030,2	1072,0	1924,2	179,5	47,7
W tym budynki indywidualne ^c	4284,1	1347,2	1527,5	313,4	35,7
w tym:					
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkania i wielomieszkania ^b	2196,3	756,2	979,7	129,6	44,6
niemieszkalne	2043,1	585,6	538,1	91,9	26,3

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^c Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

DZIAŁ VI EDUKACJA I WYCHOWANIE

TABL. 1 (39). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
SZKOŁY					
Podstawowe	726	167	167	100,0	23,0
Gimnazja	391	126	128	101,6	32,7
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a	152	40	41	102,5	27,0
Licea ogólnokształcące	122	49	49	100,0	40,2
Uzupelniające licea ogólnokształcące	2	–	–	x	x
Licea profilowane	53	15	12	80,0	22,6
Technika	155	45	45	100,0	29,0
Technika uzupełniające	23	15	14	93,3	60,9
Artystyczne ^b	7	6	4	x	57,1
Policealne	201	126	101	80,2	50,2
Wyższe ^c	32	19	20	105,3	62,5
Dla dorosłych	226	80	67	83,8	29,6
podstawowe	1	1	–	x	x
gimnazja	10	4	3	75,0	30,0
zasadnicze szkoły zawodowe	7	1	1	100,0	14,3
licea ogólnokształcące	56	19	21	110,5	37,5
uzupelniające licea ogólnokształcące	78	27	22	81,5	28,2
licea profilowane	8	3	2	66,7	25,0
technika	18	5	5	100,0	27,8
technika uzupełniające	48	20	13	65,0	27,1
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^d					
Szkoły:					
podstawowe	9566	2673	2867	107,3	30,0
gimnazja	4310	1108	1253	113,1	29,1
ponadgimnazjalne ^e	4690	1855	1855	100,0	39,6
w tym licea ogólnokształcące	2010	902	951	105,4	47,3
UCZNIOWIE I STUDENCI					
Wychowanie przedszkolne ^f	19565	6935	6774	97,7	34,6
Szkoły:					
podstawowe	134557	46385	43842	94,5	32,6
gimnazja	83352	28301	27097	95,7	32,5
zasadnicze szkoły zawodowe ^a	16947	4457	4565	102,4	26,9

^a Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy. ^b Dające uprawnienia zawodowe; od roku szkolnego 2007/08 szkoły ogólnokształcące artystyczne dające uprawnienia zawodowe. ^c Łącznie z filiami i oddziałami zamiejscowymi uczelni. ^d Ze szkołami specjalnymi; bez szkół dla dorosłych. ^e Łącznie ze szkołami policealnymi. ^f Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach, ujętych również w tabl. 14 (49) na str. 71.

TABL. 1 (39). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.)					
Szkoły:					
licea ogólnokształcące	35970	16871	16085	95,3	44,7
uzupełniające licea ogólnokształcące	28	–	–	x	x
licea profilowane	4624	1277	930	72,8	20,1
technika	31206	10918	11268	103,2	36,1
technika uzupełniająca	838	634	531	83,8	63,4
artystyczne ^a	715	784	554	x	77,5
policealne	18575	11974	10850	90,6	58,4
wyższe ^b	85499	77580	76729	98,9	89,7
dla dorosłych	18387	8641	7858	90,9	42,7
podstawowe	10	–	–	x	x
gimnazja	965	467	434	92,9	45,0
zasadnicze szkoły zawodowe	604	88	53	60,2	8,8
licea ogólnokształcące	5700	3208	2721	84,8	47,7
uzupełniające licea ogólnokształcące	5940	2198	2391	108,8	40,3
licea profilowane	1451	1049	1144	109,1	78,8
technika	781	196	267	136,2	34,2
technika uzupełniająca	2936	1435	848	59,1	28,9
ABSOLWENCI ^c					
Szkoły:					
podstawowe	27766	8896	8488	95,4	30,6
gimnazja	28499	9801	9110	92,9	32,0
zasadnicze szkoły zawodowe ^d	4887	1354	1258	92,9	25,7
licea ogólnokształcące	12029	5483	5323	97,1	44,3
uzupełniające licea ogólnokształcące	85	–	–	x	x
licea profilowane	2176	544	391	71,9	18,0
technika	5860	2077	2091	100,7	35,7
technika uzupełniająca	247	572	95	16,6	38,5
artystyczne ^a	126	93	90	x	71,4
policealne	5202	4127	3001	72,7	57,7
wyższe ^b	19720	17347	17689	102,0	89,7
dla dorosłych	4038	2844	1495	52,6	37,0
podstawowe	11	1	–	x	x
gimnazja	258	64	88	137,5	34,1
zasadnicze szkoły zawodowe	204	22	20	90,9	9,8
licea ogólnokształcące	1047	1332	468	35,1	44,7
uzupełniające licea ogólnokształcące	1658	219	602	274,9	36,3
licea profilowane	233	124	149	120,2	63,9
technika	44	–	–	x	x
technika uzupełniająca	583	1082	168	15,5	28,8

^a Dające uprawnienia zawodowe; od roku szkolnego 2007/08 szkoły ogólnokształcące artystyczne dające uprawnienia zawodowe. ^b Łącznie z filiami i oddziałami zamiejscowymi uczelni. ^c Z poprzedniego roku. ^d Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy.

TABL. 2 (40). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkol- nym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
Szkoły podstawowe	726	167	167	100,0	23,0
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	4	2	2	100,0	50,0
Jednostki samorządu teryto- rialnego	690	156	156	100,0	22,6
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	22	4	4	100,0	18,2
Organizacje wyznaniowe	4	3	3	100,0	75,0
Pozostałe	6	2	2	100,0	33,3
Gimnazja	391	126	128	101,6	32,7
Jednostki administracji cen- tralnej (rządowej)	5	1	1	100,0	20,0
Jednostki samorządu teryto- rialnego	357	111	111	100,0	31,1
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	7	3	3	100,0	42,9
Organizacje wyznaniowe	7	3	2	66,7	28,6
Pozostałe	15	8	11	137,5	73,3
Zasadnicze szkoły zawo- dowe ^a	152	40	41	102,5	27,0
Jednostki administracji cen- tralnej (rządowej)	6	1	2	200,0	33,3
Jednostki samorządu teryto- rialnego	140	36	35	97,2	25,0
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	3	1	1	100,0	33,3
Pozostałe	3	2	3	150,0	100,0
Licea ogólnokształcące ^b ...	124	49	49	100,0	39,5
Jednostki samorządu teryto- rialnego	102	39	39	100,0	38,2
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	5	1	1	100,0	20,0
Organizacje wyznaniowe	8	2	2	100,0	25,0
Pozostałe	9	7	7	100,0	77,8
Licea profilowane	53	15	12	80,0	22,6
Jednostki samorządu teryto- rialnego	51	13	10	76,9	19,6
Pozostałe	2	2	2	100,0	100,0

^a Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy. ^b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

TABL. 2 (40). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkol- nym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
Technika^a	185	.	63	x	34,1
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	7	.	7	x	100,0
Jednostki samorządu teryto- rialnego	167	.	53	x	31,7
Pozostałe	11	.	3	x	27,3
Szkoły policealne	201	126	101	80,2	50,2
Jednostki samorządu teryto- rialnego	69	24	14	58,3	20,3
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	21	22	17	77,3	81,0
Organizacje wyznaniowe	1	x	x	x	x
Pozostałe	110	80	70	87,5	63,6
Szkoły wyższe^b	20	13	13	100,0	65,0
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	5	4	4	100,0	80,0
Pozostałe	15	9	9	100,0	60,0
Szkoły dla dorosłych	226	80	67	83,8	29,6
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	10	–	–	x	x
Jednostki samorządu teryto- rialnego	91	35	21	60,0	23,1
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	23	11	8	72,7	34,8
Organizacje wyznaniowe	1	–	–	x	x
Pozostałe	101	34	38	111,8	37,6

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi i od roku szkolnego 2007/08 z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^b Bez filii i oddziałów zamiejscowych.

TABL. 3 (41). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI W ROKU SZKOLNYM 2007/08**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo	B-TOM	
		ogółem	województwo=100
UCZNIOWIE			
Szkoły podstawowe	5203	1866	35,9
w tym specjalne	1829	694	37,9
Gimnazja	4702	1406	30,0
w tym specjalne ^a	2184	689	31,5
Ponadgimnazjalne szkoły specjalne przysposabiające do pracy	493	159	32,3
Szkoły ponadgimnazjalne	2186	787	36,0
w tym specjalne	1702	644	37,8
Szkoły policealne	15	1	6,7
ABSOLWENCI^b			
Szkoły podstawowe	1010	200	19,8
w tym specjalne	380	126	33,2
Gimnazja	1211	341	28,2
w tym specjalne ^a	587	190	32,4
Ponadgimnazjalne szkoły specjalne przysposabiające do pracy	67	31	46,3
Szkoły ponadgimnazjalne	612	257	42,0
w tym specjalne	509	224	44,0
Szkoły policealne	3	-	x

^a Łącznie z oddziałami przysposabiającymi do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej. ^b Z poprzedniego roku szkolnego.

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

TABL. 4 (42). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE I MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE**

Stan w dniu 31 X

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Specjalne ośrodki szkolno- wychowawcze					
Ośrodki	18	4	4	100,0	22,2
Miejsca	1496	504	679	134,7	45,4
Wychowankowie	1133	484	485	100,2	42,8
w tym:					
niewidomi i słabo widzący	81	.	81	x	100,0
niesłyszący i słabo słyszący	168	.	168	x	100,0
z upośledzeniem umysłowym	654	.	79	x	12,1
Ośrodki rewalidacyjno- wychowawcze					
Ośrodki	2	1	2	200,0	100,0
Miejsca	30	16	30	187,5	100,0
Wychowankowie	30	15	30	200,0	100,0

TABL. 5 (43). SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH					
Szkoły	20	3	6	200,0	30,0
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	8	.	4	x	50,0
Uczniowie	1013	289	240	83,0	23,7
w tym kobiety	655	181	147	81,2	22,4
Absolwenci	129	21	32	152,4	24,8
w tym kobiety	88	12	21	175,0	23,9
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE					
Szkoły	15	6	8	133,3	53,3
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	8	.	4	x	50,0
Uczniowie	1161	784	763	97,3	65,7
w tym kobiety	774	527	532	100,9	68,7
Absolwenci	162	93	108	116,1	66,7
w tym kobiety	111	69	77	111,6	69,4

TABL. 6 (44). KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH
W ROKU SZKOLNYM 2007/08

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo	B-TOM	
		ogółem	województwo=100
SZKOŁY PODSTAWOWE			
Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół	93,1	90,4	x
Pracownie komputerowe	746	182	24,4
Komputery ^d w szkołach	13327	3534	26,5
w tym z dostępem do Internetu	10573	2849	26,9
w tym – przeznaczone do użytku uczniów	10425	2531	24,3
w tym z dostępem do Internetu	8626	2162	25,1
GIMNAZJA			
Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół	77,2	68,8	x
Pracownie komputerowe	351	100	28,5
Komputery ^d w szkołach	6381	1760	27,6
w tym z dostępem do Internetu	5753	1560	27,1
w tym – przeznaczone do użytku uczniów	4972	1320	26,5
w tym z dostępem do Internetu	4696	1220	26,0

TABL. 6 (44). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2007/08 (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo	B-TOM	
		ogółem	województwo=100
ZASADNICZE ZAWODOWE			
Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół	26,4	7,0	x
Pracownie komputerowe	49	18	36,7
Komputery ^a w szkołach	1209	304	25,1
w tym z dostępem do Internetu	1106	295	26,7
w tym – przeznaczone do użytku uczniów	937	227	24,2
w tym z dostępem do Internetu	883	227	25,7
LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE			
Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół	75,0	73,5	x
Pracownie komputerowe	151	75	49,7
Komputery ^a w szkołach	3835	1603	41,8
w tym z dostępem do Internetu	3587	1528	42,6
w tym – przeznaczone do użytku uczniów	2933	1225	41,8
w tym z dostępem do Internetu	2847	1172	41,2
ZAWODOWE (bez zasadniczych)^b			
Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół	31,5	10,1	x
Pracownie komputerowe	198	63	31,8
Komputery ^a w szkołach	4586	1613	35,2
w tym z dostępem do Internetu	4268	1478	34,6
w tym – przeznaczone do użytku uczniów	3628	1195	32,9
w tym z dostępem do Internetu	3541	1173	33,1
POLICEALNE			
Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół	35,0	20,0	x
Pracownie komputerowe	7	4	57,1
Komputery ^a w szkołach	106	57	53,8
w tym z dostępem do Internetu	94	46	48,9
w tym – przeznaczone do użytku uczniów	76	39	51,3
w tym z dostępem do Internetu	75	39	52,0

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. ^b Łącznie z liceami profilowanymi.

TABL. 7 (45). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
Szkoły	684	155	154	99,4	22,5
Uczniowie	132728	45552	43148	94,7	32,5
Absolwenci ^a	27386	8756	8362	95,5	30,5
Liczba uczniów na:					
1 szkołę	194	294	280	95,2	144,3
1 pomieszczenie szkolne	15	18	16	88,9	106,7
1 oddział	20	22	22	100,0	110,0

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

TABL. 8 (46). GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
Szkoły	345	113	114	100,9	33,0
Uczniowie	81168	27530	26408	95,9	32,5
Absolwenci ^a	27912	9586	8920	93,1	32,0
Liczba uczniów na:					
1 szkołę	235	244	232	95,1	98,7
1 pomieszczenie szkolne ...	20	27	22	81,5	110,0
1 oddział	24	24	24	100,0	100,0

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

TABL. 9 (47). ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
Szkoły	100	28	28	100,0	28,0
Oddziały	662,0	134,0	176,0	131,3	26,6
Uczniowie	14816	3708	3879	104,6	26,2
w tym I klasa	6978	1774	1872	105,5	26,8
w tym kobiety	4380	1126	1123	99,7	25,6
Absolwenci ^a	4316	1144	1044	91,3	24,2
w tym kobiety	1525	450	381	84,7	25,0

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

TABL. 10 (48). LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
Szkoły	121	46	46	100,0	38,0
Oddziały	1221,0	553,0	538,0	97,3	44,1
Uczniowie	35914	16771	16001	95,4	44,6
w tym I klasa	11577	5794	5267	90,9	45,5
w tym kobiety	22568	10197	9903	97,1	43,9
Absolwenci ^a	12097	5455	5306	97,3	43,9
w tym kobiety	7530	3364	3275	97,4	43,5

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

TABL. 11 (49). LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
Szkoły	53	15	12	80,0	22,6
Oddziały	187,0	48,0	38,0	79,2	20,3
Uczniowie	4624	1277	930	72,8	20,1
w tym I klasa	1092	452	207	45,8	19,0
w tym kobiety	2699	493	369	74,8	13,7
Absolwenci ^a	2176	544	391	71,9	18,0
w tym kobiety	1149	262	163	62,2	14,2

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

TABL. 12 (50). TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
Szkoły	182	62	60	96,8	33,0
Oddziały	1266,0	439,0	467,0	106,4	36,9
Uczniowie	32700	12282	12294	100,1	37,5
w tym I klasa	10549	4037	3910	96,9	37,1
w tym kobiety	13753	4817	4906	101,8	35,7
Absolwenci ^b	6216	2732	2259	82,7	36,3
w tym kobiety	2727	1061	886	83,5	32,5

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz od roku szkolnego 2007/08 z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^b Z poprzedniego roku szkolnego.

TABL. 13 (51). SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
Szkoły	201	126	101	80,2	50,2
Oddziały	870,0	571,0	525,0	91,9	60,3
Uczniowie	18575	11974	10850	90,6	58,4
w tym kobiety	9526	6609	5982	90,5	62,8
Absolwenci ^a	5202	4127	3001	72,7	57,7
w tym kobiety	3347	2714	2023	74,5	60,4

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

TABL. 14 (52). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w roku szkolnym 2007/08	B-TOM			
		2006/07	2007/08	2006/07=100	województwo =100
Placówki	788	215	208	96,7	26,4
Przedszkola	299	111	110	99,1	36,8
Oddziały przedszkolne przy szkolach podstawowych	489	104	98	94,2	20,0
Miejsca w przedszkolach ...	32265	13823	14261	103,2	44,2
Dzieci	42753	16657	17086	102,6	40,0
w tym w wieku 6 lat	19565	6935	6774	97,7	34,6
Przedszkola	32827	13785	14384	104,3	43,8
w tym w wieku 6 lat	11407	4402	4396	99,9	38,5
Oddziały przedszkolne przy szkolach podstawowych	9926	2872	2702	94,1	27,2
w tym w wieku 6 lat	8158	2533	2378	93,9	29,1
Dzieci w placówkach wychowania przedszkol- nego na 1000 dzieci w wieku:					
3–6 lat	521	585	604	x	x
3–5	370	451	484	x	x
6 lat	965	978	952	x	x
Dzieci w przedszkolach na:					
1000 dzieci w wieku:					
3–6 lat	404	488	512	x	x
6 lat	563	621	618	x	x
1 przedszkole	110	124	131	x	x
100 miejsc	102	100	101	x	x

DZIAŁ VII OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

TABL. 1 (53). **PRACOWNICY MEDYCZNI**^a

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Lekarze	3891	2104	2166	103,0	55,7
w tym kobiety	2099	1234	1259	102,0	60,0
Lekarze dentyści	615	284	274	96,5	44,6
w tym kobiety	472	220	206	93,6	43,6
Pielęgniarki	9328	4301	4297	99,9	46,1
w tym magistrzy pielęgniarstwa	488	285	312	109,5	63,9
Położne	1236	563	580	103,0	46,9

^a Łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich i pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

TABL. 2 (54). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**^a

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Zakłady opieki zdrowotnej	609	215	227	105,6	37,3
Praktyki lekarskie ^b	414	135	139	103,0	33,6
miasta	342	123	126	102,4	36,8
wieś	72	12	13	108,3	18,1

^a Dotyczy przychodni, ośrodków zdrowia i poradni. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia lub z zakładami opieki zdrowotnej; łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy.

TABL. 3 (55). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE**^a I PUNKTY APTECZNE

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Apteki	528	236	228	96,6	43,2
w tym prywatne	524	232	224	96,6	42,7
w tym na wsi	81	23	25	108,7	30,9
Punkty apteczne	77	13	11	84,6	14,3
w tym na wsi	76	13	11	84,6	14,5
Liczba ludności na:					
1 aptekę i punkt apteczny	3415	3045	3177	x	x
1 aptekę	3913	3212	3330	x	x
w tym na wsi	9920	6359	6003	x	x
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	954	461	448	97,2	47,0

^a Bez aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej.

TABL. 4 (56). ŻŁOBKI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Żłobki	17	11	11	100,0	64,7
Oddziały żłobkowe	6	1	1	100,0	16,7
Miejsca w żłobkach ^a	1067	627	642	102,4	60,2
Dzieci przebywające w żłobkach ^a (w ciągu roku)	2370	1507	1514	100,5	63,9
Miejsca w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	30,6	39,3	38,9	x	x
Dzieci przebywające w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3	18,2	30,8	33,6	x	x

^a Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

TABL. 5 (57). PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (z filiami)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo =100
Domy i zakłady (bez filii)	74	20	20	100,0	27,0
Miejsca:					
ogółem	5390	1741	1632	93,7	30,3
na 10 tys. ludności	26,1	23,0	21,5	x	x
Mieszkańcy:					
ogółem	5054	1614	1532	94,9	30,3
w tym umieszczeni w ciągu roku	1695	1128	946	83,9	55,8
na 10 tys. ludności	24,5	21,3	20,2	x	x
Osoby oczekujące na umieszczenie	232	88	81	92,0	34,9

DZIAŁ VIII KULTURA. TURYSTYKA

TABL. 1 (58). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	460	103	103	100,0	22,4
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	166	52	52	100,0	31,3
Ludność na 1 placówkę biblioteczną	3301	4891	4898	x	x
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	7771,6	2489,6	2502,7	100,5	32,2
na 1000 ludności w wol.	3761,4	3283,9	3296,5	x	x
Czytelniczy ^a w tys.	320,8	111,2	102,4	92,1	31,9
na 1000 ludności	155	147	135	x	x
Wypożyczenia ^{ab} :					
w tys. wol.	5970,9	2005,0	1868,5	93,2	31,3
na 1 czytelnika w wol.	18,6	18,0	18,2	x	x

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

TABL. 2 (59). MUZEA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
Muzea i oddziały muzealne ^a	26	8	8	100,0	30,8
w tym obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	6	3	3	100,0	50,0
Muzealia ^a w tys.	660,6	341,8	346,2	101,3	52,4
Wystawy czasowe					
własne ^b	98	41	38	92,7	38,8
obce ^c	99	35	36	102,9	36,4
Zwiedzający w tys.	815,0	208,0	279,1	134,2	34,2
w tym młodzież szkolna ^d	316,4	37,4	80,1	214,2	25,3
Imprezy oświatowe	4566	2021	2854	141,2	62,5
odczyty	83	75	23	30,7	27,7
seanse filmowe	1274	904	1117	123,6	87,7
koncerty	95	13	6	46,2	6,3
lekcje muzealne (zajęcia)	3114	1029	1708	166,0	54,8

a Stan w dniu 31 XII. *b* W kraju. *c* Krajowe i z zagranicy. *d* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

TABL. 3 (60). **KINA STAŁE**^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
Kina ^b	20	6	6	100,0	30,0
w tym obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	14	4	4	100,0	28,6
Sale projekcyjne ^b	46	27	27	100,0	58,7
Miejsca na widowni ^b w tys.	10,6	5,8	5,9	101,7	55,7
Liczba ludności na 1 miejsce ^b	194	130	130	x	x
Seanse:					
w tysiącach	57,1	46,1	45,7	99,1	80,0
na 1 kino	2857	7682	7621	x	x
Widzowie:					
w tysiącach	1575,2	1266,6	1301,0	102,7	82,6
na 1 kino	78759	211096	216832	x	x
na 1 seans	28	27	28	x	x

^a Wszystkie kina zlokalizowane są w miastach. ^b Stan w dniu 31 XII.

TABL. 4 (61). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2005	2007	2005=100	województwo = 100
Institucje	203	55	67	121,8	33,0
domy kultury	48	14	14	100,0	29,2
ośrodki kultury	71	14	14	100,0	19,7
kluby	16	14	11	78,6	68,8
świetlice	68	13	28	215,4	41,2
Pracownie specjalistyczne	241	124	75	60,5	31,1
Imprezy (w ciągu roku)	9523	3450	3598	104,3	37,8
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1365,8	495,7	529,8	106,9	38,8
Kursy (w ciągu roku)	179	152	113	74,3	63,1
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	2828	1817	1647	90,6	58,2
Zespoły artystyczne	874	288	339	117,7	38,8
Członkowie zespołów artystycznych	12390	4711	5107	108,4	41,2
Koła (kluby)	679	487	453	93,0	66,7
Członkowie kół (klubów)	15405	8062	9698	120,3	63,0

TABL. 5 (62). TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	307	88	86	97,7	28,0
w tym całoroczne	188	68	66	97,1	35,1
w tym:					
Hotele	79	43	43	100,0	54,4
Motele	5	3	3	100,0	60,0
Inne obiekty hotelowe	28	9	10	111,1	35,7
Schroniska ^a	11	3	3	100,0	27,3
Pola biwakowe, kempingi i zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	42	7	7	100,0	16,7
Ośrodki wczasowe	67	10	10	100,0	14,9
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	20	8	5	62,5	25,0
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	24657	6728	6481	96,3	26,3
w tym całoroczne	15089	5149	4883	94,8	32,4
w tym:					
Hotele	5583	3607	3489	96,7	62,5
Motele	140	87	91	104,6	65,0
Inne obiekty hotelowe	1183	395	635	160,8	53,7
Schroniska ^a	696	248	275	110,9	39,5
Pola biwakowe, kempingi i zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	3895	838	747	89,1	19,2
Ośrodki wczasowe	4780	506	521	103,0	10,9
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2048	923	608	65,9	29,7
Korzystający z noclegów	756208	332704	361643	108,7	47,8
w tym turyści zagraniczni	83828	66336	64723	97,6	77,2
w tym:					
Hotele	414675	251651	280223	111,4	67,6
Motele	9833	6838	6647	97,2	67,6
Inne obiekty hotelowe	41660	18249	24463	134,1	58,7
Schroniska ^a	27972	14931	18090	121,2	64,7
Pola biwakowe, kempingi i zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	25877	8502	7912	93,1	30,6
Ośrodki wczasowe	49869	12380	10683	86,3	21,4
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	39179	15498	10806	69,7	27,6

^a Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

TABL. 5 (62). TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
Udzielone noclegi	2830316	614577	680803	110,8	24,1
w tym turystom zagranicznym	212685	118426	151725	128,1	71,3
w tym:					
Hotele	696442	404022	473504	117,2	68,0
Motele	16742	13242	13438	101,5	80,3
Inne obiekty hotelowe	109247	47572	71257	149,8	65,2
Schroniska ^a	51340	23548	27887	118,4	54,3
Pola biwakowe, kempingi i zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	82635	38878	19887	51,2	24,1
Ośrodki wczasowe	232213	28943	28935	100,0	12,5
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	124478	46422	34965	75,3	28,1

^a Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

DZIAŁ IX LEŚNICTWO

TABL. 1 (63). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
OGÓŁEM w ha	427602	108952	109000
A	100,3	100,2	100,0
B	x	25,5	25,5
Lasy	417724	106122	106207
A	100,3	100,3	100,1
B	x	25,5	25,4
Publiczne	371988	99697	99718
A	100,0	100,1	100,0
B	x	26,8	26,8
własność Skarbu Państwa	368452	98834	98845
A	100,0	100,1	100,0
B	x	26,8	26,8
w tym w zarządzie Lasów Państwo- wych	366665	98323	98355
A	100,0	100,1	100,0
B	x	26,8	26,8
własność gmin ^a	3537	863	874
A	101,0	102,7	101,3
B	x	24,7	24,7
Prywatne	45736	6424	6489
A	102,3	102,8	101,0
B	x	14,4	14,2
Grunty związane z gospodarką leśną	9877	2830	2793
A	99,7	99,3	98,7
B	x	28,6	28,3
LESISTOŚĆ w %	23,2	36,4	36,4

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

DZIAŁ X TRANSPORT

TABL. 1 (64). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
		w km			
Ogółem:					
powiatowe	6610	804	803	99,8	12,1
gminne	4991	872	951	109,1	19,1
W tym o nawierzchni ulepszonej:					
powiatowe	6403	801	800	99,8	12,5
gminne	3250	666	707	106,2	21,7

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

TABL. 2 (65). **WYPADKI DROGOWE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
Wypadki	2034	912	887	97,3	43,6
na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	20,6	27,5	24,5	x	x
Ofiary wypadków	2924	1280	1273	99,5	43,5
śmiertelne	363	97	126	129,9	34,7
ranni	2561	1183	1147	97,0	44,8

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

TABL. 3 (66). **POJAZDY SAMOCHODOWE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
Ogółem ^b	985228	331424	361332	109,0	36,7
w tym:					
motocykle	53504	16591	17525	105,6	32,8
w tym o pojemności do 125 cm ³	22285	6231	6321	101,4	28,4
samochody osobowe	733835	255385	280703	109,9	38,3
autobusy i trolejbusy	4183	1689	1749	103,6	41,8
samochody ciężarowe	107054	43988	46434	105,6	43,4
samochody specjalne ^c	4812	1863	2037	109,3	42,3
Motorowery	36138	7537	9152	121,4	25,3

^a Na podstawie danych starostw powiatowych ujętych w systemie „Pojazd”. ^b Łącznie z samochodami ciężarowymi i ciągnikami, bez motorowerów. ^c Łącznie z sanitarnymi.

DZIAŁ XI HANDEL

TABL. 1 (67). TARGOWISKA

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2007 r.	B-TOM	
		2006	2007
Targowiska stałe	146	30	30
A	100,7	96,8	100,0
B	x	20,7	20,5
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	127	25	26
A	101,6	92,6	104,0
B	x	20,0	20,5
powierzchnia targowisk w tys. m ²	690,9	195,4	179,6
A	98,3	101,6	91,9
B	x	27,8	26,0
w tym sprzedażowa	360,5	77,8	65,7
A	92,3	97,9	84,4
B	x	19,9	18,2
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	5901	3263	3219
A	98,7	98,4	98,7
B	x	54,6	54,6
w tym na targowiskach czynnych codziennie	4494	3213	3180
A	98,7	98,7	99,0
B	x	12,5	11,5
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	87	10	10
A	108,8	142,9	100,0
B	x	12,5	11,5
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	8395,0	3383,2	3240,4
A	93,9	82,5	95,8
B	x	37,8	38,6

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

DZIAŁ XII INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

TABL. 1 (68). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
		w mln zł			
O G Ó Ł E M	5052,6	1906,5	2817,7	147,8	55,8
sektor publiczny	1250,7	517,7	828,5	160,0	66,2
sektor prywatny	3801,9	1388,8	1989,2	143,2	52,3
Według rodzaju działalności:					
rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	85,3	11,8	15,5	131,4	18,2
przemysł i budownictwo	3058,1	1079,5	1435,9	133,0	47,0
usługi rynkowe	1646,7	658,3	1185,2	180,0	72,0
usługi nierynkowe	262,5	157,1	180,9	115,1	68,9
Według sekcji PKD:					
z liczby ogółem:					
przemysł	2917,7	1011,6	1367,0	135,1	46,9
w tym przetwórstwo przemysłowe	2344,9	797,4	1003,7	125,9	42,8
budownictwo	140,4	67,9	68,9	101,5	49,1
handel i naprawy ^Δ	808,6	278,7	578,3	207,9	71,5
transport, gospodarka magazynowa i łączność	285,6	100,9	202,8	201,0	71,0
pośrednictwo finansowe	71,9	53,7	51,8	96,5	72,2
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	287,3	149,7	254,8	170,2	88,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

TABL. 2 (69). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
		w mln zł			
O G Ó Ł E M	1565,8	704,2	821,8	116,7	52,5
Według sekcji PKD:					
w tym:					
przemysł	58,9	32,4	20,1	62,0	34,2
budownictwo	726,4	311,6	304,6	97,8	41,9
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	26,3	11,7	15,2	129,9	57,9
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	171,5	72,0	117,6	163,3	68,6
edukacja	193,5	122,2	133,9	109,6	69,2
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	19,1	22,3	10,5	46,8	54,7
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	350,1	121,4	206,2	169,9	58,9

**TABL. 3 (70). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a
(bieżące ceny ewidencyjne)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
		w mln zł			
O G Ó Ł E M	43297,3	20483,6	22596,0	110,3	52,2
sektor publiczny	12374,5	6706,2	7441,2	110,9	60,1
sektor prywatny	30922,8	13777,4	15154,8	110,0	49,0
Według rodzaju działalności:					
rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	862,7	149,8	159,1	106,2	18,4
przemysł i budownictwo	25382,3	10006,2	11279,2	112,7	44,4
usługi rynkowe	15252,1	9339,1	9984,6	106,9	65,5
usługi nierynkowe	1800,2	988,5	1173,2	118,7	65,2
Według sekcji PKD:					
w tym:					
przemysł	24498,2	9633,3	10824,1	112,4	44,2
w tym przetwórstwo przemysłowe	18523,8	6753,2	7424,3	109,9	40,1
budownictwo	884,1	372,9	455,1	122,0	51,5
handel i naprawy ^Δ	3887,9	1935,2	2516,4	130,0	64,7
transport, gospodarka magazynowa i łączność	2509,4	1750,1	1715,7	98,0	68,4
pośrednictwo finansowe	658,8	531,0	532,7	100,3	80,9
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	6117,6	3946,5	3898,6	98,8	63,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

DZIAŁ XIII RACHUNKI REGIONALNE

TABL. 1 (71). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – rok poprzedni = 100 B – województwo = 100	Województwo w 2006 r.	B-TOM	
		2005	2006
Produkt krajowy brutto w mln zł	50217	21907	23806
A	108,1	106,6	108,7
B	x	47,1	47,4
na 1 mieszkańca w zł	24301	28941	31422
A	108,1	106,3	108,6
B	x	128,8	129,3
Polska = 100	87,4	112,3	113,0
Wartość dodana brutto w mln zł	44113	19301	20912
A	107,7	105,6	108,3
B	x	47,1	47,4
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	2728	336	332
A	98,7	84,0	98,8
B	x	12,2	12,2
przemysł	10652	4549	4940
A	109,8	106,6	108,6
B	x	46,9	46,4
budownictwo	2741	1070	1287
A	115,4	106,2	120,3
B	x	45,1	47,0
usługi rynkowe i nierynkowe	27992	13345	14353
A	107,2	105,9	107,6
B	x	51,1	51,3
na 1 pracującego w zł	65685	69268	74240
A	102,1	104,7	107,2
B	x	112,1	113,0
Polska = 100	92,9	104,1	105,0

DZIAŁ XIV PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

TABL. 1 (72). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE
W REJESTRZE REGON
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
O G Ó Ł E M	188531	84987	85726	100,9	45,5
na 10 tys. ludności	912	1121	1129	x	x
Sektor publiczny	6399	2222	2215	99,7	34,6
Sektor prywatny	182132	82765	83511	100,9	45,9

**TABL. 1 (72). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE
W REJESTRZE REGON (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
WEDŁUG FORMY PRAWNEJ					
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	40283	19464	20083	103,2	49,9
w tym:					
przedsiębiorstwa państwowe	29	31	16	51,6	55,2
spółki	23264	13022	13448	103,3	57,8
w tym:					
handlowe	10161	6025	6341	105,2	62,4
w tym:					
jednoosobowe Skarbu Państwa	26	15	16	106,7	61,5
z udziałem kapitału zagranicznego	1609	957	1028	107,4	63,9
cywilne	12889	6962	7072	101,6	54,9
spółdzielnie	1027	333	329	98,8	32,0
fundacje	365	238	262	110,1	71,8
stowarzyszenia i organizacje społeczne	4156	1583	1677	105,9	40,4
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	148248	65523	65643	100,2	44,3
WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH					
0 – 9 osób	179321	81987	81765	99,7	45,6
10 – 49	7438	2998	3118	104,0	41,9
50 – 249	1547	711	722	101,5	46,7
250 – 999	190	92	98	106,5	51,6
1000 i więcej	35	23	23	100,0	65,7
NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE					
Nowo zarejestrowane	15606	6743	6738	99,9	43,2
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	13812	5809	5817	100,1	42,1
na 10 tys. ludności	76	89	89	x	x
Wyrejestrowane	13805	7909	5972	75,5	43,3
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	13114	7619	5666	74,4	43,2
na 10 tys. ludności	67	104	79	x	x

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie.

**TABL. 2 (73). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE
REGON WEDŁUG SEKCJI PKD**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
O G Ó Ł E M	188531	84987	85726	100,9	45,5
w tym:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	5067	1138	1160	101,9	22,9
Rybactwo	60	17	15	88,2	25,0
Przemysł	19138	8886	8799	99,0	46,0
w tym przetwórstwo przemysłowe	18767	8787	8681	98,8	46,3
Budownictwo	19884	8163	8647	105,9	43,5
Handel i naprawy ^Δ	62501	27038	26637	98,5	42,6
Hotele i restauracje	4790	2114	2094	99,1	43,7
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	13768	6636	6619	99,7	48,1
Pośrednictwo finansowe	7211	3683	3791	102,9	52,6
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	26695	14702	14844	101,0	55,6
Edukacja	4522	1847	1890	102,3	41,8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	10089	4517	4790	106,0	47,5
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	13387	6007	6189	103,0	46,2

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie.

**TABL. 3 (74). OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
WEDŁUG SEKCJI PKD**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
O G Ó Ł E M	148248	65523	65643	100,2	44,3
w tym:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	3774	831	849	102,2	22,5
Rybactwo	48	10	9	90,0	18,8
Przemysł	14409	6376	6241	97,9	43,3
w tym przetwórstwo przemysłowe	14253	6333	6196	97,8	43,5
Budownictwo	17351	6713	7109	105,9	41,0
Handel i naprawy ^Δ	53147	21863	21371	97,7	40,2
Hotele i restauracje	3922	1651	1620	98,1	41,3
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	12777	6155	6116	99,4	47,9
Pośrednictwo finansowe	6710	3346	3450	103,1	51,4
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	18419	10351	10279	99,3	55,8
Edukacja	1943	1035	1068	103,2	55,0
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	9174	4161	4416	106,1	48,1
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	6574	3031	3115	102,8	47,4

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie.

TABL. 4 (75). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI PKD**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo w 2007 r.	B-TOM			
		2006	2007	2006=100	województwo = 100
O G Ó Ł E M	10161	6025	6341	105,2	62,4
Spółki kapitałowe	8794	5406	5657	104,6	64,3
akcyjne	341	249	251	100,8	73,6
z ograniczoną odpowiedzialnością	8453	5157	5406	104,8	64,0
Spółki osobowe ^a	1367	619	684	110,5	50,0
w tym:					
jawne	1262	577	626	108,5	49,6
komandytowe	64	26	41	157,7	64,1

^a Wśród spółek osobowych zarejestrowane były również spółki partnerskie w liczbie: województwo – 41 w 2007 r.; podregion bydgosko-toruński 16 w 2006 r. i 17 w 2007 r.

III. WAŻNIEJSZE DANE O GMINACH I POWIATACH B-TOM W 2007 R.

TABL. 1 (76). **POWIERZCHNIA, SIEĆ OSADNICZA ORAZ LUDNOŚĆ**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Miejscowości wiejskie	Sołectwa	Ludność		
				ogółem	na 1 km ²	w miastach w % ogółu ludności
PODREGION						
BYDGOSKO-TORUŃSKI	291624	410	255	759190	260	80,2
M. BYDGOSZCZ	17457	x	x	361222	2069	100,0
M. TORUŃ	11572	x	x	206619	1786	100,0
POWIAT BYDGOSKI	139553	218	125	99386	71	26,2
Białe Błota	12242	16	11	15204	124	x
Dąbrowa Chełmińska	12504	24	14	7347	59	x
Dobrcz	13007	29	21	9388	72	x
Koronowo	41165	55	33	23407	57	46,5
Nowa Wieś Wielka	14828	21	15	8528	58	x
Osielsko	10301	19	7	10128	98	x
Sicienko	17999	36	20	9186	51	x
Solec Kujawski	17507	18	4	16198	93	93,5
POWIAT TORUŃSKI	123042	192	130	91963	75	16,6
Chelmża /m/	784	–	–	15246	1945	100,0
Chelmża	17895	40	28	9445	53	x
Czernikowo	17014	38	17	8492	50	x
Lubicz	10575	19	17	17653	167	x
Łubianka	8450	14	12	5870	69	x
Łysomice	12694	26	13	8599	68	x
Obrowo	16217	25	21	10781	66	x
Wielka Nieszawka	21622	7	4	4174	19	x
Zławieś Wielka	17791	23	18	11703	66	x

TABL. 2 (77). **RADNI RAD GMIN, POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATÓW**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z liczby ogółem						
		kobiety	w wieku			z wykształceniem		
			18 – 29 lat	30 – 59	60 lat i więcej	wyższym i policeal- nym	średnim	zasadni- czym zawodo- wym, gim- nazjalnym i pod- stawowym
PODREGION								
BYDGOSKO-TORUŃSKI	359	99	19	293	47	174	111	74
M. BYDGOSZCZ ^a	31	8	7	23	1	31	–	–
M. TORUŃ ^a	25	5	3	18	4	22	3	–
POWIAT BYDGOSKI ^b	21	6	–	15	6	15	6	–
Białe Błota ^c	15	4	3	9	3	8	5	2
Dąbrowa Chełmińska ^c	15	4	2	11	2	6	4	5
Dobrcz ^c	15	5	1	11	3	5	5	5
Koronowo ^c	21	7	–	17	4	14	4	3
Nowa Wieś Wielka ^c	15	4	–	11	4	4	5	6
Osielsko ^c	15	6	–	13	2	7	8	–
Sicienko ^c	15	5	1	14	–	8	2	5
Solec Kujawski ^c	15	5	1	11	3	10	4	1
POWIAT TORUŃSKI ^b	21	3	–	21	–	12	9	–
Chelmża ^c /m/	15	3	1	12	2	7	8	–
Chelmża ^c	15	3	–	12	3	2	6	7
Czernikowo ^c	15	4	–	14	1	6	2	7
Lubicz ^c	15	7	–	13	2	4	9	2
Łubianka ^c	15	4	–	15	–	2	8	5
Łysomice ^c	15	5	–	15	–	5	6	4
Obrowo ^c	15	2	–	11	4	1	4	10
Wielka Nieszawka ^c	15	5	–	14	1	3	7	5
Zławieś Wielka ^c	15	4	–	13	2	2	6	7

^a Radni rad miast na prawach powiatu. ^b Radni rad powiatów. ^c Radni rad gmin.

TABL. 3 (78). STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI

Stan w dniu 1 I 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powie- rchnia ogólna ^b	Uzytki rolne								
		ogółem	grunty orne	sady	łąki trwale	pastwi- ska trwale	grunty			
							rolne zabudow ane	pod stawami	pod rowami	
w ha										
PODREGION										
BYDGOSKO-TORUŃSKI	291624	142412	116790	2804	12222	6259	2969	117	1251	
M. BYDGOSZCZ	17457	3348	2455	26	384	376	66	1	40	
M. TORUŃ	11572	2561	1553	8	565	365	43	-	27	
POWIAT BYDGOSKI	139553	66208	53356	1613	6384	2897	1337	4	617	
Białe Błota	12242	3811	1997	14	1229	406	78	1	86	
Dąbrowa Chełmińska	12504	5331	3881	182	722	365	131	-	50	
Dobrcz	13007	10806	9473	293	542	198	231	-	69	
Koronowo	41153	23379	20863	727	465	765	418	1	140	
Nowa Wieś Wielka	14828	4153	1942	12	1726	317	87	1	68	
Osielsko	10313	3156	2594	114	142	176	91	1	38	
Sicienko	17999	12929	10961	251	1074	321	219	-	103	
Solec Kujawski	17507	2643	1645	20	484	349	82	-	63	
POWIAT TORUŃSKI	123042	70295	59426	1157	4889	2621	1523	112	567	
Chelmża /m/	784	366	306	8	26	11	12	-	3	
Chelmża	17895	16150	15020	145	385	193	299	15	93	
Czernikowo	17014	7656	6458	200	330	417	170	41	40	
Lubicz	10575	7314	6004	127	523	414	184	9	53	
Łubianka	8450	7631	6942	91	274	121	150	7	46	
Łysomice	12694	9077	8042	306	271	208	195	-	55	
Obrowo	16217	8719	7206	156	470	612	207	9	59	
Wielka Nieszawka	21622	1777	1037	13	483	124	40	17	63	
Zławieś Wielka	17791	11605	8411	111	2127	521	266	14	155	

(cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione			Grunty pod wodami			Grunty zabudowane i zurbanizowane				
	ogółem	lasy	grunty zadrze- wione i zakrze- wione	ogółem	powierz- chnio- wymi płyną- cymi	powierz- chnio- wymi stojący- mi	ogółem	tereny			
								miesz- kaniowe	przemys- łowe	inne zabu- dowane	
w ha											
PODREGION											
BYDGOSKO-TORUŃSKI	111367	109028	2339	7726	6578	1148	21946	5512	2134	2024	
M. BYDGOSZCZ	5434	5252	182	733	677	56	6948	1877	1152	963	
M. TORUŃ	3116	2940	176	729	642	87	4250	1200	451	706	
POWIAT BYDGOSKI	59339	58225	1114	3801	3069	732	6307	1502	379	249	
Białe Błota	6690	6642	48	136	62	74	1089	356	69	12	
Dąbrowa Chełmińska	6029	5685	344	443	359	84	414	79	10	17	
Dobrcz	973	843	130	348	205	143	539	140	1	6	
Koronowo	13145	12857	288	1892	1733	159	1444	225	74	116	
Nowa Wieś Wielka	9399	9381	18	159	157	2	687	164	91	17	
Osielsko	6076	6027	49	71	48	23	814	269	17	60	
Sicienko	3599	3469	130	238	1	237	636	117	9	3	
Solec Kujawski	13428	13321	107	514	504	10	684	152	108	18	
POWIAT TORUŃSKI	43478	42611	867	2463	2190	273	4441	933	152	106	
Chelmża /m/	5	1	4	95	75	20	301	106	54	31	
Chelmża	364	287	77	425	406	19	619	73	7	4	
Czernikowo	7865	7745	120	547	353	194	424	67	-	4	
Lubicz	2099	2016	83	173	159	14	759	209	47	16	
Łubianka	459	446	13	7	7	-	281	41	-	19	
Łysomice	2960	2928	32	79	79	-	463	97	19	16	
Obrowo	6279	6214	65	264	242	22	552	136	2	6	
Wielka Nieszawka	18771	18687	84	341	341	-	435	70	20	5	
Zławieś Wielka	4676	4287	389	532	528	4	607	134	3	5	

^a Patrz uwagi ogólne. ^b Obszar łądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

TABL. 3 (78). **STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI (dok.)**

Stan w dniu 1 I 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grunty zabudowane i zurbanizowane (dok.)						Użytki ekologiczne	Nieużytki	Tereny różne
	tereny		tereny komunikacyjne			użytki kopalne			
	zurbanizowane niezabudowane	rekreacji i wypoczynku	drogi	kolejowe	inne				
	w ha								
PODREGION									
BYDGOSKO-TORUŃSKI	1405	1169	8018	1518	114	52	1106	4573	2494
M. BYDGOSZCZ	477	590	1468	340	61	20	–	112	882
M. TORUŃ	459	241	961	232	–	–	–	244	672
POWIAT BYDGOSKI	293	227	3045	581	7	24	680	2594	624
Białe Błota	66	13	490	65	5	13	44	244	228
Dąbrowa Chełmińska	32	5	207	63	–	1	66	203	18
Dobrcz	13	19	306	53	1	–	21	317	3
Koronowo	45	78	798	98	–	10	247	998	48
Nowa Wieś Wielka	32	19	276	88	–	–	181	155	94
Osielsko	76	43	249	100	–	–	42	59	95
Sicienko	15	8	432	51	1	–	11	541	45
Solec Kujawski	14	42	287	63	–	–	68	77	93
POWIAT TORUŃSKI	176	111	2544	365	46	8	426	1623	316
Chełmża /m/	26	16	48	20	–	–	–	17	–
Chełmża	1	8	432	94	–	–	33	301	3
Czernikowo	11	6	297	38	–	1	249	240	33
Lubicz	94	25	325	31	6	6	19	189	22
Łubianka	5	4	190	22	–	–	1	69	2
Łysomice	–	14	256	43	18	–	4	95	16
Obrowo	22	7	353	26	–	–	48	339	16
Wielka Nieszawka	12	23	224	77	3	1	58	99	141
Zławieś Wielka	5	8	419	14	19	–	14	274	83

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

TABL. 4 (79). **LUDNOŚĆ**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
	ogółem	mężczyźni	kobiety	
PODREGION				
BYDGOSKO-TORUŃSKI	759190	359115	400075	111,4
M. BYDGOSZCZ	361222	169239	191983	113,4
M. TORUŃ	206619	95704	110915	115,9
POWIAT BYDGOSKI	99386	48985	50401	102,9
Białe Błota	15204	7500	7704	102,7
Dąbrowa Chełmińska	7347	3669	3678	100,2
Dobrcz	9388	4624	4764	103,0
Koronowo	23407	11579	11828	102,2
Nowa Wieś Wielka	8528	4167	4361	104,7
Osielsko	10128	4992	5136	102,9
Sicienko	9186	4663	4523	97,0
Solec Kujawski	16198	7791	8407	107,9
POWIAT TORUŃSKI	91963	45187	46776	103,5
Chełmża /m/	15246	7284	7962	109,3
Chełmża	9445	4733	4712	99,6
Czernikowo	8492	4138	4354	105,2
Lubicz	17653	8692	8961	103,1
Łubianka	5870	2931	2939	100,3
Łysomice	8599	4239	4360	102,9
Obrowo	10781	5307	5474	103,1
Wielka Nieszawka	4174	2055	2119	103,1
Zławieś Wielka	11703	5808	5895	101,5

TABL. 5 (80). LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	759190	141464	69155	498446	248996	119280	81924	52,3
M. BYDGOSZCZ	361222	61118	29788	235572	117894	64532	44301	53,3
M. TORUŃ	206619	35531	17377	139306	71432	31782	22106	48,3
POWIAT BYDGOSKI	99386	23086	11331	64323	30998	11977	8072	54,5
Białe Błota	15204	3703	1816	9999	4901	1502	987	52,1
Dąbrowa Chełmińska	7347	1819	886	4662	2225	866	567	57,6
Dobrcz	9388	2214	1124	5940	2815	1234	825	58,0
Koronowo	23407	5103	2471	15215	7291	3089	2066	53,8
Nowa Wieś Wielka	8528	2064	1039	5568	2690	896	632	53,2
Osielsko	10128	2496	1253	6648	3232	984	651	52,3
Sicienko	9186	2206	1045	5928	2783	1052	695	55,0
Solec Kujawski	16198	3481	1697	10363	5061	2354	1649	56,3
POWIAT TORUŃSKI	91963	21729	10659	59245	28672	10989	7445	55,2
Chełmża /m/	15246	3240	1602	9788	4815	2218	1545	55,8
Chełmża	9445	2137	1043	5981	2784	1327	885	57,9
Czernikowo	8492	2101	1056	5284	2555	1107	743	60,7
Lubicz	17653	4256	2097	11713	5711	1684	1153	50,7
Łubianka	5870	1495	714	3628	1728	747	497	61,8
Łysomice	8599	2019	980	5575	2707	1005	673	54,2
Obrowo	10781	2705	1346	6938	3345	1138	783	55,4
Wielka Nieszawka	4174	930	449	2728	1326	516	344	53,0
Zławieś Wielka	11703	2846	1372	7610	3701	1247	822	53,8

TABL. 6 (81). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeń- stwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeń- stwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	w liczbach bezwzględnych				na 1000 ludności			
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	4894	7619	7051	568	6,53	10,16	9,40	0,76
M. BYDGOSZCZ	2354	3486	3588	-102	6,55	9,71	9,99	-0,28
M. TORUŃ	1256	1975	1879	96	6,22	9,78	9,30	0,48
POWIAT BYDGOSKI	635	1086	794	292	6,48	11,08	8,10	2,98
Białe Błota	92	150	87	63	6,28	10,24	5,94	4,30
Dąbrowa Chełmińska	35	86	60	26	4,77	11,72	8,18	3,54
Dobrcz	74	119	95	24	7,95	12,79	10,21	2,58
Koronowo	168	240	219	21	7,16	10,23	9,34	0,90
Nowa Wieś Wielka	51	100	57	43	6,14	12,03	6,86	5,17
Osielsko	44	101	70	31	4,55	10,43	7,23	3,20
Sicienko	64	117	60	57	7,03	12,85	6,59	6,26
Solec Kujawski	107	173	146	27	6,62	10,70	9,03	1,67
POWIAT TORUŃSKI	649	1072	790	282	7,14	11,80	8,70	3,10
Chełmża /m/	107	156	164	-8	7,03	10,25	10,78	-0,53
Chełmża	66	108	122	-14	6,86	11,23	12,69	-1,46
Czernikowo	67	110	71	39	7,92	13,00	8,39	4,61
Lubicz	120	222	110	112	6,98	12,92	6,40	6,52
Łubianka	37	64	49	15	6,32	10,93	8,37	2,56
Łysomice	70	100	66	34	8,23	11,76	7,76	4,00
Obrowo	82	130	88	42	7,91	12,54	8,49	4,05
Wielka Nieszawka	33	46	36	10	8,12	11,32	8,86	2,46
Zławieś Wielka	67	136	84	52	5,79	11,74	7,25	4,49

TABL. 7 (82). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Napływ		Odpływ		Saldo migracji		Ogólne saldo migracji na 1000 ludności
	ogółem	w tym z zagranicy	ogółem	w tym za granicę	ogółem	w tym zagranicznych	
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	11236	256	10947	644	289	-388	0,39
M. BYDGOSZCZ	2927	155	5084	331	-2157	-176	-6,01
M. TORUŃ	2180	61	3081	213	-901	-152	-4,46
POWIAT BYDGOSKI	3508	25	1471	50	2037	-25	20,78
Białe Błota	1009	3	260	—	749	3	51,13
Dąbrowa Chełmińska	191	4	94	1	97	3	13,22
Dobrcz	271	—	168	8	103	-8	11,07
Koronowo	512	7	349	5	163	2	6,95
Nowa Wieś Wielka	267	3	94	10	173	-7	20,81
Osielsko	789	2	155	14	634	-12	65,50
Siczenko	253	2	168	1	85	1	9,33
Solec Kujawski	216	4	183	11	33	-7	2,04
POWIAT TORUŃSKI	2621	15	1311	50	1310	-35	14,42
Chełmża /m/	177	6	223	25	-46	-19	-3,02
Chełmża	158	2	157	9	1	-7	0,10
Czernikowo	134	—	96	—	38	—	4,49
Lubicz	640	4	276	9	364	-5	21,19
Łubianka	117	—	62	—	55	—	9,39
Łysomice	253	—	133	—	120	—	14,11
Obrowo	664	—	156	1	508	-1	48,99
Wielka Nieszawka	166	1	56	5	110	-4	27,06
Zławieś Wielka	312	2	152	1	160	1	13,82

TABL. 8 (83). PRACUJĄCY^a

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Na 1000 ludności	Z liczby ogółem			
			mężczyźni	kobiety	sektor produkcyjny	sektor usługowy
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	213661	281	109834	103827	83000	130661
M. BYDGOSZCZ	116056	321	59325	56731	41097	74959
M. TORUŃ	65653	318	33270	32383	23456	42197
POWIAT BYDGOSKI	17727	178	10036	7691	9980	7747
Białe Błota	5270	347	2913	2357	3539	1731
Dąbrowa Chełmińska	686	93	356	330	430	256
Dobrcz	878	94	366	512	348	530
Koronowo	3021	129	1774	1247	1211	1810
Nowa Wieś Wielka	1437	169	825	612	765	672
Osielsko	1816	179	1022	794	1018	798
Siczenko	729	79	401	328	306	423
Solec Kujawski	3890	240	2379	1511	2363	1527
POWIAT TORUŃSKI	14225	155	7203	7022	8467	5758
Chełmża /m/	2095	137	1073	1022	917	1178
Chełmża	781	83	385	396	386	395
Czernikowo	761	90	356	405	276	485
Lubicz	2824	160	1672	1152	1736	1088
Łubianka	566	96	298	268	162	404
Łysomice	4167	485	1651	2516	3350	817
Obrowo	720	67	333	387	289	431
Wielka Nieszawka	1211	290	818	393	859	352
Zławieś Wielka	1100	94	617	483	492	608

^a Według faktycznego miejsca pracy oraz rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 9 (84). PRACUJĄCY WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI, ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący ^a					Przeciętne zatrudnienie ^b	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^b	
	ogółem	w % ogółem					w zł	województwo = 100
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	przemysł i budownictwo	usługi rynkowe	usługi nierynkowe			
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	227236	6,1	35,8	34,9	23,1	189337	2637,83	108,0
M. Bydgoszcz	117092	0,5	34,9	38,9	25,6	102085	2690,84	110,1
M. Toruń	66606	0,7	35,0	39,8	24,5	59989	2753,44	112,7
Powiat bydgoski	22558	24,7	40,8	20,9	13,6	16928	2236,28	91,5
Powiat toruński	20980	34,5	37,9	12,2	15,5	10335	2100,86	86,0

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. ^b Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

TABL. 10 (85). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I OFERTY PRACY

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni zarejestrowani					Oferty pracy ^a	Stopa bezrobocia rejestrowanego w %
	ogółem	z liczby ogółem					
		kobiety	dotychczas niepracujący	w okresie 12 miesięcy od ukończenia nauki	posiadający prawo do zasiłku		
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	24862	14983	3662	932	4161	26163	7,7
M. BYDGOSZCZ	10318	6106	1283	355	1438	10976	6,2
M. TORUŃ	5802	3565	717	241	1123	5680	6,3
POWIAT BYDGOSKI	3753	2377	723	139	541	4152	11,0
Białe Błota	409	250	55	13	67	305	x
Dąbrowa Chełmińska	266	141	46	8	42	153	x
Dobrcz	327	223	59	19	59	124	x
Koronowo	1549	974	352	54	168	1732	x
Nowa Wieś Wielka	242	163	43	9	31	227	x
Osielsko	208	143	35	9	32	234	x
Sicienko	262	160	54	14	35	211	x
Solec Kujawski	490	323	79	13	107	1166	x
POWIAT TORUŃSKI	4989	2935	939	197	1059	5355	15,9
Chelmża /m/	1114	647	164	30	215	880	x
Chelmża	498	269	113	16	97	336	x
Czernikowo	616	383	151	24	120	321	x
Lubicz	814	488	124	42	218	363	x
Łubianka	240	136	49	15	44	216	x
Łysomice	374	198	70	18	98	2566	x
Obrowo	553	341	117	23	102	277	x
Wielka Nieszawka	184	100	20	8	46	183	x
Zławieś Wielka	596	373	131	21	119	213	x

^a Zgłoszone w ciągu roku.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

TABL. 11 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni zarejestrowani						
	ogółem	z liczby ogółem					
		do 25 roku życia	długotrwale bezrobotni	powyżej 50 roku życia	bez kwalifikacji zawodowej	samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	niepełnosprawni
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	24862	4765	15639	6540	7386	1673	1417
M. BYDGOSZCZ	10318	1399	5873	2881	3093	807	763
M. TORUŃ	5802	1584	4525	2066	1336	378	344
POWIAT BYDGOSKI	3753	715	2230	729	1319	257	204
Białe Błota	409	60	219	85	122	32	41
Dąbrowa Chełmińska	266	60	158	51	118	21	21
Dobrcz	327	68	179	60	125	23	21
Koronowo	1549	280	1085	304	551	84	51
Nowa Wieś Wielka	242	43	114	49	80	18	19
Osielsko	208	41	112	37	72	15	10
Siczenko	262	55	159	52	92	24	17
Solec Kujawski	490	108	204	91	159	40	24
POWIAT TORUŃSKI	4989	1067	3011	864	1638	231	106
Chełmża /m/	1114	210	685	228	365	65	28
Chełmża	498	136	296	90	167	21	4
Czernikowo	616	127	402	76	241	22	16
Lubicz	814	168	436	151	232	34	21
Łubianka	240	63	147	36	52	7	1
Łysomice	374	85	213	57	93	14	3
Obrowo	553	113	358	95	213	27	15
Wielka Nieszawka	184	29	108	38	61	8	5
Zławieś Wielka	596	136	366	93	214	33	13

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

TABL. 12 (87). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku				
		24 lata i mniej	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 lat i więcej
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	24862	4765	6734	4680	6313	2370
M. BYDGOSZCZ	10318	1399	2801	1960	3015	1143
M. TORUŃ	5802	1584	1341	908	1347	622
POWIAT BYDGOSKI	3753	715	1073	786	897	282
Białe Błota	409	60	127	89	102	31
Dąbrowa Chełmińska	266	60	66	51	67	22
Dobrcz	327	68	105	54	73	27
Koronowo	1549	280	422	339	388	120
Nowa Wieś Wielka	242	43	82	45	49	23
Osielsko	208	41	60	50	39	18
Siczenko	262	55	78	53	60	16
Solec Kujawski	490	108	133	105	119	25
POWIAT TORUŃSKI	4989	1067	1519	1026	1054	323
Chełmża /m/	1114	210	295	238	296	75
Chełmża	498	136	143	81	114	24
Czernikowo	616	127	208	142	105	34
Lubicz	814	168	264	158	154	70
Łubianka	240	63	71	49	48	9
Łysomice	374	85	116	81	75	17
Obrowo	553	113	181	106	114	39
Wielka Nieszawka	184	29	53	46	38	18
Zławieś Wielka	596	136	188	125	110	37

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

TABL. 13 (88). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z wykształceniem				
		wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólno- kształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej
PODREGION						
BYDGOSKO-TORUŃSKI	24862	2010	5204	1975	7496	8177
M. BYDGOSZCZ	10318	1040	2299	835	3030	3114
M. TORUŃ	5802	636	1353	514	1533	1766
POWIAT BYDGOSKI	3753	167	637	257	1317	1375
Białe Błota	409	28	83	30	128	140
Dąbrowa Chełmińska	266	10	32	10	82	132
Dobrcz	327	12	63	19	103	130
Koronowo	1549	41	220	97	637	554
Nowa Wieś Wielka	242	17	51	17	69	88
Osielsko	208	18	48	16	51	75
Sicienko	262	15	36	14	96	101
Solec Kujawski	490	26	104	54	151	155
POWIAT TORUŃSKI	4989	167	915	369	1616	1922
Chełmża /m/	1114	31	151	92	434	406
Chełmża	498	11	75	28	175	209
Czernikowo	616	14	98	48	203	253
Lubicz	814	41	185	69	224	295
Łubianka	240	8	49	22	96	65
Łysomice	374	14	83	23	136	118
Obrowo	553	16	106	46	140	245
Wielka Nieszawka	184	12	42	8	47	75
Zławieś Wielka	596	20	126	33	161	256

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

TABL. 14 (89). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Według czasu pozostawania bez pracy					
		1 miesiąc i mniej	1 – 3	3 – 6	6 – 12	12 – 24	powyżej 24 miesięcy
PODREGION							
BYDGOSKO-TORUŃSKI	24862	2943	4438	3798	3597	3071	7015
M. BYDGOSZCZ	10318	1286	1826	1506	1565	1155	2980
M. TORUŃ	5802	647	1117	995	801	722	1520
POWIAT BYDGOSKI	3753	411	680	574	502	406	1180
Białe Błota	409	63	81	66	63	42	94
Dąbrowa Chełmińska	266	40	50	41	33	25	77
Dobrcz	327	37	72	58	40	30	90
Koronowo	1549	111	226	165	174	200	673
Nowa Wieś Wielka	242	30	66	41	30	26	49
Osielsko	208	20	40	41	32	21	54
Sicienko	262	40	46	44	39	22	71
Solec Kujawski	490	70	99	118	91	40	72
POWIAT TORUŃSKI	4989	599	815	723	729	788	1335
Chełmża /m/	1114	141	185	173	183	128	304
Chełmża	498	70	92	75	62	68	131
Czernikowo	616	57	93	84	86	101	195
Lubicz	814	96	160	114	103	140	201
Łubianka	240	47	35	39	26	46	47
Łysomice	374	49	55	56	66	55	93
Obrowo	553	51	87	71	77	123	144
Wielka Nieszawka	184	21	26	30	47	31	29
Zławieś Wielka	596	67	82	81	79	96	191

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

TABL. 15 (90). WODOCIĄGI I KANALIZACJA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sieć rozdzielcza w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych		Ścieki odprowadzone ^c w dam ³
	wodociągowa	kanalizacyjna ^b	wodociągowe	kanalizacyjne	w dam ³	na 1 mieszkańca w m ³	
	stan w dniu 31 XII						
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	3650,7	1494,8	60932	34564	27023,0	35,6	32345,1
M. BYDGOSZCZ	563,0	489,4	18577	16386	13143,9	36,3	16846,3
M. TORUŃ	285,1	237,5	8223	5053	7533,0	36,4	11916,5
POWIAT BYDGOSKI	1394,3	390,9	18916	7640	3313,5	33,8	2100,0
Białe Błota	257,6	51,5	4772	1615	485,2	32,9	173,0
Dąbrowa Chełmińska	168,0	15,4	1465	186	201,9	27,7	43,7
Dobrcz	235,0	22,0	1942	309	361,6	38,8	37,8
Koronowo	329,6	86,7	3422	1314	876,1	37,4	586,9
Nowa Wieś Wielka	47,5	36,0	1343	1363	154,2	18,4	158,8
Osielsko	121,1	95,6	3048	1137	362,3	37,2	172,3
Siczenko	154,0	25,4	1167	278	287,5	31,7	120,5
Solec Kujawski	81,5	58,3	1757	1438	584,7	36,2	807,0
POWIAT TORUŃSKI	1408,3	377,0	15216	5485	3032,6	33,3	1482,3
Chełmża /m/	33,6	21,0	1065	811	419,6	27,6	405,3
Chełmża	277,9	23,1	1721	229	355,7	37,5	66,7
Czemnikowo	148,6	14,3	1719	577	231,2	27,5	118,6
Lubicz	201,0	33,9	3452	480	619,9	35,6	161,9
Łubianka	126,0	44,1	1475	572	219,6	37,3	76,5
Łysomice	175,3	50,6	1645	598	338,0	39,8	143,3
Obrowo	183,0	50,4	1736	584	243,0	23,2	101,0
Wielka Nieszawka	52,9	63,7	784	722	231,3	56,5	143,0
Zławieś Wielka	210,0	75,9	1619	912	374,3	32,3	266,0

a Do kanalizacji miejskiej, b Łącznie z kolektorami.

TABL. 16 (91). SIĘĆ GAZOWA ORAZ ENERGIA ELEKTRYCZNA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sieć gazowa ^a w km		Odbiorcy gazu z sieci ^b w gospodarstwach domowych	Zużycie gazu z sieci na 1 mieszkańca w gospodarstwie domowym ^c w m ³	Odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwach domowych ^{ad}	Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym ^d na 1 mieszkańca w kW·h
	ogółem	w tym rozdzielcza				
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	1227,4	1119,4	195541	33,1	274194	708,1
M. Bydgoszcz	585,0	578,7	120189	111,6	139976	641,8
M. Toruń	354,8	339,5	65518	103,7	78796	709,4
Powiat bydgoski	182,3	149,2	5545	42,9	28685	783,2
Powiat toruński	105,3	52,0	4289	24,1	26737	895,1

a Stan w dniu 31 XII. b Bez odbiorców korzystających z gazomierzy zbiorczych. c W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem bez wyodrębnienia jej w tych miastach i wsiach, w których ta sieć nie istniała. d Łącznie z gospodarstwami domowymi, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowania gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

TABL. 17 (92). ZASOBY MIESZKANIOWE^a

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Po- wierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna				
				liczba izb w miesz- kaniu	liczba osób na		powierzchnia użytkowa w m ²	
					1 mieszka- nie	1 izbę	1 mieszka- nia	na 1 osobę
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	269948	959479	16760,5	3,55	2,81	0,79	62,1	22,1
M. BYDGOSZCZ	136957	470105	7815,7	3,43	2,64	0,77	57,1	21,6
M. TORUŃ	79145	273669	4533,7	3,46	2,61	0,75	57,3	21,9
POWIAT BYDGOSKI	28854	117041	2414,0	4,06	3,44	0,85	83,7	24,3
Białe Błota	4068	18755	418,1	4,61	3,74	0,81	102,8	27,5
Dąbrowa Chełmińska	2090	8170	165,3	3,91	3,52	0,90	79,1	22,5
Dobrcz	2567	10596	213,2	4,13	3,66	0,89	83,0	22,7
Koronowo	6910	26343	509,3	3,81	3,39	0,89	73,7	21,8
Nowa Wieś Wielka	2427	10145	218,8	4,18	3,51	0,84	90,2	25,7
Osielsko	2904	14053	345,8	4,84	3,49	0,72	119,1	34,1
Sicienko	2593	9966	204,3	3,84	3,54	0,92	78,8	22,2
Solec Kujawski	5295	19013	339,0	3,59	3,06	0,85	64,0	20,9
POWIAT TORUŃSKI	24992	98664	1997,1	3,95	3,68	0,93	79,9	21,7
Chełmża /m/	5104	16636	285,3	3,26	2,99	0,92	55,9	18,7
Chełmża	2483	9469	196,5	3,81	3,80	1,00	79,2	20,8
Czernikowo	2078	8758	176,2	4,21	4,09	0,97	84,8	20,7
Lubicz	4718	19318	397,0	4,09	3,74	0,91	84,1	22,5
Łubianka	1462	5951	128,1	4,07	4,02	0,99	87,6	21,8
Łysomice	2191	9289	196,5	4,24	3,92	0,93	89,7	22,8
Obrowo	2695	11813	255,7	4,38	4,00	0,91	94,9	23,7
Wielka Nieszawka	1082	4507	94,0	4,17	3,86	0,93	86,9	22,5
Zławieś Wielka	3179	12923	267,8	4,07	3,68	0,91	84,3	22,9

^a Na podstawie bilansów.

TABL. 18 (93). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem					W tym w budynkach indywidualnych			
	mieszkania		izby	powierzchnia ₂ użytkowa w m ²		mieszka- kania	izby	powierzchnia ₃ użytkowa w m ²	
	razem	na 1000 ludności		mieszkań	prze- ciętna 1 miesz- kania			mieszkań	prze- ciętna 1 miesz- kania
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	2982	3,9	12770	289656	97,1	1398	7947	203393	145,5
M. BYDGOSZCZ	668	1,8	2165	47342	70,9	120	593	17897	149,1
M. TORUŃ	1119	5,4	3982	74899	66,9	156	967	23632	151,5
POWIAT BYDGOSKI	783	8,0	4327	115268	147,2	754	4202	112142	148,7
Białe Błota	221	15,0	1222	31290	141,6	221	1222	31290	141,6
Dąbrowa Chełmińska	45	6,2	238	6062	134,7	45	238	6062	134,7
Dobrcz	57	6,1	321	8289	145,4	57	321	8289	145,4
Koronowo	85	3,6	426	10711	126,0	85	426	10711	126,0
Nowa Wieś Wielka	58	6,9	317	8226	141,8	58	317	8226	141,8
Osielsko	203	20,8	1189	35125	173,0	174	1064	31999	183,9
Sicienko	62	6,8	327	8225	132,7	62	327	8225	132,7
Solec Kujawski	52	3,2	287	7340	141,2	52	287	7340	141,2
POWIAT TORUŃSKI	412	4,5	2296	52147	126,6	368	2185	49722	135,1
Chełmża /m/	6	0,4	44	899	149,8	6	44	899	149,8
Chełmża	8	0,8	41	1001	125,1	8	41	1001	125,1
Czernikowo	10	1,2	60	1198	119,8	10	60	1198	119,8
Lubicz	123	7,1	612	15041	122,3	81	512	12827	158,4
Łubianka	11	1,9	67	1664	151,3	11	67	1664	151,3
Łysomice	29	3,4	182	4443	153,2	29	182	4443	153,2
Obrowo	128	12,2	713	15474	120,9	128	713	15474	120,9
Wielka Nieszawka	25	6,1	130	2784	111,4	23	119	2573	111,9
Zławieś Wielka	72	6,2	447	9643	133,9	72	447	9643	133,9

TABL. 19 (94). MIESZKANIA WEDŁUG WYBRANYCH FORM WŁASNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zasoby mieszkaniowe ^a				Mieszkania oddane do użytkowania		
	spółdzielni mieszkaniowych	gmin (komunalne)	zakładów pracy	osób fizycznych	spółdzielcze	przeznaczone na sprzedaż	indywidualne
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	91664	23190	7083	143594	399	970	1398
M. Bydgoszcz	48267	14053	3251	70029	221	239	120
M. Toruń	38465	6094	1307	30892	144	694	156
Powiat bydgoski	2696	1843	1635	22363	–	29	754
Powiat toruński	2236	1200	890	20310	34	8	368

^a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 20 (95). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2007/08 (ze specjalnymi)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły	Pomieszczenia szkolne	Oddziały	Uczniowie	Absolwenci ^a	Współczynnik skolaryzacji brutto w %
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	167	2867	2063	43842	8488	98,1
M. BYDGOSZCZ	56	1286	849,0	18634	3767	98,4
M. TORUŃ	31	703	489,0	11206	2143	101,9
POWIAT BYDGOSKI	37	423	359,0	7185	1359	94,4
Białe Błota	3	50	50,0	1106	179	87,0
Dąbrowa Chełmińska	4	41	30,0	586	120	99,2
Dobrcz	7	76	42,0	711	139	100,4
Koronowo	10	91	83,0	1551	312	94,5
Nowa Wieś Wielka	2	30	35,0	709	121	99,2
Osielsko	3	33	35,0	765	135	88,4
Siczenko	6	60	36,0	700	142	98,3
Solec Kujawski	2	42	48,0	1057	211	95,5
POWIAT TORUŃSKI	43	455	366,0	6817	1219	95,2
Chełmża /m/	4	59	48,0	1058	196	99,6
Chełmża	5	49	34,0	645	119	91,0
Czernikowo	5	56	41,0	735	123	108,6
Lubicz	6	74	68,0	1371	224	99,1
Łubianka	4	37	31,0	513	93	104,7
Łysomice	5	40	35,0	579	115	92,9
Obrowo	6	61	44,0	763	143	82,2
Wielka Nieszawka	2	18	13,0	285	52	84,8
Zławieś Wielka	6	61	52,0	868	154	91,2

^a Z roku szkolnego 2006/07.

TABL. 21 (96). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2007/08**
(ze specjalnymi)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły	Pomieszczenia szkolne	Oddziały	Uczniowie	Absolwenci ^a	Współczynnik skolaryzacji brutto w %
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	128	1253	1167	27097	9110	102,3
M. BYDGOSZCZ	56	454	527,0	12197	4172	106,1
M. TORUŃ	32	401	297,0	7106	2314	110,2
POWIAT BYDGOSKI	23	205	181,0	4113	1413	91,3
Białe Błota	2	27	23,0	577	206	82,2
Dąbrowa Chełmińska	3	14	16,0	322	125	97,0
Dobrcz	3	20	15,0	386	137	91,9
Koronowo	7	64	47,0	965	360	95,1
Nowa Wieś Wielka	2	21	18,0	406	140	106,3
Osielsko	2	18	17,0	385	127	78,1
Sicienko	2	19	17,0	405	122	87,9
Solec Kujawski	2	22	28,0	667	196	95,6
POWIAT TORUŃSKI	17	193	162,0	3681	1211	90,4
Chełmża /m/	2	31	27,0	544	210	89,3
Chełmża	2	26	18,0	456	111	108,8
Czernikowo	1	25	21,0	464	155	108,4
Lubicz	2	29	23,0	587	211	78,7
Łubianka	2	11	15,0	315	114	108,6
Łysomice	2	25	15,0	331	115	82,8
Obrowo	2	20	19,0	403	123	81,1
Wielka Nieszawka	1	7	6,0	129	37	78,2
Zławieś Wielka	3	19	18,0	452	135	87,4

^a Z roku szkolnego 2006/07.TABL. 22 (97). **SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE^a DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, POLICEALNE ORAZ SZKOŁY DLA DOROSŁYCH W ROKU SZKOLNYM 2007/08**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły ponadgimnazjalne								Szkoły policealne		Szkoły dla dorosłych ^f	
	zasadnicze szkoły zawodowe ^b		licea ogólnokształcące ^c		licea profilowane		technika ^{cd}					
	szkoły	uczniowie	szkoły	uczniowie	szkoły	uczniowie	szkoły	uczniowie	szkoły	uczniowie	szkoły	uczniowie
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	41	4565	49	16085	12	930	63	12353	101	10850	64	7424
M. Bydgoszcz	19	2274	27	8635	7	723	40	6436	43	5589	34	4387
M. Toruń	13	1420	16	6554	3	140	13	4539	53	4632	22	2189
Powiat bydgoski	6	592	2	344	2	67	8	745	3	98	4	325
Powiat toruński	3	279	4	552	–	–	2	633	2	531	4	523

^a Łącznie z ponadpodstawowymi. ^b Łącznie ze szkołami przysposabiającymi do pracy. ^c Łącznie z uzupełniającymi. ^d Łącznie ze szkołami ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne.

TABL. 23 (98). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE W ROKU SZKOLNYM 2007/08

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki		Miejsca w przed- szkolach	Oddziały		Dzieci	
	ogółem	w tym przed- szkola		ogółem	w tym w przed- szkolach	ogółem	w tym w przed- szkolach
PODREGION							
BYDGOSKO-TORUŃSKI	208	110	14261	729	577,0	17086	14384
M. BYDGOSZCZ	77	58	8325	353,0	326,0	8622	8134
M. TORUŃ	51	33	4141	202,0	166,0	5006	4275
POWIAT BYDGOSKI	36	12	1213	91,0	56,0	1864	1289
Białe Błota	2	1	165	9,0	7,0	193	162
Dąbrowa Chełmińska	3	3	79	7,0	7,0	158	158
Dobrcz	7	1	75	10,0	3,0	178	73
Koronowo	8	1	300	22,0	12,0	396	264
Nowa Wieś Wielka	2	2	236	11,0	11,0	265	265
Osielsko	4	1	50	7,0	2,0	138	49
Sicienko	6	–	–	8,0	–	143	–
Solec Kujawski	4	3	308	17,0	14,0	393	318
POWIAT TORUŃSKI	44	7	582	83,0	29,0	1594	686
Chełmża /m/	2	2	264	13,0	13,0	297	297
Chełmża	4	–	–	7,0	–	98	–
Czernikowo	6	1	41	8,0	2,0	151	42
Lubicz	8	2	202	19,0	8,0	404	202
Łubianka	4	–	–	6,0	–	93	–
Łysomice	5	–	–	6,0	–	102	–
Obrowo	6	1	–	10,0	3,0	197	70
Wielka Nieszawka	2	–	–	2,0	–	46	–
Zławieś Wielka	7	1	75	12,0	3,0	206	75

TABL. 24 (99). KOMPUTERYZACJA W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I GIMNAZJACH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Komputery w szkole			Pracownie komputerowe			Udział szkół wyposażonych w komputery		Uczniowie przypadający na 1 komputer	
	ogółem	w tym		ogółem	w tym		szkoły podsta- wowe ^a	gimna- zja ^a	szkoły podsta- wowe ^a	gimna- zja ^a
		szkoły podsta- wowe ^a	gimna- zja ^a		szkoły podsta- wowe ^a	gimna- zja ^a				
PODREGION										
BYDGOSKO-TORUŃSKI	5304	3443	1665	283	170	93	89,6	68,4	20,5	22,8
M. BYDGOSZCZ	1900	1223	603	104	61	32	87,8	54,2	26,2	28,5
M. TORUŃ	1384	791	530	72	38	27	96,4	82,8	22,8	20,0
POWIAT BYDGOSKI	954	646	266	51	32	18	82,9	61,9	17,3	19,8
Białe Błota	95	53	42	6	3	3	66,7	100,0	38,1	15,6
Dąbrowa Chełmińska	69	59	10	4	3	1	75,0	33,3	20,2	32,2
Dobrcz	148	117	31	10	8	2	85,7	66,7	7,7	13,3
Koronowo	263	164	57	12	7	4	100,0	60,0	15,4	20,2
Nowa Wieś Wielka	83	48	35	4	2	2	100,0	100,0	25,3	16,2
Osielsko	124	68	56	4	2	2	100,0	100,0	20,1	11,3
Sicienko	85	85	–	7	5	2	66,7	x	10,9	x
Solec Kujawski	87	52	35	4	2	2	50,0	50,0	30,2	26,7
POWIAT TORUŃSKI	1066	783	266	56	39	16	92,9	93,8	13,1	18,6
Chełmża /m/	134	85	32	7	4	2	100,0	100,0	13,8	19,0
Chełmża	147	103	44	6	4	2	80,0	100,0	15,0	19,8
Czernikowo	143	109	34	6	5	1	100,0	100,0	9,0	21,1
Lubicz	175	138	37	8	6	2	100,0	100,0	16,5	24,5
Łubianka	93	57	36	6	5	1	100,0	100,0	22,3	13,1
Łysomice	76	51	25	5	3	2	60,0	100,0	16,5	14,4
Obrowo	108	99	9	7	5	2	100,0	50,0	10,2	44,8
Wielka Nieszawka	48	34	14	3	2	1	100,0	100,0	12,4	12,9
Zławieś Wielka	142	107	35	8	5	3	100,0	100,0	11,0	13,3

^a Dla dzieci i młodzieży bez specjalnych.

TABL. 25 (100). SZPITALA OGÓLNE, AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA I APTEKI

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Łóżka w szpitalach ogólnych ^a na 10 tys. ludności	Ambulatoryjna opieka zdrowotna				Apteki ^b	Liczba ludności na 1 aptekę ^b
		zakłady opieki zdrowotnej			porady udzielone ^c w tys.		
		ogółem	w tym prywatne	liczba ludności na 1 podmiot			
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	55,4	227	164	3341	3026,3	228	3330
M. BYDGOSZCZ	79,9	108	90	3356	1430,6	130	2779
M. TORUŃ	58,7	71	52	2912	879,2	62	3333
POWIAT BYDGOSKI	x	23	9	4265	394,9	16	6212
Białe Błota	x	1	–	14727	49,1	1	15204
Dąbrowa Chełmińska	x	3	–	2428	31,1	1	7347
Dobrcz	x	3	–	3108	42,5	1	9388
Koronowo	x	6	4	3901	107,1	2	11704
Nowa Wieś Wielka	x	2	–	4188	33,3	3	2843
Osielsko	x	3	1	3250	29,8	2	5064
Sicienka	x	3	3	3028	31,0	1	9186
Solec Kujawski	x	2	1	8073	71,0	5	3240
POWIAT TORUŃSKI	11,6	25	13	3643	321,6	20	4598
Chelmża /m/	x	5	5	3046	90,7	5	3049
Chelmża	x	2	–	4737	14,4	1	9445
Czernikowo	x	4	4	2106	50,7	3	2831
Lubicz	x	2	2	8715	46,7	4	4413
Łubianka	x	2	2	2941	25,2	1	5870
Łysomice	x	3	–	2827	24,6	1	8599
Obrowo	x	3	–	3488	27,6	1	10781
Wielka Nieszawka	x	1	–	4091	13,8	1	4174
Zławiesz Wielka	x	3	–	3863	27,8	3	3901

^a Dane Ministerstwa Zdrowia. ^b Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej. ^c W ciągu roku; łącznie z poradami opłaconymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

TABL. 26 (101). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki biblioteczne ^{ab}		Księgo- zbiór ^a w tys. woluminów	Czytelniczy ^b	Czytelniczy bibliotek publicz- nych na 1000 ludności	Wypożyczenia w woluminach ^{bc}		Liczba ludności na 1 placówkę biblio- teczną ^a
	ogółem	w tym biblioteki i filie				w tys.	na 1 czytelnika	
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	155	103	2502,8	102449	135	1868,5	18,2	4898
M. BYDGOSZCZ	36	36	1077,1	42798	118	742,2	17,3	10034
M. TORUŃ	41	17	782,7	33303	161	650,0	19,5	5039
POWIAT BYDGOSKI	30	20	291,2	11725	120	231,6	19,8	3313
Białe Błota	3	2	33,7	1226	83	16,6	13,5	5068
Dąbrowa Chełmińska	5	3	60,2	1660	228	30,6	18,4	1469
Dobrcz	1	1	15,8	751	81	15,4	20,5	9388
Koronowo	12	6	72,2	3170	135	65,0	20,5	1951
Nowa Wieś Wielka	2	2	25,3	1161	139	17,4	15,0	4264
Osielsko	3	2	23,1	860	88	12,0	14,0	3376
Sicienka	2	2	18,2	538	59	18,7	34,8	4593
Solec Kujawski	2	2	42,8	2359	146	55,9	23,7	8099
POWIAT TORUŃSKI	48	30	351,7	14623	161	244,8	16,7	1916
Chelmża /m/	8	2	49,7	4123	271	59,9	14,5	1906
Chelmża	4	4	46,0	1416	149	23,5	16,6	2361
Czernikowo	4	3	33,0	1273	151	21,2	16,6	2123
Lubicz	5	5	45,3	2583	148	46,1	17,8	3531
Łubianka	9	2	29,2	781	133	9,6	12,3	652
Łysomice	8	6	63,5	1717	202	32,2	18,8	1075
Obrowo	4	4	32,8	1323	126	27,2	20,6	2695
Wielka Nieszawka	2	1	13,9	289	71	4,6	16,0	2087
Zławiesz Wielka	4	3	38,3	1118	96	20,6	18,4	2926

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^c Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

TABL. 27 (102). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY I ŚWIETLICE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez	Zespoły artystyczne	Koła (kluby)	Członkowie kół (klubów)
PODREGION						
BYDGOSKO-TORUŃSKI	67	3598	529819	339	453	9698
M. BYDGOSZCZ	15	1605	178095	227	365	7156
M. TORUŃ	11	1198	189344	50	51	1544
POWIAT BYDGOSKI	29	621	134135	42	31	861
Białe Błota	1	5	365	3	1	20
Dąbrowa Chełmińska	7	40	4600	–	–	–
Dobrcz	1	52	5000	4	2	110
Koronowo	1	75	15000	7	3	83
Nowa Wieś Wielka	1	107	8800	3	2	90
Osielsko	2	91	4400	4	5	119
Siczenko	11	130	8790	6	10	267
Solec Kujawski	5	121	87180	15	8	172
POWIAT TORUŃSKI	12	174	28245	20	6	137
Chelmża /m/	1	54	15270	8	1	37
Chelmża	1	25	810	–	–	–
Czernikowo	–	–	–	–	–	–
Lubicz	–	–	–	–	–	–
Łubianka	1	42	8500	9	5	100
Łysomice	7	42	3200	–	–	–
Obrowo	2	11	465	3	–	–
Wielka Nieszawka	–	–	–	–	–	–
Zławieś Wielka	–	–	–	–	–	–

TABL. 28 (103). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty ^a		Miejsca noclegowe ^a	Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi		Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %
	ogółem	w tym hotele		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turyści zagraniczni	
PODREGION								
BYDGOSKO-TORUŃSKI	86	43	6481	361643	64723	680803	151725	x
M. BYDGOSZCZ	20	15	2062	117197	14085	221987	34206	36,1
M. TORUŃ	30	18	2157	175857	46634	307372	108991	41,4
POWIAT BYDGOSKI	23	6	1846	48104	2653	108650	4920	32,9
Białe Błota	3	2	118	12298	873	20449	1095	59,6
Dąbrowa Chełmińska	1	–	18	1299	101	1615	129	24,6
Dobrcz	2	–	204	2277	10	8753	127	42,5
Koronowo	12	–	1194	18800	166	51889	601	33,0
Nowa Wieś Wielka	1	1	84	4355	399	11794	1030	39,2
Osielsko	1	1	60	2936	506	3738	845	18,3
Siczenko	–	–	–	–	–	–	–	x
Solec Kujawski	3	2	168	6139	598	10412	1093	17,0
POWIAT TORUŃSKI	13	4	416	20485	1351	42794	3608	29,9
Chelmża /m/	2	–	97	1741	1	12646	2	35,8
Chelmża	–	–	–	–	–	–	–	x
Czernikowo	1	–	21	39	–	41	–	0,7
Lubicz	–	–	–	–	–	–	–	x
Łubianka	–	–	–	–	–	–	–	x
Łysomice	6	1	150	8960	902	14053	1854	33,3
Obrowo	–	–	–	–	–	–	–	x
Wielka Nieszawka	3	2	78	5685	103	8995	149	31,6
Zławieś Wielka	1	1	70	4060	345	7059	1603	22,3

^a Stan w dniu 31 VII.

TABL. 29 (104). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nakłady na ochronę środowiska				na 1 mieszkańca w zł	Nakłady na gospodarkę wodną		
	ogółem	w tym na				ogółem	w tym na ujęcia i doprowadzenia wody	na 1 mieszkańca w zł
		ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	gospodarkę ściekową i ochronę wód	gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz wód podziemnych i powierzchniowych				
w tys. zł					w tys. zł			
PODREGION								
BYDGOSKO-TORUŃSKI	145948,4	20255,4	104863,7	15349,9	192	50741,8	41737,3	67
M. BYDGOSZCZ	49286,3	15840,8	18255,1	12408,1	136	22977,2	22925,7	63
M. TORUŃ	68344,4	846,6	62931,3	2818,6	331	15056,2	11598,3	73
POWIAT BYDGOSKI	12673,5	33,0	11920,8	123,2	129	4177,5	2487,4	43
Białe Błota	2095,2	—	2002,2	93,0	142	—	—	x
Dąbrowa Chełmińska	904,0	—	904,0	—	124	428,9	110,0	59
Dobrcz	154,8	—	97,0	—	17	602,0	602,0	65
Koronowo	2331,0	—	2331,0	—	100	260,8	260,8	11
Nowa Wieś Wielka	1079,5	9,6	655,8	—	129	1845,6	474,4	220
Osielsko	5710,2	23,4	5656,6	30,2	586	582,2	582,2	60
Sicienka	28,0	—	28,0	—	3	255,0	255,0	28
Solec Kujawski	370,8	—	246,2	—	23	203,0	203,0	13
POWIAT TORUŃSKI	15644,2	3535,0	11756,5	—	172	8530,9	4725,9	94
Chełmża /m/	3626,3	2478,3	1148,0	—	238	48,0	48,0	3
Chełmża	377,3	—	24,6	—	40	55,7	33,6	6
Czernikowo	2537,3	—	2537,3	—	301	786,0	786,0	93
Lubicz	841,5	774,7	66,8	—	48	2895,5	—	166
Łubianka	—	—	—	—	x	—	—	x
Łysomice	3447,8	—	3447,8	—	406	1736,2	1731,2	205
Obrowo	2393,4	—	2393,4	—	229	651,6	0,0	62
Wielka Nieszawka	1610,0	282,0	1328,0	—	394	220,0	220,0	54
Zławieś Wielka	810,6	—	810,6	—	70	2137,9	1907,1	184

TABL. 30 (105). POWIERZCHNIA LASÓW

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lasy publiczne					Lasy prywatne	Lesistość w %
	Ogółem	razem	własność Skarbu Państwa		własność gmin		
			razem	w tym w zarządzie Lasów Państwowych			
w ha							
PODREGION							
BYDGOSKO-TORUŃSKI	106207	99718	98844	98354	873	6489	36,4
M. BYDGOSZCZ	4899	4643	4486	4236	157	256	28,1
M. TORUŃ	2765	2506	2034	2026	471	259	23,9
POWIAT BYDGOSKI	56690	54073	53906	53766	167	2617	40,6
Białe Błota	6454	6312	6305	6270	7	143	52,7
Dąbrowa Chełmińska	5547	4864	4864	4864	—	683	44,4
Dobrcz	896	743	739	691	5	153	6,9
Koronowo	12554	11648	11593	11582	55	907	30,5
Nowa Wieś Wielka	9126	8987	8967	8964	20	139	61,5
Osielsko	5852	5659	5647	5639	13	193	56,8
Sicienka	3396	3155	3121	3086	34	241	18,9
Solec Kujawski	12864	12705	12671	12671	34	160	73,5
POWIAT TORUŃSKI	41853	38496	38418	38326	78	3357	34,0
Chełmża /m/	—	—	—	—	—	—	x
Chełmża	270	236	236	234	—	34	1,5
Czernikowo	7676	6866	6866	6859	—	811	45,1
Lubicz	2054	1519	1503	1501	16	536	19,4
Łubianka	456	414	414	369	—	42	5,4
Łysomice	2858	2802	2800	2794	1	56	22,5
Obrowo	6262	5000	5000	4987	—	1262	38,6
Wielka Nieszawka	17932	17830	17789	17788	41	102	82,9
Zławieś Wielka	4344	3830	3810	3795	20	514	24,4

TABL. 31 (106). DOCHODY BUDŻETÓW GMIN^a WEDŁUG RODZAJÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Dochody własne	Dotacje celowe z budżetu państwa	Dotacje otrzymane z funduszy celowych	Dotacje celowe otrzymane na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	Subwencje ogólne	Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	Dochody na 1 mieszkańca w zł
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	436386,2	202293,9	81999,3	753,5	2138,8	139922,6	9278,1	2307,03
POWIAT BYDGOSKI	235488,6	121464,7	38797,3	353,7	1 323,4	68887,8	4661,7	2400,69
Białe Błota	34853,6	21432,4	4443,3	26,0	50,3	8870,2	31,4	2366,65
Dąbrowa Chełmińska	16771,9	6452,8	3552,5	–	164,7	6177,2	424,7	2302,56
Dobrcz	19815,2	7151,5	4386,4	86,5	299,1	7861,6	30,1	2125,41
Koronowo	47132,7	18454,3	10079,8	–	282,8	17479,8	836,0	2013,87
Nowa Wieś Wielka	21933,0	11682,5	3823,5	22,0	86,4	6276,0	42,6	2618,86
Osielsko	30821,1	20145,9	2628,3	14,0	25,9	6228,7	1778,3	3161,14
Sicienko	20232,0	7385,7	3959,7	143,2	299,4	8279,7	164,1	2227,45
Solec Kujawski	43929,2	28759,6	5923,8	62,0	114,9	7714,5	1354,4	2720,75
POWIAT TORUŃSKI	200897,6	80829,2	43202,1	399,8	815,4	71034,8	4616,4	2206,14
Chełmża /m/	31000,0	14581,5	7413,5	9,8	55,4	8831,4	108,3	2035,59
Chełmża	19323,5	5439,9	4056,4	47,2	16,9	7773,9	1989,2	2039,64
Czernikowo	21839,6	3634,5	7577,3	106,5	–	10380,5	140,8	2593,16
Lubicz	34684,3	17490,8	6541,8	30,4	13,5	10557,6	50,2	1990,03
Łubianka	13599,9	4077,6	2881,8	34,0	20,1	6153,2	433,2	2312,12
Łysomice	21524,5	10931,4	3528,5	56,0	49,3	5957,7	1001,5	2537,67
Obrowo	22713,4	7695,0	4802,4	35,8	655,5	9351,2	173,5	2170,41
Wielka Nieszawka	11844,6	8081,4	1608,1	–	–	2155,1	–	2895,27
Zławieś Wielka	24367,9	8897,2	4792,2	80,0	4,6	9874,1	719,7	2102,67

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

TABL. 32 (107). DOCHODY BUDŻETÓW POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG RODZAJÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Dochody własne	Dotacje celowe z budżetu państwa	Dotacje otrzymane z funduszy celowych	Dotacje celowe otrzymane na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	Subwencje ogólne	Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	Dochody na 1 mieszkańca w zł
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	1871460,5	1071700,7	200463,3	16177,5	17051,1	438217,9	127849,9	2467,91
M. Bydgoszcz	1092073,9	671644,0	114027,3	11287,2	5653,9	244619,1	44842,3	3013,47
M. Toruń	688844,9	366096,0	72462,2	4577,9	3402,3	160082,9	82223,7	3331,54
Powiat bydgoski	39310,2	18678,0	4609,6	–	1733,5	14183,4	105,7	400,75
Powiat toruński	51231,5	15282,7	9364,1	312,5	6261,3	19332,6	678,3	562,59

TABL. 33 (108). WYDATKI BUDŻETÓW GMIN^a WEDŁUG RODZAJÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym						Wydatki na 1 mieszkańca w zł	
		dotacje	świadczenia na rzecz osób fizycznych	wydatki bieżące jednostek budżetowych			wydatki majątkowe		
				razem	w tym		razem		w tym inwestycyjne ^b
					wynagrodzenia	zakup materiałów i usług			
w tys. zł									
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	442895,2	16944,0	83578,4	247173,4	128611,7	77869,1	86178,3	86172,8	2341,44
POWIAT BYDGOSKI	239304,6	11424,6	40531,7	129614,1	67182,6	40654,9	55615,1	55615,1	2439,59
Białe Błota	36178,4	1582,5	5049,7	18555,8	9442,5	5689,5	10629,5	10629,5	2456,60
Dąbrowa Chełmińska	16157,2	681,5	3527,1	10265,7	5399,0	3262,0	1615,1	1615,1	2218,18
Dobrcz	19718,1	422,7	4389,9	13396,5	6510,8	4889,3	1409,1	1409,1	2114,99
Koronowo	48437,1	2048,1	11404,7	27207,0	14440,5	8334,2	7317,8	7317,8	2069,61
Nowa Wieś Wielka	22441,2	821,1	3890,7	12530,8	7005,8	3535,5	4950,8	4950,8	2679,54
Osielsko	34232,2	2347,1	2917,9	11728,0	6282,9	3201,0	17054,0	17054,0	3511,00
Sicienko	20099,6	949,9	3804,6	12244,6	6727,7	3060,0	3035,4	3035,4	2212,88
Solec Kujawski	42040,9	2571,7	5547,0	23685,8	11373,5	8683,4	9603,5	9603,5	2603,79
POWIAT TORUŃSKI	203590,6	5519,4	43046,7	117559,3	61429,1	37214,2	30563,2	30557,7	2235,71
Chełmża /m/	31554,9	2312,7	8885,6	17602,5	8306,8	6964,0	2474,1	2474,1	2072,03
Chełmża	18225,5	228,2	3858,9	10650,5	5774,6	2843,3	3270,8	3270,8	1923,74
Czemikowo	22871,6	565,1	4902,5	10502,3	6594,8	2031,1	5972,5	5972,5	2715,70
Lubicz	35633,1	1308,8	7157,8	24151,6	12578,5	7870,8	1852,4	1852,4	2044,47
Łubianka	12760,8	368,7	3086,2	8268,4	4606,0	2381,8	837,7	832,2	2169,46
Łysomice	18933,0	294,3	3770,2	11169,3	5677,3	3627,5	3466,5	3466,5	2232,14
Obrowo	22816,5	435,4	4589,6	12739,4	7205,2	3207,0	4709,5	4709,5	2180,27
Wielka Nieszawka	15720,0	-	1672,0	6085,4	2930,8	1761,3	4561,4	4561,4	3842,57
Zławieś Wielka	25075,3	6,3	5123,9	16390,0	7755,1	6527,3	3418,2	3418,2	2163,72

^a Bez wydatków gmin mających również status miast na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

TABL. 34 (109). WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG RODZAJÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym						Wydatki na 1 mieszkańca w zł	
		dotacje	świadczenia na rzecz osób fizycznych	wydatki bieżące jednostek budżetowych			wydatki majątkowe		
				razem	w tym		razem		w tym inwestycyjne ^b
					wynagrodzenia	zakup materiałów i usług			
w tys. zł									
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	1883032,2	142018,5	188406,5	1065553,8	537859,2	375703,8	448536,0	432207,2	2483,17
M. Bydgoszcz	1119297,6	68514,3	114493,8	685564,4	328672,6	263139,0	228654,6	214334,9	3088,60
M. Toruń	676652,8	63671,4	67928,3	314962,6	173507,4	94370,6	213913,6	211904,4	3272,57
Powiat bydgoski	36522,1	3538,3	2356,6	28968,1	15778,4	8905,9	1658,8	1658,8	372,32
Powiat toruński	50559,7	6294,4	3627,8	36058,8	19900,8	9288,4	4309,1	4309,1	555,22

^a Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

TABL. 35 (110). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGION**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		Z ogółem					
		publiczny	prywatny	spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
				razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	85726	2215	83511	6341	1028	7072	329	1939	65643
M. BYDGOSZCZ	44753	1118	43635	3503	501	4110	126	866	33835
M. TORUŃ	25328	644	24684	2046	377	1945	107	725	19224
POWIAT BYDGOSKI	9016	233	8783	493	89	656	35	176	7233
Białe Błota	2033	18	2015	123	19	192	2	19	1664
Dąbrowa Chełmińska	499	18	481	35	12	37	2	16	382
Dobrcz	678	31	647	22	4	42	6	17	535
Koronowo	1515	48	1467	77	7	84	10	48	1196
Nowa Wieś Wielka	842	14	828	56	11	60	2	16	683
Osielsko	1261	18	1243	91	21	89	1	14	1026
Sicienko	679	19	660	16	2	30	5	22	564
Solec Kujawski	1509	67	1442	73	13	122	7	24	1183
POWIAT TORUŃSKI	6629	220	6409	299	61	361	61	172	5351
Chełmża /m/.....	1180	92	1088	48	6	57	8	25	912
Chełmża	460	10	450	18	5	18	7	19	367
Czernikowo	495	16	479	9	2	27	8	13	415
Lubicz	1475	32	1443	84	12	87	13	28	1218
Łubianka	359	14	345	11	–	9	4	21	275
Łysomice	720	15	705	35	14	53	5	14	584
Obrowo	687	17	670	18	5	35	3	19	576
Wielka Nieszawka	393	8	385	27	5	33	2	7	308
Zławieś Wielka	860	16	844	49	12	42	11	26	696

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie.

TABL. 36 (111). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI PKD**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym								
		rolnic- two, łowiec- two i leśnic- two	przemysł		budowni- ctwo	handel i napra- wy ^Δ	hotele i restau- racje	trans- port, gospo- darka maga- zynowa i łączność	pośred- nictwo finan- sowe	obsługa nieru- chomo- ści i firm ^Δ
			razem	w tym prze- twórstwo przemys- towe						
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	85726	1160	8799	8681	8647	26637	2094	6619	3791	14844
M. BYDGOSZCZ	44753	245	4427	4392	4327	13935	936	3317	2076	8335
M. TORUŃ	25328	169	2336	2301	2472	7779	792	2039	1186	4713
POWIAT BYDGOSKI	9016	320	1244	1215	997	2823	220	683	335	1128
Białe Błota	2033	39	332	329	248	642	48	180	73	240
Dąbrowa Chełmińska	499	25	70	66	63	157	14	38	14	46
Dobrcz	678	38	75	75	71	201	18	51	22	100
Koronowo	1515	88	215	211	176	470	38	83	47	153
Nowa Wieś Wielka	842	29	101	100	97	279	24	88	24	94
Osielsko	1261	34	180	172	96	385	29	74	47	191
Sicienko	679	34	60	55	94	180	11	60	38	102
Solec Kujawski	1509	33	211	207	152	509	38	109	70	202
POWIAT TORUŃSKI	6629	426	792	773	851	2100	146	580	194	668
Chełmża /m/.....	1180	19	138	137	136	387	28	56	38	173
Chełmża	460	57	48	47	57	144	9	47	5	33
Czernikowo	495	40	66	65	83	163	6	38	10	31
Lubicz	1475	55	214	201	179	478	33	157	43	151
Łubianka	359	44	43	42	53	97	4	19	6	26
Łysomice	720	41	85	85	81	242	15	86	19	70
Obrowo	687	65	49	48	81	216	19	86	26	56
Wielka Nieszawka	393	34	70	70	52	119	10	30	12	36
Zławieś Wielka	860	71	79	78	129	254	22	61	35	92

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie.

**TABL. 37 (112). OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI PKD**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym						
		prze- twórstwo przemys- łowe	budow- nictwo	handel i napra- wy ^A	hotele i restau- racje	transport, gospo- darka magazy- nowa i łączność	pośred- nictwo finansowe	obsługa nierucho- mości i firm ^A
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	65643	6196	7109	21371	1620	6116	3450	10279
M. BYDGOSZCZ	33835	3083	3409	10902	702	3055	1907	5683
M. TORUŃ	19224	1678	2015	6221	617	1893	1029	3241
POWIAT BYDGOSKI	7233	863	906	2370	177	627	325	868
Białe Błota	1664	235	216	513	44	161	72	204
Dąbrowa Chełmińska ..	382	42	59	130	11	36	14	34
Dobrcz	535	62	67	171	14	49	21	74
Koronowo	1196	157	167	411	29	74	46	112
Nowa Wieś Wielka	683	62	91	232	21	82	24	82
Osielsko	1026	110	85	314	23	72	46	160
Sicienko	564	46	89	169	10	56	38	74
Solec Kujawski	1183	149	132	430	25	97	64	128
POWIAT TORUŃSKI	5351	572	779	1878	124	541	189	487
Chelmża /m/.....	912	97	123	353	24	54	38	71
Chelmża	367	36	54	128	8	45	5	27
Czernikowo	415	52	82	149	6	35	10	26
Lubicz	1218	144	151	432	28	146	42	127
Łubianka	275	33	52	87	4	19	6	23
Łysomice	584	64	75	205	12	79	18	59
Obrowo	576	41	77	204	16	79	25	44
Wielka Nieszawka	308	47	44	95	9	28	11	32
Zławieś Wielka	696	58	121	225	17	56	34	78

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie.

BYDGOSKO-TORUŃSKI OBSZAR METROPOLITALNY

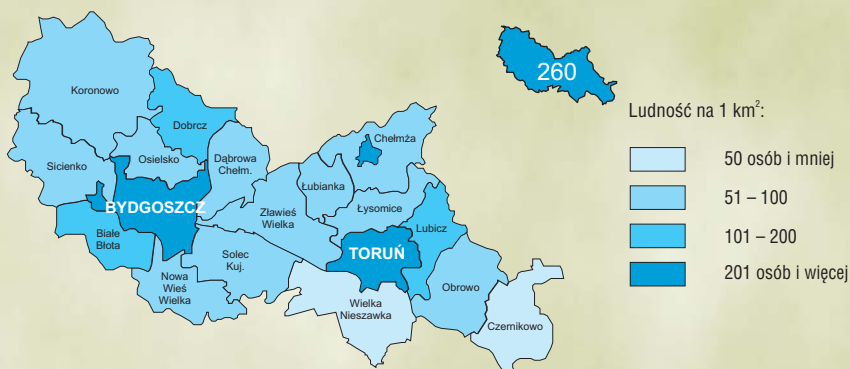
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

Podstawowe informacje statystyczne w 2007 r.	KUJAWSKO-POMORSKIE	B-TOM	Bydgoszcz	Toruń	Powiat bydgoski	Powiat toruński
Powierzchnia ogólna ^d w km ²	17972	2916	175	116	1396	1230
Gęstość zaludnienia na 1km ²	115	260	2069	1786	71	75
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,72	0,76	-0,28	0,48	2,98	3,10
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ..	2443,17	2637,83	2690,84	2753,44	2236,28	2100,86
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b w %	14,9	7,7	6,2	6,3	11,0	15,9
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności ^b	912	1129	1239	1226	907	721
Dochody powiatów i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł	1591,77	2467,91	3013,47	3331,54	400,75	562,59
Wydatki powiatów i miast na prawach powiatu terytorialnego na 1 mieszkańca w zł	1595,72	2483,17	3088,60	3272,57	372,32	555,22
Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności ^{ac}	328	356	379	383	290	272
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	270	393	184	541	798	452

ab Stan w dniu: a-11, b-31XII. c Na podstawie bilansów.

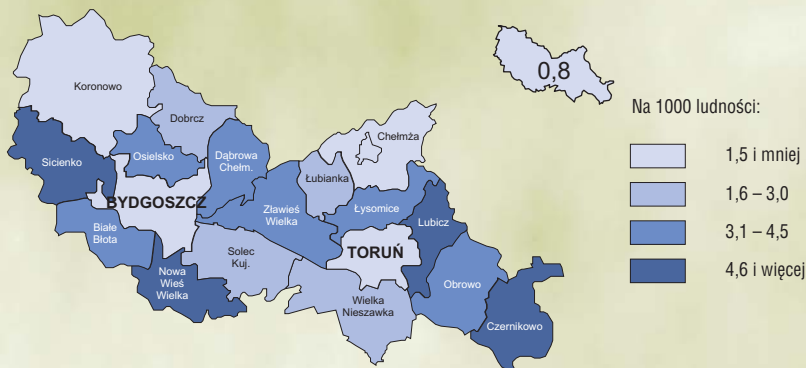
GĘŚTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2007 R.

OGÓLNE SALDO MIGRACJI W 2007 R.

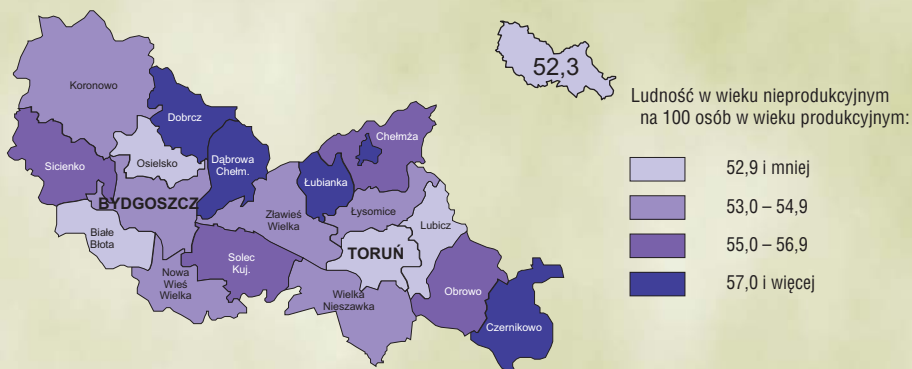

PRZYRÓST NATURALNY W 2007 R.

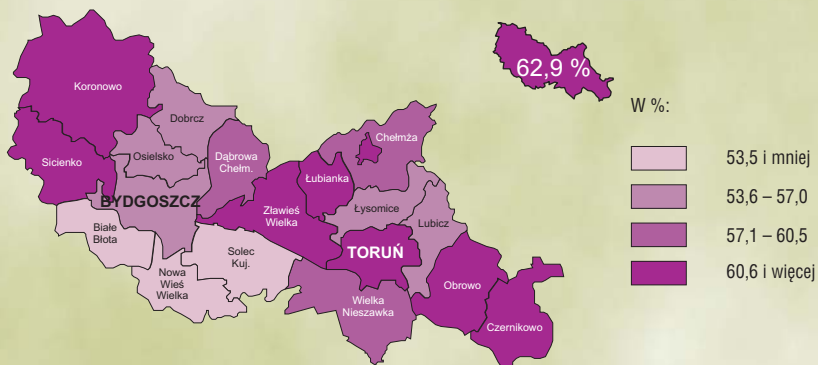
WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA EKONOMICZNEGO W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

BEZROBOTNI DŁUGOTRWALE ZAREJESTROWANI W 2007 R.

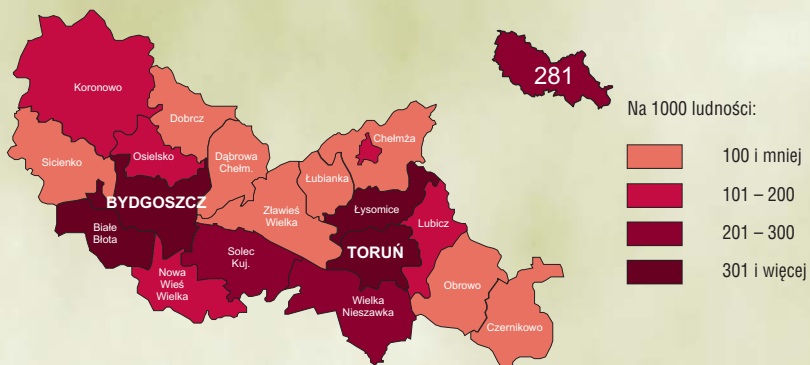
Stan w dniu 31 XII

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

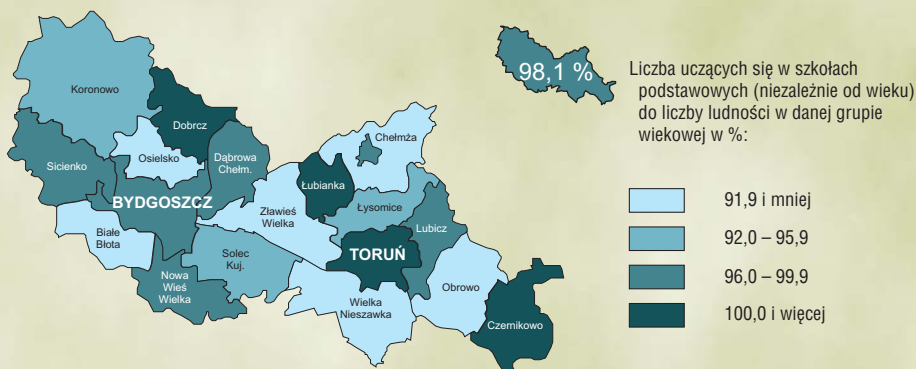
PRACUJĄCY^a W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

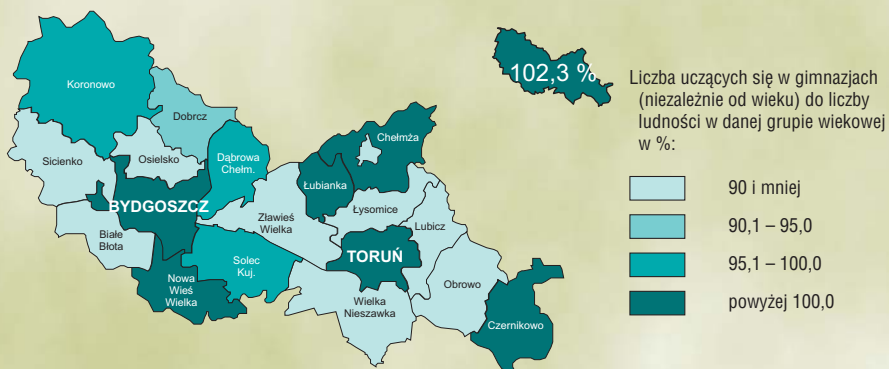

^a Według faktycznego miejsca pracy oraz rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

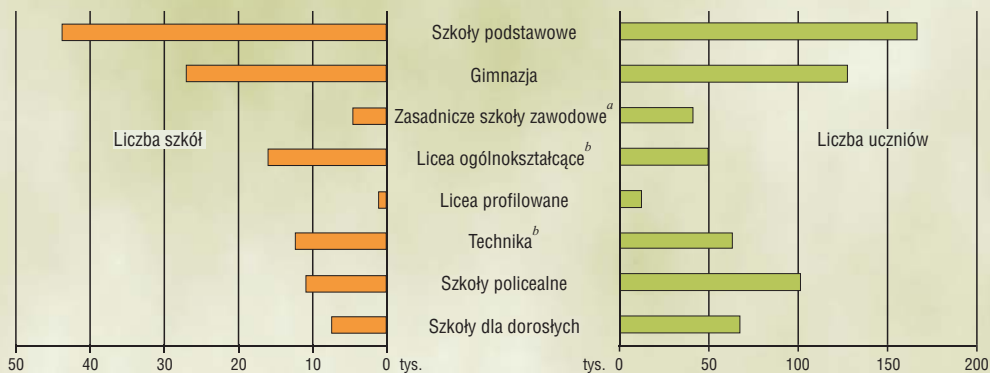
WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI BRUTTO DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W ROKU SZKOLNYM 2007/08

WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI BRUTTO DLA GIMNAZJÓW W ROKU SZKOLNYM 2007/08

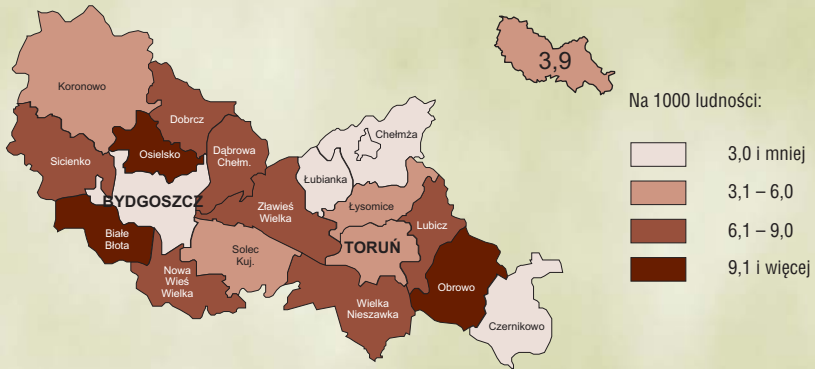
EDUKACJA W ROKU SZKOLNYM 2007/08

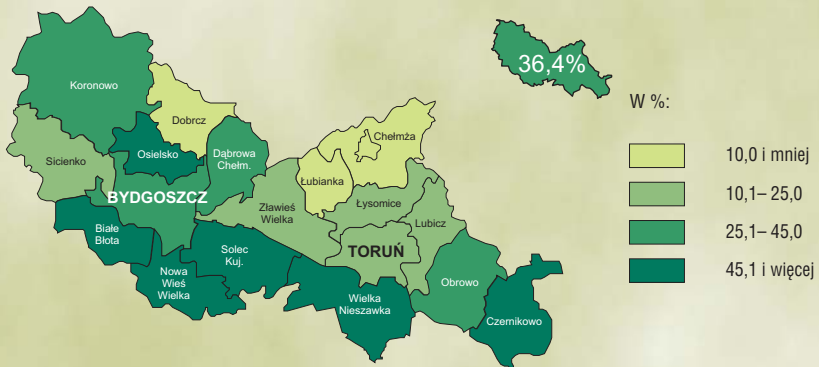
^a Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy. ^b Łącznie z uzupełniającymi.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2007 R.

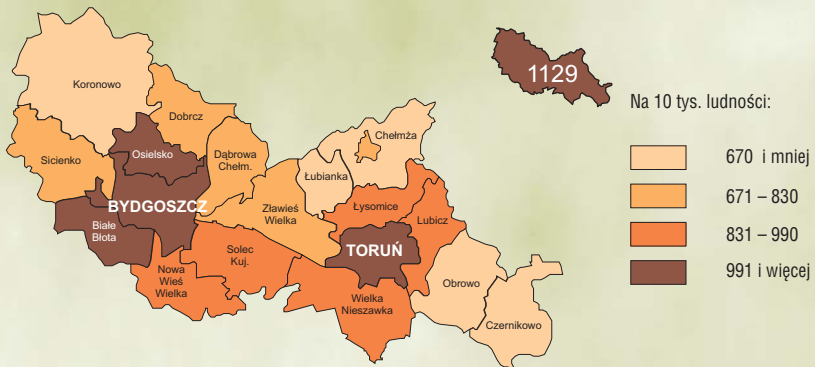

LESISTOŚĆ W 2007 R.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

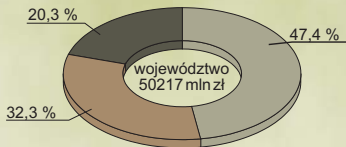
DOCHODY BUDŻETÓW GMIN W 2007 R.

WYDATKI BUDŻETÓW GMIN W 2007 R.

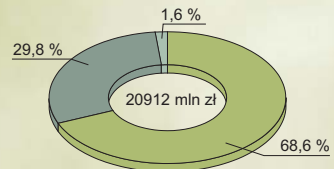
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W 2006 R.

Podregiony:

- bydgosko-toruński
- grudziądzki
- włocławski

WARTOŚĆ DODANA BRUTTO W B-TOM W 2006 R.

Rodzaj działalności:

- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo
- usługi
- przemysł i budownictwo